

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Aksel Thyssen

SLÆGTS
OG
SELV
BIOGRAFI

1960

SLÆGTS- OG SELVBIOGRAFI

AF

AKSEL THYSSEN

1960

*Ligesom Træernes Blade,
saaledes er Menneskens Slægter.
Bladene strøs af Blæsten til Jord,
men naar Skovene grønnes,
bryder der friske paa Grenene frem
ved Vaarens Igenkomst.
Saaledes er Menneskens Slægter,
en fødes, en anden forsvinder.*

HOMER

UDGIVET AF OG TRYKT I

A. L. PEDERSENS BOGTRYKKERI
ALLINGAABRO

Indbydelse

Efter underhaanden at have modtaget et Par Forespørgsler om, hvorvidt jeg var at træffe paa min 70 Aars Fødselsdag, vil jeg her af praktiske Grunde oplyse, at enhver Mand eller Kvinde, som den Dag kunde ønske at hilse paa mig og sige Farvel ved min Afsked fra Hedeselskabets Tjeneste, vil være velkommen Søndag den 4. September 1960 Kl. 11,45 paa Hotel Vigen i Æbeltoft.

Af Hensyn til Arrangementet og Værtens Dispositioner er det nødvendigt, at man forud og senest i August Maaned henvender sig til Forstfuldmægtig G. West-Nielsen, Vibæk pr. Æbeltoft. Telefon Æbeltoft 279.

Med venlig Hilsen
Aksel Thyssen.

Aksel og Valborg

FORORD

Slægten Thyssen stammer fra Skærbæk Sogn i Nordslesvig. Man har sagt, at Navnet var en frisisk Form for Thygesen, hvorefter Thyge Hansen (1716–1791) skulde være Søn af en Mand ved Navn Hans Thygesen fra Mjolden Sogn, men dette har hidtil ikke kunnet konstateres.

I 1771 udstedte Chr. VII en Forordning om Indførelse af Slægtsnavne i Hertugdømmet Slesvig, og denne maa antages at ligge til Grund for Slægtsnavnene Thyssen og Thyssen, med et s. Forordningen var dog længe om at trænge igennem, saa da min Fader efter Genforeningen i 1920 gik Kirkebøgerne efter, fandt han en broget Blanding af Navne, og Arbejdet med Udredning af dem henstaar til Dels endnu.

Imidlertid kom jeg til Erkendelse af, at jeg kun var en Kwart Thyssen, medens de tre Fjerdedele tilhørte Slægterne Pontoppidan, Schjørring og Teilmann efter mine Bedsteforældre. Over disse Slægter har andre udarbejdet Stamtavler, som jeg har anvendt og saaledes kunnet nøjes med at udrede de heri indgiftede Linier. Dette Arbejde er lettet ved, at Halvdelen af de 88 Forfædre, jeg har fundet frem til, har været Præster, om hvilke bl. a. Wibergs Præstehistorie har kunnet give Oplysninger.

Gennem de sidste 25 Aar har jeg da, naar Tid og Lejlighed gjorde det muligt, samlet, hvad jeg har kunnet faa fat paa og tillige ved Laan, som jeg bringer en Tak for, fremskaffet Fotografier til Supplering af, hvad jeg havde i Forvejen.

Ved venlig Imødekommenhed fra A. L. Pedersens Bogtrykkeri lader jeg det da trykke i Haab om, at ogsaa Læsere uden for Slægten derigennem kan faa Lyst til at indsamle Oplysninger om deres Afstammingsforhold.

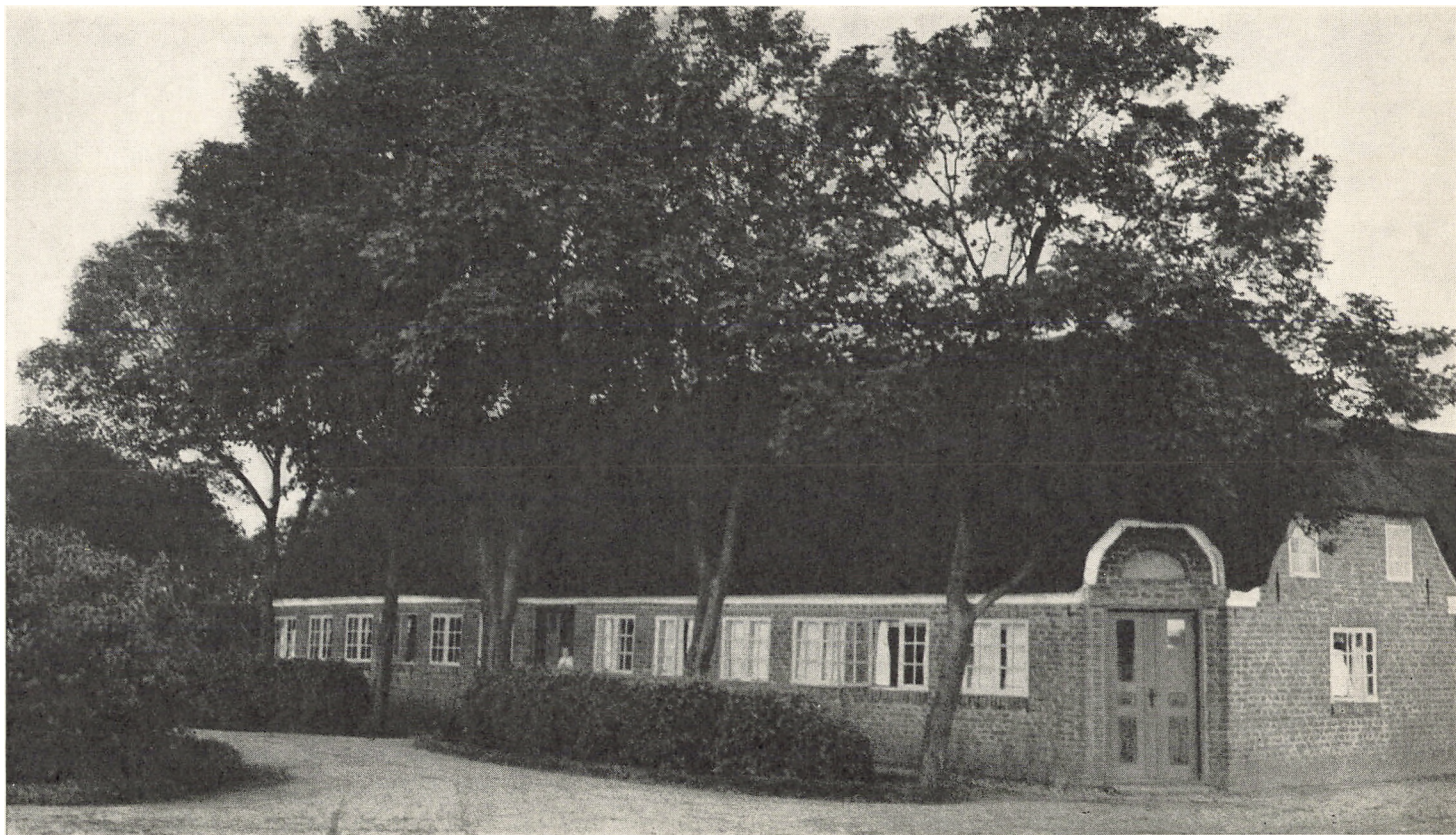
Vor egen Dag er kort, men Slægtens lang. Kun naar man finder sin Rod i Fortiden, kan man se sig selv som Led i en større Sammenhæng, og dette kan have stor Værdi, thi evigt ejes kun det tabte.

Forstander Edvard Jensen siger: Mennesker, der ikke har Rod i Fortiden, bliver aandeligt fattige – og Jeppe Aakjær:

*Hver skimlet Skrift, hver skjoldet Alterbog
har gemt et Gran af Slægtens Vé og Vaade,
nu skal de røbe mig, hvad Vej jeg drog,
og løfte mig en Flig af Livets Gaade.*

Æbeltoft, i April 1960.

Aksel Thyssen.

Møllegaarden, Nordby, Fanø

Ascendenter

XI-261 Min 7. Tipoldefader (Fædr. Side) *Jesper Lauridsen*

Bonde i Aaby, senere Borger i Odense. Stamfader til Slægten Pontoppidan.

Fødsels- og Dødsaar kendes ikke, men da hans Søn blev født i 1522, er han formentlig selv født lidt før Aar 1500. Han var Bonde i Aaby mellem Faaborg og Svendborg, men flyttede senere til Odense, hvor han boede paa Klingenberg.

Rektor Achtonius fra Skelskør, død 1713, som nedstammede fra ham, skriver i et saakaldt Parentationsskrift:

Jesper var Bonde i Aaby i Salling Herred paa Fyn og levede i de vanskelige og mest urolige Tider, da Reformationen begyndte at vinde Indgang her i Landet, da Kong Christian den anden blev opsagt og drog ud af Riget, og den derpaa følgende Grevefejde, hvor store Kampe blev udfægtede paa Fyn. Jesper Bonde led derved adskillig Viderværdighed, og da der endelig blev Rolighed Aar 1537 og den nye evangeliske Lære blev anerkendt, hvorved der blev stor Trang til Prædikanter, besluttede denne gudfrygtige Bonde, af Kjærlighed til det klare Evangelii Lys, at opofre sine tvende Sønner Laurids og Jørgen til Herrens Tjeneste og flyttede derfor til Odense, hvor der var indrettet en Skole til Oplærelse af Ungdommen med dygtige Lærere i Stedet for de ørkesløse Munke, og hvor endvidere Uddannelsen af Præster fandt Sted ved et Akademi.

Her købte han en Gaard straks ved Kirken og Skolen beliggende, kaldet Klingenberg, og der slagtede han sit Kvæg, som han førte med sig fra Bondegaarden og levede som Slagter og Borger i Odense og ernærede sig og sine tvende Sønner ærlig, mens de gik i Skolen og Akademiet. Dette hans gudelige Forehavende gav Gud Lykken til og behagede det Herren saavel, at han omsider kaldte dem begge i sin Kirke og Menighed til Præster og Lærere, den ene i Salling og den anden i Gudme Herred, begge i Fyns Stift og begge blev Jubellærere. Man kan i denne Mands Afkom spore Guds besynderlige Forsyn, Naade og Velsignelse i at befordre Hr. Jespers gudelige Forsæt, da Gud har sat hans Sæd og Afkom i Mangfoldighed for sit Ansigt i sit Hus og Menighed.

Over Jesper Lauridsen satte Rektor Achtonius følgende Gravskrift:

Ser Efterkommere og tænker paa den Fader.
Her hviler Jesper, som stor Afkom efterlader
af mange lærde Folk og hæderlige Mænd.
En hellig Grøde, som er kommen af hans Lænd.

Der Bisper, Præster og Magistri kan beskue
en fattig Fader, som har stræbd af al Formue
at sætte dennem i en Ziirlig Ære-Stand,
endog han selv kun var en ringe Bondemand.

XI-273 Min 7. Tipoldefader (Fædr. Side)
Simon Christensen Spend

Sognepræst. Omtrent 1568 beskikket til Sognepræst for Understed-Karup ved Sæby. Boede i Karup.

Død antagelig 1594.

Tilhørte en gammel jydsk Slægt, som tog Navn efter sit Vaaben, som var en sort Sparre eller Spænd i Sølvfelt. Præsteslægten Spend har næppe Forbindelse med den adelige Slægt af samme Navn, som nu er uddød.

XI-385 Min 7. Tipoldefader (Fædr. Side) *Jørgen Bang*

Borger og Raadmand i Assens. Død 1579 i Assens.

Kgl. Skrivelse af 8/6 1547: Mester Peder Bangh, Sognepræst i Medelfar Niels Hansen og Rasmus Boesen smstds. fik Eiendomsbrev paa St. Anna Hus liggende næst op til Mads Lunds Gaard i Medelfar og en Bod næst op til St. Anna Hus med en Humlegaard i Vestergade mod at bygge til Prædikestolen i Medelfar Sognekirke saadan Skyld, som Borgmester og Raad sætter derfor.

Odense, Onsd. efter trinitatis Sønd.

Poul Bangh Borgmester i Assens, Hans Bangh Byfoged i Medelfar, *Jørgen Bangh* og Henrik Bangh Brødre fik paa samme Vilkaar Eiendomsbrev paa en Gaard næst op til St. Anna Hus, iboet af Niels Knudsen med en Bod næst op til Porthuset iboet af Thomis Jyrgensen.

Datum ut supra (som ovenfor).

Kgl. Skrivelse af 18/12 1549: Vi Christian III o. s. v., at os elskelig Poul Bang, Borgmester i Assens, nu paa sin Broder *Jyrgen Bangs* Vegne har havt for os 2 beseglede Pergamentsbreve lydende paa en Gaard og Grund her i Assens paa det Hjørne ved Torvet og ved Adelgade, som løber til Vandmøllen og norden op til vor Frue Kirkegaard og som *Jyrgen Bang* købte af Jørgen Regelsen og for de 2 Mark danske, som der bør gives deraf til Prædikestolen smstds., har *Jyrgen Bang* udlagt Fyldest igjen til Kirken, som forskr. Breve videre derom indeholder hvilke hermed stadfæste. Thi forbyde vi o. s. v.

Assens, Onsd. post Lucie virg. (D. C. R.) = Dansk Cancelli Registranter.

Kgl. Skrivelse af 22/7 1563: Forleningsbrev for *Jørgen Bang*, Borger i Assens, paa Kronens Part af Tienden af Turup Sogn i Fyen for en aarlig Afgift af 1 $\frac{1}{2}$ Pund Rug og 1 $\frac{1}{2}$ Byg til Ottensegaard. (1 Pund = 2 Ørter = 20 Skp. Rug eller Hvede, = 24 Skpr. Byg, Blandkorn eller Boghvede og = 40 Skpr. Havre).

Jørgen Bang forekommer som Raadmand i Assens tilligemed sin ovennævnte Broder Poul Bang i Skjøder af 18/3 1560 og 5/3 1566, ligesom han ogsaa omtales 1559 i en Domsakt hvorved Indtægten af Hellikors vicaries Gods tilkjendes Sognepræsten i Assens.

XI-529 Min 7. Tipoldefader (Mødr. Side) *Niels Lett*

Kronens Fæstebonde i Skiby, Harlev Sogn, vest for Aarhus.

Født omtrent 1550. Nævnes i Skanderborg Lens Regnskaber 1602, 1603 og endnu 1609.

Død før 1616.

XI-583 Min 7. Tipoldefader (Mødr. Side) *Mads Nielsen*

Sognepræst. Født 15. .

Var Kapellan og blev 1556 beskikket til Sognepræst for Solbjerg-Sundby paa Mors.

Død 1600.

Niels Hansen Griisbech

XI-613, 614 Min 7. Tipoldefader (Mødr. Side)

Niels Hansen Griisbech

Raadmand i Ribe. Født 1549, død 1618.

Gift med *Kirsten Christensdatter*, Enke efter Borger i Ribe Christen Friis.

Hendes Børn i andet Ægteskab antog Navnet Friis.

XI-615, 616 Min 7. Tipoldefader (Mødr. Side)

Laurits Thøgersen

Borgmester i Ribe. Født antagelig omkring Aar 1550.

Gift med *Ingeborg Lambertsdatter* og efterlod sig 10 Børn, 6 Sønner og 4 Døtre.

XI-797, 798 Min 7. Tipoldefader (Mødr. Side) *Jens Hegelund*

Borgmester i Ribe i første Halvdel af det 16. Aarhundrede.

Gift med *Marie Pedersdatter*.

XI-799 Min 7. Tipoldefader (Mødr. Side) *Jørgen Pedersen*

Sognepræst i Tønder.

X-131, 132 Min 6. Tipoldefader (Fædr. Side)

Laurids Jespersen

Provst. Søn af Bonde og Borger Jesper Lauridsen.

Født 1522 i Vester Aaby mellem Faaborg og Svendborg.

Student 1541 i Odense, 1551 Sognepræst til Espe-Vantinge mellem Odense og Faaborg. 1562 Provst. 1601 Jubellærer.

Død 9/6 1604 »noget graa. Bonus concionator et oconomus vox sonora« (god Prædikant og Økonom, klangfuld Røst).

Gift 1. Gang med Maren, med hvem han havde 8 Børn.

2. Gang med *Sara Christensdatter* af Fraugde, 10 Børn.

Om Laurids Jespersen berettes, at han forinden sin Død, 82 Aar gammel, saa 64 Børnebørn og 10 Børnebørnsbørn, ialt havde han 119 Børnebørnsbørn. Han havde været Præst i Espe i 52 Aar og Provst i Salling Herred i 42 Aar. I Følge et Epitafium, som sattes over ham af hans ældste Søn, som fulgte ham i Embedet, aabenbarede en Engel sig for ham ved hans Endeligt, som derfor var meget roligt og glædeligt. 5 Sønner blev Præster og 2 Døtre Præstekoner.

X-137 Min 6. Tipoldefader (Fædr. Side)

Christen Simonsen Spend

Sognepræst. Søn af Sognepræst Simon Christensen Spend.

Efterfulgte Faderen som Sognepræst til Understed-Karup ved Sæby. Boede som han i Karup.

Død muligvis 1605.

X-193, 194 Min 6. Tipoldefader (Fædr. Side)

Jens Jørgensen Bang

Raadmand. Søn af Raadmand Jørgen Bang.

Raadmand i Assens, blev ved kgl. Brev af 1/3 1585 (Frederik II) udnævnt til Tolder og Accicemester i Assens. Til ham i hans Egenskab af Tolder haves kgl. Brev af 20/10 1587 om nogen Told, kgl. Brev af 15/1 1588 om Korntiende af Turup Sogn og kgl. Brev af 3/6 1592 (Christian IV). Ved kgl. Brev af 1/7 1616 fik han Ordre til at begive sig til København paa Grund af Forsømmelse med Regnskabsaflæggelse for den i de sidste Aar oppebaarne Told, og Resultatet af denne Undersøgelse er vistnok bleven hans Afsættelse fra Embedet, thi i kgl. Brev af 19/7 1617 til Jørgen Brahe, Lensmand paa Hagenskov, nu Frederiksgave, omtales »den Gaard og Eiendom, som er Kongen tilvurderet for den Gjæld, Jens Bang, forrige Tolder i Assens, har paadraget sig«. Af kgl. Brev af 16/5 1618 ses, at det dog tillodes ham indtil videre at beholde denne Gaard.

Gift med Marine Friis fra Odense. 2 Sønner og 1 Datter.

Peder Nielsen Lett

X-265, 266 Min 6. Tipoldefader (Mødr. Side)

Peder Nielsen Lett

Kronbonde. Søn af Niels Lett.

Født omtrent 1580 i Skiby, Harlev Sogn, vest for Aarhus. Nævnes som Medfæster af Faderens Gaard, siden 1616 som eneste Fæster indtil 1646, da han lader sin Søn dele Fæstet med sig.

Død antagelig før 1653.

Gift med Ingeborg Sørensdatte, som endnu nævnes 1662.

X-291, 292 Min 6. Tipoldefader (Mødr. Side)

Knud Jensen Soelberg

Provst. Født 15. .

1612 beskikket som Sognepræst for Solbjerg-Sundby paa Mors. 1647 Provst for Nørre Herred.

Død 25/3 1661.

Gift med *Karen Madsdatter*, Datter af Sognepræst Mads Nielsen og gift 1. Gang med Faderens Efterfølger, Sognepræst Jens Iversen, som døde 1612.

X-307, 308 Min 6. Tipoldefader (Mødr. Side)

Christen Nielsen Friis

Sognepræst, Magister. Søn af Raadmand Niels Hansen Griisbech og Kirsten Christensdatter.

Født 1584 i Ribe. Student 1605 fra samme By. Udenlands 1608-10 og 1611-13. Magister i Maj 1613. Lektor ved Ribe Latinskole 1614. Beskikket 1623 som Sognepræst til Vester Vedsted ved Ribe. Cannik 1640.

Død 2/3 1653, 69 Aar gammel. »Duelig og lærd«. Skolen kom i hans Tid i stor Agtelse og blev besøgt endog fra Norge. Epitafium.

Gift med *Ingeborg Lauritsdatter*, født 1592 som Datter af Borgmester Laurits Thøgersen og Ingeborg Lambertsdatter. Hun døde 31/7 1631, 74 Aar gammel, og efterlod sig 6 Sønner og 4 Døtre.

X-397 Min 6. Tipoldefader (Mødr. Side)
Niels Poulsen Bonus

Raadmand i Ribe i sidste Halvdæl af det 16. Aarhundrede.

X-399, 400 Min 6. Tipoldefader (Mødr. Side)
Peder Jensen Hegelund

Biskop, Magister. Søn af Borgmester Jens Hegelund og Marie Pedersdatter.

Født 9/6 1542 i Ribe. Som ung Student levede han i Niels Hemmingsens Hus og gjorde senere en Rejse til tyske Universiteter og blev Magister i Wittenberg 1568. Efter sin Hjemkomst blev han Skolemester i sin Fødeby og udfoldede en betydelig litterær Virksomhed. Foruden pædagogisk og moralsk opbyggelig Litteratur dyrkede han med Forkærlighed Skolekomedien, af hvilke hans vigtigste Arbejde »Susanna og Calumnia« 1576, blev udgivet af Birket-Smith i 1888-90. Medens det egentlige Stykke »Susanna« er en Bearbejdelse af en tysk Skolekomedie, er »Calumnia«, Bagvadskelsens og Klaffersygens fule Gudinde, en Monolog, hvori hun udvikler sit Væsen og sin Karakter og nu og da ogsaa drøfter Tidens Historie.

1580 blev han Lektor ved Domkapitlet, 1588 Sognepræst ved Ribe Domkirke og 1595 Biskop over Ribe Stift.

Død 18/2 1614 72 Aar gammel.

Gift 2. Gang med *Margrethe Jørgensdatter*, Datter af Sognepræst Jørgen Pedersen. Født 1562, død 1591, 29 Aar gammel.

IX-65, 66 Min 5. Tipoldefader (Fædr. Side) *Erik Knudsen*

Ridefoged og Forvalter. Forældrene kendes ikke.

Født 12/3 1568. Boede paa Bjærgegaard i Sønder Broby Sogn mellem Odense og Faaborg og var Ridefoged paa Brobygaard og Forvalter ved Brobyværk, hvor Rigets Marsk Anders Bille benyttede Vandkraften i Odense Aa til Anlæg af en Geværfabrik, som ved Svenskerne Indfald i 1658 blev ødelagt. Ved den gamle Kro findes endnu Rester.

Død 1/2 1631 i Sønder Broby, 63 Aar gammel.

Erik Knudsen

Gift 1598 med *Anne Lauridsdatter*, Datter af Provst Laurids Jespersen og Stammer til den ældre Gren af Slægten Pontoppidan. Født 19/4 1579, død 25/12 1670, 91 Aar gammel, efterladende sig 12 Børn, af hvilke 8 levede og antog, efter deres Fødeby, Navnet Pontoppidan. Hendes yngste Søn, Biskop Erik Pontoppidan i Tronhjem, udgav i Trykken et Epitymbis eller Æresminde over sine Forældre, af hvilket Moderens er paa dansk, medens Faderens er paa Latin. Hans Ligsten findes i Broby Kirke.

IX-67, 68 Min 5. Tipoldefader (Fædr. Side) *Laurits Krabbe*

Ridder. Ejer af Oldenæs (Olmenæs) i Halland.
Gift med *Karen Friis* til Græsnæs.

IX-69, 70 Min 5. Tipoldefader (Fædr. Side)
Niels Christensen Spend

Provst. Magister. Søn af Sognepræst Christen Simonsen Spend.
Født 17/3 1594. Student 1617 fra Aalborg. 1629 Sognepræst til Sæby. Forflyttet 26/5 1642 til Holmens Kirke i København. Magister 10/5 1643. Provst.

Død 1/1 1664. Epitafium hænger i Holmens Kirke.

Gift med Formandens Enke i Sæby, *Anna Lauridsdatter*, som var gift 1. Gang med Sognepræst Jens Axelsen Bjørn (Ursin), der døde 1629.

Hun døde 1689 og efterlod sig mindst 3 Sønner.

IX-75 Min 5. Tipoldefader (Fædr. Side) *Hans Bergeshagen*

Købmand i Nykøbing Falster, levede omkring 1650.

IX-97, 98 Min 5. Tipoldefader (Fædr. Side)
Jørgen Jensen Bang

Købmand og Borgmester i Assens. Søn af Raadmand Jens Jørgensen Bang og Marine Friis.

Født 1593, død 15/4 1666. Var 1634 Borger i Assens, senere Borgmester samme Sted. Den 19/4 1648 underskrev han paa Assens Bys Vegne de danske Købstæders Valgbrev for Kong Frederik III. I Følge Pontoppidans danske Atlas fandtes et Epitafium over ham i Assens Kirke, af hvilket der haves en Afskrift i Geheimearkivet saalydende:

»Denne Tavle haver Sønner 3 Jørgen Bangs Børn ladet sætte deres Fader Jørgen Bang, som døde Paaskedag 1666, og deres Moder, Anna Olufsdatter, som døde 3. Paaskedag 1655, og deres Broder Jens Bang, som døde 8. June 1660, til en Almindelse.

Dette Epitafium haver Jens Bangs Børn ladet renovere (forny) deres Hr. Fader«.

En Aftegning af Vaabenskjoldene, der findes øverst paa Epitafiet, viser at saavel Jørgen Bang, der døde 73 Aar gammel, som Jens Bang, der døde 37 Aar gammel, førte Bangernes adelige Vaaben, medens Anna Olufsdatter, der døde 63 Aar gammel, førte en Pelikan i blaafelt.

Gift med *Anna Olufsdatter*. Født 1592, død 17/4 1655. 4 Sønner og 1 Datter.

IX-103 Min 5. Tipoldefader (Fædr. Side) *Jacob Svendsen*

Sognepræst ca. 1636 til Skibet ved Vejle. Præstegaarden brændte samme Aar. Død ca. 1654.

Gift 2 Gange og havde 24 Børn.

IX-133, 134 Min 5. Tipoldefader (Mødr. Side)

Søren Pedersen Lett

Kronbonde. Søn af Kronbonde Peder Nielsen Lett og Ingeborg Sørensdatte.

Født omtrent 1610 i Skiby, Harlev Sogn, vest for Aarhus. 1646 Medfæster af Faderens Gaard i Skiby. 1661 Fæster af den ene Halvpart af Harlevholm, som var paa 24 Td. H. »Den skotske Kvinde paa Tjele« var 1567 død paa Harlevholm.

Død 1682 paa Harlevholm.

Gift 1. Gang med Ane Madsdatter Kaae.

2. Gang med *Edel Christensdatter*, død 1683 paa Harlevholm.

Johan Jørgensen

IX-137, 138 Min 5. Tipoldefader (Mødr. Side)

Johan Jørgensen

Borger i Aalborg. Gift med Maren Brandt.

IX-141, 142 Min 5. Tipoldefader (Mødr. Side) *Hans Sørensen*

Forpagter af Blidstrup Hovedgaard paa Mors.

Gift med *Elisabeth Johansdatter*. Hun giftede sig 2. Gang med Sognepræst til Galtrup-Øster Jølby paa Mors, Oluf Jensen Æbeltoft, som dennes anden Hustru. Den første døde 1681.

Elisabeth døde 10/5 1691.

IX-145, 146 Min 5. Tipoldefader (Mødr. Side)

Niels Andersen Skive

Sognepræst. Født 1622.

1648 beskikket til Sognepræst for Haasum-Ramsing ved Skive. Død 1661, kun 39 Aar gammel.

Gift antagelig 1648 med *Anna Knudsdatter*, født 19/4 1615 som Datter af Sognepræst Knud Jensen Soelberg og Karen Madsdatter. Hun døde 22/1 1703 i en Alder af 88 Aar, men naaede ogsaa at blive gift med 4 paa hverandre følgende Præster i Haasum, nemlig:

1. 25/10 1635 Mogens Jensen, død 1641, med hvem hun havde 4 Børn.
2. Oluf Lauritsen Aagaard, død 1648, med hvem hun fik 2 Børn.
3. Niels Andersen Skive, død 1661, 2 Sønner og 2 Døtre.
4. Jørgen Madsen Skive. Ingen Børn.

IX-153, 154 Min 5. Tipoldefader (Mødr. Side)

Morten Lassen Hillerup

Borgmester i Ribe. Levede endnu 1664.

Gift med *Ingeborg Christensdatter Friis*. Datter af Sognepræst Christen Nielsen Friis og Ingeborg Lauridsdatter. Børnene videreførte Moderens Familienavn.

IX-155 Min 5. Tipoldefader (Mødr. Side) *Bagge Lauritsen*
Raadmand i Aalborg. Levede omkring 1650.

IX-157, 158 Min 5. Tipoldefader (Mødr. Side) *Albert Cortsen*
Købmand. Levede omkring 1650 i Viborg.
Gift med *Mette Jensdatter*.

IX-159 Min 5. Tipoldefader (Mødr. Side)
Laurits Mouritsen Trap
Renteskriver i København. Levede omkring 1690.

IX-193 Min 5. Tipoldefader (Mødr. Side)
Christen Teglmænd (Tegelmester)

Forpagter. Var af hollandsk Herkomst og boede i Ribe i Begyndelsen af det 17. Aarhundrede som Forpagter af det af Kong Frederik II i 1581 til Ribe By skænkede nye Teglværk.

IX-197, 198 Min 5. Tipoldefader (Mødr. Side)
Søren Lambertsen Ravnsøe

Sognepræst i Nykirke 1631. Død 1649.
Gift med *Elin Hansdatter*.
Det Nykirke, der her er Tale om, er Vester Nykirke ved Bramminge, 18/6 1499 kaldet Ravnsø, hvorfra Navnet.

IX-199, 200 Min 5. Tipoldefader (Mødr. Side) *Jacob Bonus*

Sognepræst. Søn af Raadmand Niels Poulsen Bonus.
Født 1574. Ordineret 1595. Blev 1600 beskikket som Sognepræst til Darum mellem Bramminge og Ribe. 1645 Jubellærer. Død 1649.
Gift med *Anne Hegelund*, Datter af Biskop Peder Hegelund og Margrethe Jørgensdatter.
Født 15/10 1583.

Henrik Eriksen Pontoppidan

VIII-33, 34 Min 4. Tipoldefader (Fædr. Side)

Henrik Eriksen Pontoppidan

Provst. Magister. Søn af Ridefoged og Forvalter Erik Knudsen og Anna Lauridsdatter.

Født 12/3 1608 paa Bjærgegaard i Sønder Broby Sogn mellem Odense og Faaborg.

Student 1629 fra Odense. Rejse til Wittenberg og Jena, 1633 Magister. Cand. theol. 1/2 1637. Rektor i Odense, indsat 7/3 1637, vistnok tillige Professor i Hebraisk. 1642 Sognepræst til Vejle-Hornstrup, 1649 Provst.

Død 14/3 1659. Et Epitafium over ham i Vejle Kirke er senere forsvundet. Blev som Rektor formantet i Henseende til Haardhed og Gjerlighed. I Vejle fandt han med Suk og Græmmelse mange, der betalede ham Had for hans Kjærlighed, hvilket han overvandt ved Standhaftighed i Guds frygt, ved Stilhed og Aarvaagenhed.

Gift 21/6 1640 i Odense med *Anna Lauritsdatter Krabbe*, Datter af Ridder Laurits Krabbe til Oldenæs i Halland og Karen Friis.

Hun var født 1619 og døde i 1671 efterladende 5 Børn, 4 Sønner og 1 Datter.

VIII-35, 36* Min 4. Tipoldefader (Fædr. Side)

Christen Nielsen Spend

Provst, Magister. Søn af Provst Niels Christensen Spend og Anna Lauritsdatter.

Født ca. 1633. Student 1651 fra København. Magister 1655, ordineret 28/9 1655. 2. residerende Kapellan (nederste Kapellan) hos Faderen ved Holmens Kirke. Ca. 1657 Sognepræst til Vordingborg-Kastrup. Provst.

Død 1678. Ligsten mulig fjernet. »Lærd, erfaren Chymicus (lavede Ost), vilde have det latinske Sprog afskaffet i Skolerne.«

Gift m. *Margrethe Elisabeth Mesing*. Død 1672. 3 Sønner, 3 Døtre.

VIII-37, 38 Min 4. Tipoldefader (Fædr. Side) *Henrich Flindt*

Raadmand og Købmand. Født i Rostock. Indvandrede og fik 11/1 1678 Borgerskab som Købmand og Skipper i Nykøbing Falster, hvor han købte Ejendommen Frisegade Nr. 1.

Død 1689 i Nykøbing F., begravet 26/2.

Gift ca. 1676 i Nykøbing F. med *Anna Hansdatter Bergeshagen*. Datter af Købmand i Nykøbing F. Hans Bergeshagen. Anna født 1649, død 1729, begravet 9/5, 80 Aar gammel. Hun var gift 1. Gang med Købmand i Nykøbing F. Hans Smidt, død 1676, 3. Gang med Købmand i Nykøbing F. Abraham Olsen From, død 1692, og 4. Gang med Raadmand Lars Poulsen Vendelbo, død 1719. Ialt 6 Børn.

VIII-47, 48 Min 4. Tipoldefader (Fædr. Side)
Jens Thøgersen Ferslev

Provst. Født ca. 1653 i Aarhus.

29/5 1680 beskikket som Sognepræst til Højrup, sydøst for Ribe. 1701 Provst for Hviding Herred.

Død 1735. Ligsten findes i Højrup Kirke.

Gift 1681 med *Maren Pedersdatter Hegelund*.

Født i Højrup 1651. Død 1735, 84 Aar gammel.

VIII-49, 50 Min 4. Tipoldefader (Fædr. Side)
Jørgen Jørgensen Bang

Sognepræst. Søn af Jørgen Jensen Bang og Anna Olufsdatter.

Født 1628 i Assens. Student 1652 fra Slagelse. Ordineret 17/3 1658. Samme Aar Sognepræst til Sandager-Holevad ved Assens.

Præstegaarden blev den 30/1 1658 udplyndret af Svenskerne, »saa der iche fandtis det ringeste Kledemon, hour med Enchen och 5 faderløse Børn kunde hylde deris Legemer vden schamme«.

Død 1676 i Sandager 48 Aar gammel.

Gift i Assens 22/7 1660 med Formandens Enke *Ingeborg Jørgensdatter*. Hun var 1. Gang gift med Sognepræst Hans Boesen Arnou, som dennes 3. Hustru. Arnou døde 1658. Det skete 4 Dage efter Mandens Død, at de svenske truede Sønnen Niels til at vise dem sin salig Faders Penge-Gjemme. Han viste dem op i Klokketaarnet, slog Døren i Laas for dem og løb af alle Kræfter til Assens, hvor han gav sig i latinsk Skole. Niels efterfulgte sin Stedfader i Embedet.

Ingeborg døde 1681. De havde sammen 5 Børn, 2 Døtre og 3 Sønner, der alle blev Præster.

Poul Jørgensen Astrup

VIII-51, 52 Min 4. Tipoldefader (Fædr. Side)

Poul Jørgensen Astrup

Sognepræst. Født i Horsens. 1654 beskikket som Sognepræst i Skibet ved Vejle, ordineret 29/4 1654. Død 1691.

Gift med Jomfru *Jacobsdatter Svendsen*. Datter af Formanden, Sognepræst Jacob Svendsen. Hun efterlod sig 8 Børn.

VIII-53, 54 Min 4. Tipoldefader (Fædr. Side)

Mourits Hansen Høyer

Godsejer. Ejer af Kærbygaard indtil 1686, da han købte Halvdelen af Rask Hovedgaard i Hvirring Sogn ved Horsens. 3 Aar efter købte han den anden Halvdel af Mathias Fr. Lütsov til Vedbygaard, hvis Stedbørn havde arvet denne Part efter deres Fæster, Fru Mette Grubbe. Høyers Arvinger skødede i 1723 Rask med ialt 368 Td. H. for 70 Rd. pr. Td. til Kaptajn Henrik Lasson til Aakjær. Gaarden blev senere udstykket.

Død 1722.

Gift med *Gjertrud Mouritsdatter Bochard*.

VIII-55 Min 4. Tipoldefader (Fædr. Side) *Hans Wandel*

Raadmand i Ribe omkring 1650.

VIII-67 Min 4. Tipoldefader (Mødr. Side)

Mads Sørensen Lett

Fæster. Søn af Kronbonde Søren Pedersen Lett og Edel Christensdatter.

Født omtrent 1650 i Skiby, Harlev Sogn vest for Aarhus. Var sammen med Jesper Pedersen Fæster af Ovstrupgaard i Røgen Sogn syd for Hammel. Ovstrupgaard var oprindelig en større Gaard, Ørstorp, som omkring 1826 blev delt i 3 Gaarde. Paa Pladsen, Matr. Nr. 2 a b ses Brokker af Munkesten.

Død 1714.

VIII-69, 70 Min 4. Tipoldefader (Mødr. Side)

Hans Johansen Budtz

Sognepræst. Søn af Borger Johan Jørgensen og Maren Brandt.

Født i Aalborg 18/2 1649. Student 1665 fra Aalborg. Cand. theol. 1669. 1676 Amanuensis i Aalborg. 18/12 1678 beskikket som Sognepræst til Dronninglund. Ordineret 18/12 s. A.

Død 22/6 1730, 81 Aar gammel.

Gift med *Lisbeth Sophie Budtz*, hvis Efternavn han antog.

VIII-71, 72 Min 4. Tipoldefader (Mødr. Side)

Johan Hansen Borchenius

Sognepræst. Søn af Forpagter Hans Sørensen og Elisabeth Johansdatter.

Født ca. 1669. Student 1688 fra Viborg. Beskikket 3/8 1700 som Sognepræst til Sal-Ejsing ved Skive, ordineret 28/8 s. A.

Død 1726, begravet 9/5.

Gift i Sevel 3/8 1701 med *Marie Madsdatter Scharschou*, vistnok en Søster til Provst Jacob Madsen Scharschou i Nabosognet Sevel. Efterlod sig 5 Sønner og 4 Døtre.

VIII-73, 74 Min 4. Tipoldefader (Mødr. Side)

Oluf Nielsen Hosum

Provst. Søn af Sognepræst Niels Andersen Skive og Anna Knudsdatter.

Født 24/7 1649. Student 1670 fra Viborg. Cand. theol. 1672 med non. 3/12 1676 Sognepræst til Hundborg-Jannerup ved Thisted. 16/10 1709 Provst for Hundborg Herred.

Død 22/2 1714, 65 Aar gammel, »lavmælt og uforstaaelig«. Bekostede i 1691 Altertavlen i Hundborg Kirke.

Gift med *Maren Jensdatter Holst*, som efterlod sig mindst 1 Søn og 2 Døtre.

Jacob Madsen Scharschou

VIII-75,76 Min 4. Tipoldefader (Mødr. Side)

Jacob Madsen Scharschou

Provst. Magister. Født ca. 1660. Student 1679 fra Roskilde. 2/3 1697 beskikket som Sognepræst til Sevel ved Skive. Magister 1704. Provst for Ginding Herred.

Død 1732. Præstegaarden brændte 15/5 1716.

Gift med *Johanne Nielsdatter*, som døde 8/12 1729 efterladende 4 Sønner og 3 Døtre.

Provstens Søster Marie Madsdatter Scharschou var gift med Præsten i Sal Johan Hansen Borchenius.

VIII-77, 78 Min 4. Tipoldefader (Mødr. Side)

Hans Mortensen Friis

Provst. Søn af Borgmester Morten Lassen Hillerup og Ingeborg Christensdatter Friis.

Født 21/5 1650 i Ribe. Student 1670 fra samme By. Cand. theol. 1672. Beskikket som Sognepræst 22/4 1675 til Vilslev-Hunderup ved Ribe, ordineret 3/4 1676. Den 24/10 1694 Provst for Ribe Herred og 8/11 1699 tillige for Malt Herred.

Død 29/4 1708, 57 Aar gammel, »opførte sig ei altfor vel«.

Gift 29/9 med *Else Baggesdatter Suhr*, født 1657 i København som Datter af Bagge Lauritsen, siden Raadmand i Aalborg.

Død 14/5 1716, 59 Aar gammel. Efterlod sig 12 Sønner og 5 Døtre. En Søn, Bagge Hansen Friis, blev 1711 Sognepræst i Ulkebøl paa Als.

VIII-79, 80 Min 4. Tipoldefader (Mødr. Side)

Mourits Albertsen Trap

Sognepræst. Magister. Søn af Købmand Albert Cortsen og Mette Jensdatter.

Født 22/5 1682 i Viborg. Student 1704 fra samme By. Cand. theol. 14/6 1706 med haud. Ordineret 30/8 1707. Sognepræst 20/1 1708 til Højslev-Dommerby-Lundø ved Skive. Magister samme Aar. Under 7/12 1708 forflyttet til Terslev-Ørslev ved Ringsted.

Død 1717 kun 35 Aar, begravet 3/11. Hed antagelig oprindelig Cortsen og antog senere sin Kones Efternavn.

Gift 24/7 1708 med *Kirsten Lauritsdatter Trap*, født 1691 som Datter af Renteskriver Laurits Mouritsen Trap. Hun døde 1718, begravet 27/3 kun 27 Aar gammel, men efterlod sig dog 2 Sønner og 5 Døtre.

VIII-97 Min 4. Tipoldefar (Mødr. Side)
Niels Christensen Teglm and

Søn af Christen Teglm and (Tegelmester) og boede sandsynligvis som denne i Ribe.

Efterlod sig to Sønner, som antog Navnet Teilmann, og af hvilke den ældste Hans Nielsen Teilmann blev Stamfader til den adelige Gren.

VIII-99, 100 Min 4. Tipoldefader (Mødr. Side) *Hans Ravnsøe*

Sognepræst. Søn af Sognepræst Søren Lambertsen Ravnsøe og Elin Hansdatter.

Født 16. . . Sognepræst i Darum mellem Bramminge og Ribe.

Død 1670.

Gift med . . . *Jacobsdatter Bonus*, Datter af Sognepræst Jacob Bonus og Anne Hegelund.

»Han forsaa sig groveligen, idet han befandtes i sine hæderlige Præsteklæder ved Ryttergilder, der slaaet Degnen og ladet andre Enormiteter see, fik en Mulkt paa 50 Rdlr. De svenske Officerer vilde engang hugge Hovedet af ham, men hans Hustru incinuerede sig saaledes hos dem, at de sparede ham og tog hende med sig, men hun listede sig siden fra dem.«

VIII-101 Min 4. Tipoldefader (Mødr. Side)
Thomas Madsen Neergaard

Forpagter. Født paa Nedergaard i Grædstrup Sogn mellem Brædstrup og Nr. Snede, hvorfra han i 2. Halvdel af det 17. Aarhundrede antog Navnet Neergaard.

Forpagter af Hovedgaarden Svenstrup i Borup Sogn ved Ringsted. Begravet paa Kimmerslev Kirkegaard.

Ludvig Henriksen Pontoppidan

VII-17, 18 Min 3. Tipoldefader (Fædr. Side)

Ludvig Henriksen Pontoppidan

Stiftsprovst. Dr. theol. Søn af Provst Henrik Eriksen Pontoppidan og Anna Lauritsdatter Krabbe.

Født 7/5 1648, samme Aar som Christian den IV døde. Student 1667 fra Roskilde. Rektor i Kalundborg 11/5 1673. Magister 1675. Sognepræst 28/5 1676 til Herlufmagle og fra 1681 tillige Tybjerg mellem Næstved og Ringsted. 24/1 1681 Provst for Tybjerg Herred. Consistorial-Assessor 1691 og 21/4 samme Aar Stiftsprovst for Aarhus Stift og Sognepræst ved Aarhus Domkirke.

Død 27/9 1706, kun 58 Aar gammel. Præstegaarden i Herlufmagle brændte 23/8 1676 kort efter, at han var flyttet ind.

Gift 1. Gang 1677 med Barbara Hansdatter Bacher, f. 1646, Enke efter Sognepræst M. Spend i Herlufmagle. Hun fødte 7 Børn og døde 1689.

2. Gang 22/4 1691 med *Else Sophie Christensdatter Spend*, født 1673 i Vordingborg som Datter af Provst Christen Nielsen Spend og Margrethe Marie Elisabeth Mesing.

Hun døde 14/4 1707 efterladende 4 Børn.

VII-19, 20 Min 3. Tipoldefader (Fædr. Side)

Hans Bergeshagen Flindt

Købmand, Hospitalsforstander. Søn af Raadmand Henrich Flindt og Ane Hansdatter Bergeshagen.

Født 1678, antagelig i Nykøbing F., Købmand i Sakskøbing. Flyttede senere som Hospitalsforstander til Nykøbing F. Død 1723.

Gift 1. Gang 7/1 1705 med Margrethe sal. Peder Brodersens.

2. Gang med *Karen Høeg*. Efter Mandens Død ægtede hun 19/12 1724 Edvard Hinckeldey.

VII-21, 22 Min 3. Tipoldefader (Fædr. Side)

Mathies Blangsted

Mathies Blangsted

Byfoged i Vejle ca. 1710.

Gift med *Margrethe Wandal*.

VII-23, 24 Min 3. Tipoldefader (Fædr. Side)

Mads Pedersen Schjerning

Sognepræst.

Født 2/7 1669 i Ringkøbing. Cand. theol. 15/11 1694. Hører ved Kolding Latinskole 10/7 1695. Beskikket 8/8 1712 som Sognepræst til Højrup sydøst for Ribe.

Død 1729, 60 Aar gammel.

Gift med Formandens Datter *Abelone Christine Jensdatter Ferslev*. Født 1689 som Datter af Provst Jens Thøgersen Ferslev og Maren Pedersdatter. Hun giftede sig 2. Gang 1731 med Eftermanden Henning Mortensen Nissen. En Søn, Jens Hegelund Schjerning, født 1725, blev Stedfaderens Efterfølger i 1752. En Mindetavle over ham findes i Kirken.

VII-25, 26 Min 3. Tipoldefader (Fædr. Side)

Hans Jørgensen Bang

Sognepræst. Søn af Jørgen Jørgensen Bang og Ingeborg Jørgensdatter.

Født ca. 1661 i Sandager ved Assens. Student 1680 fra Odense. Beskikket 25/8 1691 til Sognepræst i Skibet ved Vejle. Bopæl i Nr. Vilstrup og døde her 1706.

Gift med *Kirsten Poulsdatter Jørgensen*. Datter af Formanden Poul Jørgensen (Astrup) og Hustru, f. Jacobsdatter Svendsen.

VII-27, 28 Min 3. Tipoldefader (Fædr. Side)

Mourits Mouritsen Høyer

Provst, Magister. Søn af Godsejer Mourits Hansen Høyer og Gjertrud Mouritsdatter Bochard.

Født 11/3 1678 paa Kærbygaard. Student 1697 fra Aarhus. Cand. theol. 16/11 1699. Beskikket 19/6 1705 til Sognepræst for Jelling-Høver ved Vejle. Provst for Tørrild Herred 1709. Forflyttedes 5/8 1724 til Vejle-Hornstrup. Provst for Nørvang Herred fra 1733. Magister.

Død 30/3 1750, 72 Aar gammel.

Mourits Mouritsen Høyer

Gift 1. Gang med *Sophie Dorothea Hansdatter Wandal*. Født 1680 i Ribe, Enke efter Formanden i Jelling Lars Gregersen Fog, som døde 14/9 1704.

Hun døde 18/6 1726 og efterlod 2 Sønner og 6 Døtre.

2. Gang 16/12 1727 med Charlotte Amalie Hansdatter Curtz. Datter af Borgmester i Kolding Hans Curtz og Enke efter Sognepræst i Vejle E. N. Busch.

VII-33, 34 Min 3. Tipoldefader (Mødr. Side)

Simon Sørensen Dyhr

Gaardmand i Skørring, flyttede senere til Ustrup.

Født 1667. Død 1752, 85 Aar gammel.

Gift med *Maren Madsdatter Lett*, født 1683 paa Ovstrupgaard i Røgen Sogn syd for Hammel, Datter af Fæster Mads Sørensen Lett og Enke efter Gaardmand i Skørring, Niels Christensen, som døde om trent 1705. Hun døde 1730, 47 Aar gammel og blev begravet 7/5.

Hun blev i sit første Ægteskab Stammoder til Musikerslægten Schjørring og i sit andet Ægteskab til Præsteslægten Schjørring.

Det Skørring, eller Skjørring, hvorfra Slægten antog Navnet Schjørring, er Kirkebyen Skørring i Framlev Herred mellem Aarhus og Silkeborg.

VII-35, 36 Min 3. Tipoldefader (Mødr. Side)

Johan Hansen Budtz

Sognepræst. Søn af Sognepræst Hans Johansen Budtz og Lisbeth Sophie Budtz.

Født 30/6 1690. Student 1706 fra Aalborg. Cand. theol. 15/9 1710 med non. Beskikket 14/6 1726 som Sognepræst til Sal-Ejsing ved Skive, ordineret 18/8 s. A.

Død 1731 i Sal, 41 Aar gammel.

Gift 25/9 1727 med *Else Johansdatter Borchenius*, Datter af Formanden i Embedet Johan Hansen Borchenius og Marie Madsdatter Scharschou. Hun blev døbt 25/9 1702, giftede sig 2. Gang med Eftermanden, Sognepræst Svend Christensen Wedel. Denne giftede sig 2. Gang 20/9 1735, saa Else formodes død i 1734. Hun efterlod sig 1 Datter.

Johan Hansen Budtz

*Else
Johansdatter
Borchenius*

Jens Olufsen Hosum

VII-37, 38 Min 3. Tipoldefader (Mødr. Side)

Jens Olufsen Hosum

Sognepræst. Søn af Provst Oluf Nielsen Hosum og Maren Jensdatter Holst.

Født 24/4 1693. Student 1710 fra Thisted. Cand. theol. 8/6 1716 med non. Udnævnt 1721 til personel Kapellan til Nors-Tved ved Thisted, ordineret 18/6 s. A. Beskikket Aaret efter til residerende Kapellan i Thisted og Sognepræst for Annekset Skinnerup.

Død 29/3 1734, kun 41 Aar gammel.

Gift 1/8 1725 med *Anna Cathrine Jacobsdatter Scharschou*, Datter af Provst Jacob Madsen Scharschou og Johanne Nielsdatter. Anna var født 1703 og døde 19/4 1786 i Thisted, 83 Aar gammel.

VII-39, 40 Min 3. Tipoldefader (Mødr. Side)

Carsten Hansen Friis

Provst. Søn af Provst Hans Mortensen Friis og Else Baggesdatter Suhr.

Født 6/8 1693, Student 1711 fra Ribe. Cand. theol. 1715 med laud. Beskikket som Sognepræst 21/3 1724 til Astrup-Rostrup og Store Arden syd for Rold Skov, ordineret 13/9 s. A. Udnævnt 1741 til Provst for Hindsted Herred.

Død 29/1 1753, 60 Aar gammel, ved at et Par Heste løb løbsk med ham.

Gift 1. Gang 17/7 1726 med Anna Maria Henriksdatter Stampe, født 1704, begravet 14/5 1730 og efterlod sig 2 Børn.

2. Gang 28/8 1731 med *Anna Mouritsdatter Trap*, Datter af Sognepræst Mourits Albertsen Trap og Kirsten Lauritsdatter Trap. Anna var døbt 27/12 1709 og døde 8/10 1779 efterladende 3 Sønner og 5 Døtre.

VII-49, 50 Min 3. Tipoldefader (Mødr. Side)

Christen Nielsen Teilmann

Købmand i Ribe. Søn af Niels Christensen Teglmænd.

Født 1645. Flyttede siden fra Ribe til Jetting, d. v.s. Hjerting. Var 3 Gange gift og havde 2 + 10 + 1 = 13 Børn.

Gift 2. Gang med *Mette Ravnsøe*. Datter af Sognepræst Hans Ravnsøe og .. Jacobsdatter Bonus.

Død 1728, 83 Aar gammel.

Formuende Købmand i ovennævnte By, som med egne Skibe drev en indbringende Handel, især med Kreaturer paa Nord-Tyskland og Holland. Han og hans Broder antog Navnet Teilmann (Teglmænd, Teuylmænd), som blev Stammenavn for Descendenterne.

VII-51, 52 Min 3. Tipoldefader (Mødr. Side)

Johan Thomsen Neergaard

Godsejer. Søn af Forpagter Thomas Madsen Neergaard.

Født 15/12 1673 paa Svenstrup, 1694 Forpagter af Hovedgaarden Snedinge i Ørslev Sogn ved Skelskør, senere af Førsløvgaard ved Næstved. (Paa Snedinge fødtes 1863 min Stedmoder Anna Catharina Andersen, Datter af Forpagter K. F. A. Andersen).

Købte 1721-24 Fuglebjerggaard og 1725 Grevensvænge i Rønnebæk Sogn ved Næstved. Død 12/1 1737 paa Grevensvænge, 64 Aar gammel, og begravet i Rønnebæk Kirke.

Gift med *Sidsel Petersdatter Wartberg*, født 12/6 1676 i København, død 8/4 1742 paa Grevensvænge, 66 Aar gammel. Begravet i Rønnebæk Kirke, og paa Kirkegaarden findes Ligsten over hende og hendes Mand.

VI-1, 2 Min 2. Tipoldefader (Fædr. Side) *Thyge Hansen*

Født ca. 1716 i Mjolden Sogn (Medolden), nord for Tønder. Senere flyttet til Hundegad (Hundegade) i Skærbæk Sogn.

Død 1791, ca. 75 Aar gammel, og begravet 16/3 i Skærbæk.

Gift 14/2 1747 med *Maren Christensdatter* fra Hundegad i Skærbæk Sogn.

Hun døde 1754 efterladende 2 Sønner og 1 Datter.

VI-9, 10 Min 2. Tipoldefader (Fædr. Side)

Christian Ludvigsen Pontoppidan

Stiftsprovst. Dr. theol. Søn af Stiftsprovst, Dr. theol. Ludvig Henriksen Pontoppidan og Else Sophie Christensdatter Spænd.

Født 16/7 1696. Student ved privat Dimission 1714. Cand. theol. 19/10 1716 med laud. Pers. Kapellan 1719 i Horne ved Faaborg.

Christian Ludvigsen Pontoppidan

Christian Ludvigsen Pontoppidan

Pontoppidan

ordineret 6/6 s. A. Forflyttet 25/4 1722 til Nykøbing Sjælland som residerende Kapellan. Beskikket som Sognepræst 2/9 1726 til Tor-kildstrup-Lillebrænde paa Falster, »hvor han ej kunde taale Landets Luft, var altid svagelig«. Titulær eller konstitueret Provst.

17/8 1736 forflyttet til Æbeltoft-Draaby og 1/8 1738 til Frue Kirke i Aarhus, 19/6 1748 Stiftsprovst og Præst ved Aarhus Domkirke. Dr. theol. 1752.

Død 16/8 1765, 69 Aar gammel.

Gift 1. Gang 1720 med Margrethe Cathrine Andreasdatter Vinterberg, født 9/2 1695 i Fredericia som Datter af Borgmester Andreas Vinterberg. Hun døde 9/10 1723. Ingen Børn.

2. Gang 25/2 1724 med *Ane Hansdatter Flindt*, født 16/11 1703 i Saksøbing som Datter af Købmand Hans Bergeshagen Flindt og Karen Høeg. Hun døde Jan. 1763, begravet 31/1, efterladende 6 Børn, 3 Sønner og 3 Døtre.

VI-11, 12 Min 2. Tipoldefader (Fædr. Side)

Ditlev Mathiesen Blangsted

Sognepræst. Søn af Byfoged Mathies Blangsted og Margrethe Wandel.

Født 1706 i Harresø i Givskud Sogn ved Vejle. Student 1728 fra Ribe. Cand. theol. 11/12 1732 med non. Beskikket 22/12 1734 som Sognepræst til Rødding-Skrave i Haderslev Amt.

Død 1770, 64 Aar gammel.

Gift 1. Gang med Formandens Datter, Anna Jacobine Christiansdatter Boysen, som døde 1744.

2. Gang 1745 med *Anna Else Madsdatter Schjerning*.

VI-13, 14 Min 2. Tipoldefader (Fædr. Side)

Jørgen Hansen Bang

Provst. Søn af Sognepræst Hans Jørgensen Bang og Kirsten Poulsdatter Jørgensen.

Født 9/3 1692 i Nørre Vilstrup i Skibet Sogn ved Vejle. Student 1715 fra Odense. Cand. theol. 19/1 1722. Beskikket 5/8 1724 til Sognepræst i Bredsten ved Vejle, boede i Balle, ordineret 1/9 1724. Provst for Tørrild Herred 1750. Forflyttet 3/1 1755 til Dejbjerg-Hanning ved Ringkøbing. Jubellærer 1774.

Død 11/8 1781 i Embedet, 88 Aar gammel. 9 Sønner og Svigersønner blev Præster, deraf en Søn som hans Eftermand.

Gift 1. Gang 1725 med *Anna Mouritsdatter Høyer*, Datter af Provst Mourits Mouritsen Høyer og Sophie Dorothea Hansdatter Wandel. Født 1709, død 1748, begravet 30/1. Efterlod sig 17 Børn, hvoraf 7 levede.

Jørgen Hansen Bang

2. Gang 22/10 1755 i Bredsten med Maren Mikkelsdatter Kolderup, født 2/3 1727, død 10/7 1809 i Dejbjerg. Datter af Bonde i Kolderup, Michel Koller. Stedfader: Skoleholder Jørgen Høgsbro. Efterlod sig 6 Børn, 2 Sønner og 4 Døtre.

VI-15, 16 Min 2. Tipoldefader (Fædr. Side) *Ditlev Høyer*

Købmand i Horsens omkring 1745.
Gift med *Eleonore Kruse*.

VI-17, 18 Min 2. Tipoldefader (Mødr. Side)
Mads Simonsen Schjørring

Forpagter. Søn af Gaardmand Simon Sørensen Dyhr og Maren Madsdatter Lett.

Født 1720 i Skørring, døbt 6/1 1721. Forpagter af Hovedgaarden Villestrup i Astrup Sogn, Aalborg Amt, 78 Td. H., senere af Egensekloster i Mov Sogn.

Død efter 1764.

Gift 1757 paa Dalsgaard med *Mette Cecilie Johansdatter Budtz*, døbt 6/2 1729, Datter af Sognepræst til Sal og Ejsing Johan Hansen Budtz og Else Johansdatter Borchenius. 4 Børn.

VI-19, 20 Min 2. Tipoldefader (Mødr. Side)
Jacob Scharschou Jensen Schiwe

Sognepræst. Søn af Sognepræst Jens Olufsen Hosum og Anna Cathrine Jacobsdatter Scharschou.

Døbt i Thisted 14/3 1732. Student 1752 fra Aalborg. Udnævnt 9/9 1763 til personel Kapellan i Astrup, ordineret 26/10 s. A. Under 8/6 1764 beskikket til Sognepræst for Astrup-Rostrup-Store Arden i Himmerland.

Død 24/9 1782, 50 Aar gammel.

Gift 15/5 1765 med *Anna Maria Kirstine Friis*, født 1733 som Datter af Provst Carsten Hansen Friis og Anna Mouritsdatter Trap. Hun var Enke efter Formanden i Embedet, Provst Niels Nielsen Guldager, som døde 8/5 1764. Hun døde selv 21/2 1806, 73 Aar gammel, og var altsaa 2 Gange gift i den Præstegaard, i hvilken hun antagelig var født, idet hendes Fader ikke havde andre Embeder. Efterlod sig 2 Døtre.

Anna Johansdatter Neergaard

Andreas Christian Teilmann

VI-25, 26 Min 2. Tipoldefader (Mødr. Side)
Andreas Christian Teilmann

Amtsforvalter, Kammerraad. Søn af Købmand Christen Nielsen Teilmann og Mette Ravnsøe.

Født 6/6 1699. 1727 Forvalter paa Aalholm og Bremersvold Godser hos Geheimeraadinde Raben, 1729 Amtsforsvalter i Vordingborg.

Kammerraad.

Død 8/5 1772, 73 Aar gammel.

Gift 26/7 1730 paa Gavnø med *Anna Johansdatter Neergaard*, Datter af Godsejer Johan Thomsen Neergaard og Sidsel Pedersdatter Wartberg.

Født 11/11 1712 paa Førsløvgård, død 22/11 1794, 82 Aar gammel. 12 Børn, 4 Sønner og 8 Døtre.

Andreas Teilmann regnes som Stamfader til den borgerlige danske Gren.

Jørgen Samsøe

VI-27, 28 Min 2. Tipoldefader (Mødr. Side) *Jørgen Samsøe*

Koffardikaptajn, gift med *Anna Tyboren*.

V-1, 2 Min Tipoldefader (Fædr. Side)

Hans Pedersen Thyssen

Gaardmand. Søn af Thyge Hansen og Maren Christensdatter.

Født 1750. Gaardmand i Gjesing i Skærbæk Sogn mellem Ribe og Tønder, senere Aftægtsmand.

Død 5/6 1832, 82 Aar gammel, og begravet 29/6 i Skærbæk.

Gift med *Mette*, født 1768, død 1826. Efterlod sig 3 Sønner og 2 Døtre.

Ane Jacobine Ditlevsdatter Blangsted

V-3 Min Tipoldefader (Fædr. Side)
Jørgen Peder Jørgensen

Gaardmand i Øster Vedsted ved Ribe.

V-5, 6 Min Tipoldefader (Fædr. Side)
Ludvig Theosophus Christiansen Pontoppidan

Sognepræst. Søn af Stiftsprovst Christian Ludvigsen Pontoppidan og Ane Hansdatter Flindt.

Født 11/12 1728 i Torkildstrup paa Falster. Student 1746 fra Aarhus. Cand. theol. 17/1 1750 med non., 1748 Hører ved Aarhus Latin-skole. 31/1 1755 Sognepræst til Thorstrup-Horne ved Varde, ordineret 26/3 s. A. 1/10 1777 forflyttet til Hygum, øst for Ribe.

Død 1793, 65 Aar gammel.

Gift 1. Gang 11/7 1755 i Raarup med Franciska Lovise Eriksdatter Pontoppidan, født 14/3 1735, Datter af Prokantsler, Dr. theol. Erik Ludvigsen Pontoppidan. Hun døde 30/5 1773.

2. Gang 27/10 1778 med *Ane Jacobine Ditlevsdatter Blangsted*, Datter af Sognepræst Ditlev Mathiesen Blangsted og Anna Else Madsdatter Schjerning. Hun var gift 1. Gang med Sognepræst i Hygum Christian Arnoli Eilersen Dyssel, født 6/3 1718, død 1777. Hun efterlod sig fra sit 2. Ægteskab 3 Sønner og 1 Datter.

V-7, 8 Min Tipoldefader (Fædr. Side)
Christian Frederik Bang

Sognepræst. Søn af Provst Jørgen Hansen Bang og Anna Mouritsdatter Høyer.

Født 14/3 1742 i Bredsten ved Vejle. Student 1765 fra Viborg. Cand. theol. 17/10 1770 med non., 22/10 1784 residerende Kapellan i Skelskør, ordineret 17/12. Beskikket 15/2 1792 som Sognepræst til Nørre Omme-Brejning mellem Ringkøbing og Holstebro. Afsked 5/9 1815.

Død 17/8 1829 hos Datteren i Grimstrup Præstegaard, 87 Aar gammel. Begravet 22/8 1829 paa Nørre Omme Kirkegaard.

Gift 10/6 1785 i Glud med *Anna Kirstine Høyer*, født i Horsens 1746, døbt 13/2, som Datter af Købmand Ditlev Høyer og Eleonore Kruse. Død 10/7 1814 i Nørre Omme.

Jens Kjeldsen Schjørring

V-9, 10 Min Tipoldefader (Mødr. Side)

Jens Kjeldsen Schjørring

Provst. Søn af Forpagter Mads Simonsen Schjørring og Mette Cecilie Johansdatter Budtz.

Født paa Egensekloster, døbt 25/4 1762 i Mov Kirke. Student 1783 fra Aalborg. Cand. theol. 6/5 1789 med non. Sognepræst til Estvad-Rønbjerg ved Skive 5/11 1790, ordineret 16/2 1791. Provst for Ginding Herred. Den 22/4 1818 forflyttet til Jebjerg-Lyby i Salling. Afsked 2/2 1836.

Død den 28/1 1845 i Viborg.

Gift 19/9 1792 i Aalborg med *Maria Elisabeth Dorothea Scharschou Schiwe*. Født 29/6 1773 i Astrup som Datter af Sognepræst Jacob Scharschou Schiwe og Anna Marie Kirstine Friis.

Død 17/11 1854 i Aalborg. 10 Børn, 6 Sønner og 4 Døtre.

V-11, 12 Min Tipoldefader (Mødr. Side) *Nicolai Riise Ring*

Postmester i Skive. Organist.

Gift med *Caroline Frederikke Svindt*.

V-13, 14 Min Tipoldefader (Mødr. Side) *Hans Teilmann*

Sognepræst. Søn af Amtsforvalter Andreas Christian Teilmann og Anna Johansdatter Neergaard.

Født 7/11 1746 i Vordingborg. Student 1761 fra Herlufsholm. Cand. theol. 20/7 1763 med laud. Beskikket 15/2 1770 til Sognepræst for Borup-Kimmerslev ved Ringsted, ordineret 19/10 1770. Forflyttet 19/6 1776 til Tølløse-Aagerup mellem Holbæk og Ringsted. 1820 Jubellærer.

Død 18/1 1822, 76 Aar gammel, »from og velbegavet«.

Gift 1772 med *Cathrine Margrethe Samsøe*, født 21/9 1755 som Datter af Koffardikaptajn Jørgen Samsøe og Anna Tyboren.

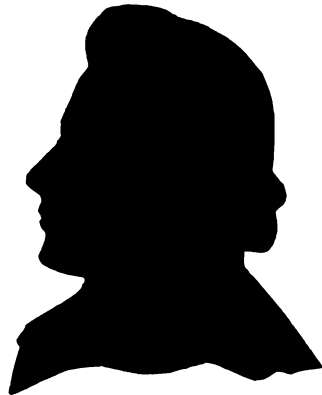
Død 29/3 1833, 78 Aar gammel, efterladende 2 Sønner og 7 Døtre.

Konst. Høegh

Cathrine Margrethe Samsø

Hans Teilmann

Hans Teilmann

V-15, 16 Min Tipoldefader (Mødr. Side) *Peter Anton Høegh*

Godsejer. Købte i 1809 Rysensten Hovedgaard i Bøvling Sogn, nord for Nissum Fjord. Dette hed i den katolske Tid Bøvling Slot og hørte under Ribe Bispestol, som i 1414 forlenede det til Bent Bille. Ved Reformationen kom Slottet til Kronen og blev Sæde for Lensmændene, af hvilke Niels Kjeldsen Juel var den første. 1627 indtoges Slottet af de kejserlige Tropper, 1644 og 1657 af de svenske, hvorved det led meget.

Som Betaling for Befæstningsarbejder fik Hollænderen Henrik Ruse (Ryse) i 1664 Skøde paa Bøvling Slot, beregnet til 129.537 Rd., og oprettede i 1672 Baroniet Rysensten (Rusenstein) med 3500 Td. H., som af hans Svigersøn, Oberst Juel-Rysensteen, blev reduceret til 1500 Td. H.

I 1806 udparcellerede P. S. Fønss Godset, og Hovedparcellen skødedes 1809 med 28 Td. H. til Peter Anton Høegh af Rammegaard, og han tilkøbte senere 8½ Td. H. samt Tiende og Kirkegods.

P. A. Høegh overlod i 1833 Rysensten med 34½ Td. H. til sin Svigersøn N. M. Petersen, men udskilte Vester Rysensten paa 9 Td. H., som han senere overlod til sin Søn.

Død 1836.

Gift med *Else Christiansdatter*.

Niels Jensen Thyssen

IV-1,2 Min Oldefader (Fædr. Side) *Niels Jensen Thyssen*

Kaadner, Gæstgiver, Vognmand. Søn af Gaardmand Hans Pedersen Thyssen og Hustru Mette.

Født 5/12 1793 i Gjesing, Skærbæk Sogn mellem Ribe og Tønder. Angives 1819 som Inderste i Hjemsted, senere i Gaardkrog, Mosbøl og Gjesing. 1834 nævnes han som Postbud i Nr. Skærbæk, 1840 som Vognmand og Postkører i Skærbæk (Ruten Ribe-Tønder), 1845 som Gæstgiver, 1847 Kaadner og 1858 som Aftægtsmand. Død 1/2 1858, 64 Aar gammel. Begravet 7/2 i Skærbæk.

Niels Jensen Thyssen

Gift 1. Gang 14/5 1819 i Ribe med *Maren Jørgensdatter*. Datter af Gaardmand i Øster Vedsted, Ribe Domkirkes Landsogn, Jørgen Peder Jørgensen. Hun døde 4/5 1824 efterladende 2 Sønner og 2 Døtre.

2. Gang 19/10 1833 med Karen Christensen Jensdatter, født 1793, Enke efter Gæstgiver Schmidt i Nr. Skærbæk.

Efter at Niels Jensen Thyssen var blevet Enkemand for 2. Gang, agtede han at indgaa nyt Ægteskab med Ane Lund fra Vester Gasse, Datter af Jacob Lund og Enke efter Johan Frederik Sorgenfrey. Lysning fandt Sted, men Brudgommen døde inden Vielsen.

Ovenstaaende Billede er tegnet af Fotograf Andreas Beiter i Ringkøbing, Søn af Johannes Beiter og Christiane Schmidt fra Skærbæk. Hendes Forældre var ovennævnte Gæstgiver Schmidt og Karen Christensen Jensdatter.

IV-3, 4 Min Oldefader (Fædr. Side)

Ditlev Blangsted Pontoppidan

Sognepræst. Søn af Ludvig Theosophus Christiansen Pontoppidan og Ane Jacobine Ditlevsdatter Blangsted.

Ditlev Blangsted Pontoppidan

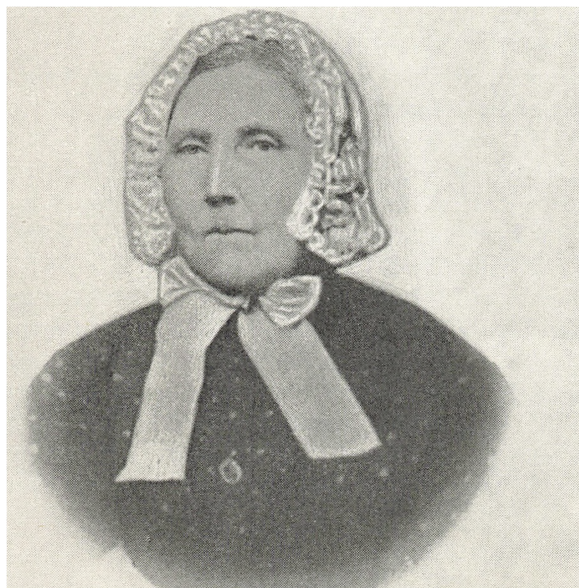
Født 25/9 1780 i Hygum. Student 1799 fra Fredericia. Cand. theol. 20/1 1804 med haud. 20/3 1807 pers. Kapellan i Sdr. og Nr. Bork, ordineret 28/7 s. A., 1815 hos Svigerfaderen i Nr. Omme-Brejning og Aaret efter i Ulvborg-Raasted. Beskikket 21/5 1817 til Sognepræst for Grimstrup-Aarre, sydøst for Varde. Forflyttet 20/2 1835 til Hviding, syd for Ribe.

Død 4/5 1840, 60 Aar gammel, i Hviding.

Ditlev Blangsted Pontoppidan

Gift 28/10 1815 med *Anna Eleonore Bang*, født 2/7 1787 i Nr. Omme som Datter af Sognepræst Christian Frederik Bang og Anna Kirstine Høyer. Hun døde 7/1 1869 i Ribe efterladende 7 Børn, 4 Sønner og 3 Døtre.

Anna Eleonore Bang

Mathias Jacob Schjørring

IV-5, 6 Min Oldefader (Mødr. Side)
Mathias Jacob Schjørring

Provst. Søn af Provst Jens Kjeldsen Schjørring og Maria Scharschou Schiwe.

Født 9/1 1797 i Estvad. Student 1816 fra Viborg. Cand. theol. 18/7 1821 med laud. Sognepræst 7/8 1822 til Vandborg-Ferring ved

Lemvig, ordineret 1/11 1822, hvor han fulgte Pastor Nørager, som døde 1821 og af Wiberg betegnedes som »sjusket og forfalden«. Den 19/9 1834 forflyttedes han til Brorstrup-Ravnkilde-Haverslev i Himmerland, og den 17/7 1840 til Skanderborg-Skanderup-Stilling. Den 30/3 1852 udnævntes han til Provst og flyttede endnu engang, den 29/9 1856, til Fruering-Vitved. Han tog der sin Afsked 18/8 1858.

Død 24/10 1858 i Fruering og blev begravet paa Fruering Kirkegaard, hvor Gravstedet endnu findes.

Gift 1. Gang 12/7 1823 med *Nicoline Ring*, født den 11/3 1792 i Skive som Datter af Postmester og Organist Nicolai Riise Ring og Caroline Frederikke Svindt. Hun døde 22/4 1839 paa Smorupgaard i Brorstrup Sogn, der var Præstegaard indtil 1875. 4 Sønner, 2 Døtre.

2. Gang 4/9 1842 i Randlev med Christiane Mathilde Henriette Schönberg. Født i København 17/1 1820. Plejedatter af Distriktslæge i Skanderborg Johan Mathias Ditlev Grill. Død 15/5 1893. Ingen Børn.

Provst Schjørring havde i 1856-57 sin Søn Jens Nicolai Ludvig Schjørring som personel Kapellan. Denne skrev de kendte Salmer: *Kærlighed fra Gud* (1854) og *Herrens Venner* ingensinde (1866), som siden er brugt i Slægten ved Bryllupper og Begravelser. Han blev 1864 Sognepræst i Hodde-Tistrup og 1878 i Ørslev-Bjerre, hvor han

Mathias Jacob Schjørring

2. Gang giftede sig med Caroline Mathilde Andersen fra Snedinge Hovedgaard. Hun var Søster til min Stedmoder og boede en Aarrække i Æbeltoft Præstegaard.

I 1920 traf jeg hos Skovfogeden i Skanderborg Skov dennes 90-aarige Moder, som i sin Ungdom havde tjent hos Provst Schjørring i Fruering Præstegaard og fortalte derfra. To Sølvservietbaand med Indskrift »Erindring om 4/9 1842«, som stammer fra Fruering, bruger min Kone og jeg hver Dag.

IV-7, 8 Min Oldefader (Mødr. Side)

Andreas Peter Johan Teilmann

Sognepræst. R. af Dbg. Søn af Sognepræst Hans Teilmann og Cathrine Margrethe Samsøe.

Anna Cathrine Høegh

Andreas Peter Johan Teilmann

Andreas Peter Johan Teilmann

Født 18/9 1797, Student 1816 fra Roskilde. Cand. theol. 19/10 1820 med haud. Beskikket 30/10 1822 som Sognepræst til Ring-Føvling nordvest for Horsens, ordineret 18/4 1823. Forflyttet 4/8 1824 til Bøvling-Flynder ved Lemvig, hvor han byttede Embede med Johannes Fabricius. Atter forflyttet 15/1 1847 til Ormslev-Koldt ved Aarhus. Ved sit 50 Aars Præstjubilæum 18/4 1873 blev han udnævnt til Ridder af Dannebrog. Afsked 1874.

Død 24/8 1883 i Aarhus, 86 Aar gammel.

Gift 27/11 1823 med *Anna Cathrine Høegh*, Datter af Godsejer Peter Anton Høegh og Else Christiansdatter. Anna var født 27/11 1801, døde 8/3 1892, 91 Aar gammel, og efterlod sig 9 Børn, 5 Sønner og 4 Døtre.

III-1, 2 Min Bedstefader (Fædr. Side) *Hans Peter Thyssen*

Mølleej. Søn af Gæstgiver og Postkører Niels Jensen Thyssen og Maren Jørgensdatter.

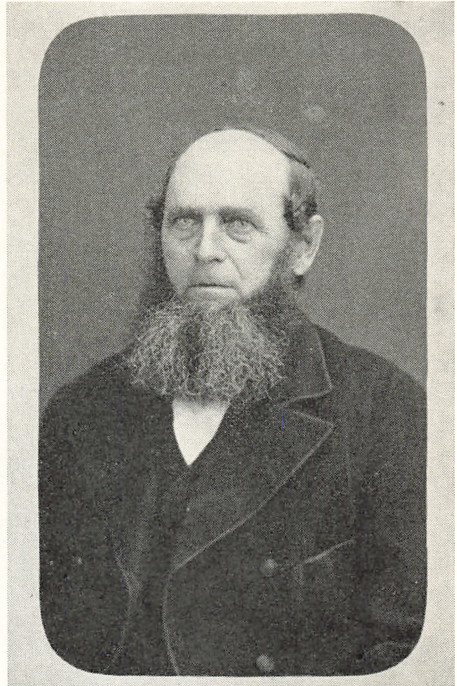
Født 16/10 1822 i Skærbæk mellem Ribe og Tønder. Moderen døde allerede den 4/5 1824, og den lille Hans Peter kom da i Pleje hos hendes Søster, Anne Marie Jørgensdatter, som var gift med Ejeren af Nordby Mølle Anders Johansen, født i Brede 13/5 1773, død i Nordby 2/5 1854.

Her voksede han da op, og da Plejeforældrene ingen Børn havde selv, arvede han Møllen og den dertil hørende Møllegaard. I sine yngre Dage deltog han med Iver i Egnens offentlige Anliggender, var saaledes Skolekommissionsmedlem, Forligsmægler og Sogneraadshand. Senere svækkedes hans Helbred, og da han i 1877 mistede sin Hustru, om hvem han sagde: Hun var mit Livs gode Engel, følte han ikke mere Lyst til at tage saa stærkt Del i Livet udadtil. I Marts 1891 blev han angrebet af en Kræftsygdom og rejste derfor til København for at søge Helbredelse. Han fik imidlertid der at vide, at der intet Haab var om, at han kunde komme sig, og i April skrev han til sine Børn: Naar jeg nu kommer hjem til Eder igen, maa I kun vente at modtage et Vrag af Eders Fader, der snart gaar sin Opløsning i Møde. Men I maa ikke sørge over mig, jeg har haft en skøn Lod i Livet og meget at takke Gud for. I Slutningen af Maj kom han tilbage, men Kræfterne svandt mere og mere.

Han døde den 21/6 1891 i Nordby og blev begravet den 26. s. M. paa Nordby Kirkegaard i Overværelse af 500 Mennesker. I Hjemmet

Mathilde Rosine Pontoppidan

Hans Peter Thyssen

talte hans ældste Søn, Skolebestyrer A. D. Thyssen, og i Kirken Sognepræst Holck, Nordby, som fremhævede hans kraftige Natur, myndige Væsen og ydmyge Kristentro. Jordpaakastelsen foretoges af hans yngste Søn, Pastor E. K. Thyssen.

Gift 28/5 1845 med *Mathilde Rosine Pontoppidan*, født 24/7 1817 i Grimstrup ved Varde, Datter af Sognepræst Ditlev Blangsted Pontoppidan og Anna Eleonore Bang. Hun var en blid Natur og meget godgørende overfor Fattigfolk. De levede et lykkeligt Ægteskab, i hvilket der kom 5 Børn.

Hun døde 25/10 1877, 60 Aar gammel, efter 14 Dage forinden at være ramt af et apoplektisk Tilfælde. Begravelsen fandt Sted den 30. s. M.

Børn:

1. Anders Ditlev Thyssen. R. af Dbg., født 11/7 1849, død 24/9 1933. Grundlagde en privat Realskole i Lyngby. Senere Overlærer i Nordby.

Hans Peter Thyssen

2. Ditlev Blangsted Thyssen, født 23/3 1851, død 25/12 1929. Ejer af Nordby Mølle.
3. Anna Marie Thyssen, født 14/11 1852, død 1913. Gift 14/11 1875 med Skibsbygmester Søren Abrahamsen, R. af Dbg. Esbjerg.
4. Niels Martin Thyssen, født 24/11 1854, død 16/10 1920. Proprietær, Ejer af Fjederholt ved Herning. Amtsraadsmedlem, Skyldradsformand.
5. Emil Kristian Thyssen, R. af Dbg., Dbmd., født 12/3 1857, død 7/11 1938. Sognepræst og Provst.

Caspar Peter Charles Schjørring

Elvira Teilmann

III-3, 4 Min Bedstefader (Mødr. Side)
Caspar Peter Charles Schjørring

Borgmester og Byfoged. R. af Dbg., Dbmd. Søn af Provst Mathias Jacob Schjørring og Nicoline Ring.

Født 1/1 1831 i Vandborg, 1848 Student fra Horsens, 10/6 Cand. jur., 23/9 1858 Kancellist i Justitsministeriet, 17/8 1860 Protokolsekretær i Højesteret, 28/5 1861 Borgmester og Byfoged i Skelskør samt Herredsfoged i Vester Flakkebjerg Herred, 17/2 forflyttet til Kolding som Borgmester og Byfoged. Afsked 1/4 1909.

Caspar Peter Charles Schjørring

I Aarene 1866-76 Medlem af Folketinget, valgt af Venstre i Thisted Amts 4. Valgkreds (Morsøkrederen), og 1871-72 Formand for Finansudvalget.

Død 2/4 1913 i Kolding, 82 Aar gammel, og begravet paa Kolding Kirkegaard 9. s. M., hvor hans Yndlingsalme »Dejlig er Jorden« blev sunget.

Gift 31/7 1857 i Ormslev med *Elvira Teilmann*, Datter af Sognepræst Andreas Peter Johan Teilmann og Anna Cathrine Høegh.

Født 22/9 1830 i Bøvling, død 24/4 1880 i Kolding, 50 Aar gammel.
1 Søn og 5 Døtre:

1. Hulda Schjørring, født 19/7 1861, død 2/8 1861.
2. Gudrun Ingeborg Schjørring, født 12/12 1862, død 18/9 1939, gift 4/7 1882 med Sognepræst John Christian Richter.
3. Signe Solvejg Schjørring, født 18/7 1864, død 3/2 1895, gift 20/7 1886 med Sognepræst Carl Christian Schjørring.
4. Valborg Schjørring, født 31/7 1865, død 14/2 1898, gift 4/6 1889 med Sognepræst Emil Kristian Thyssen.
5. Helga Schjørring, født 2/2 1867, død 27/10 1948, gift 17/10 1889 med Fabrikant og Direktør Jens Peter Schrøder, R. af Dbg.
6. Viggo Schjørring, født 22/3 1869, død 14/1 1950. Cand. polit. Journalist.

Om Tiden i Kolding skrives:

For den virkelystne 46 aarige Borgmester var det en stor Forandring i 1877 at komme fra det lille, stille Skelskør til Kolding, som rummede langt større Muligheder for en Embedsmand, der havde Evner og Kræfter til at tage fat. Hvad sagde nu Borgerskabet? Borgmester Schjørring havde Ry for at være Venstremand, højskolevenlig og Grundtvigianer. Man vidste, at han fra sin Rigsdagsvirksomhed var en øvet Parlamentariker, en behændig Debattør. Som Embedsmand var han grundig, samvittighedsfuld, til Tider temperamentsfuld og noget opfarende, til andre Tider paafaldende lavmælt. Han sluttede sig nær til Byens og Omegnens Præster og syntes med Forkærlighed at søge sin Omgang blandt Landboerne. Paa Kontoret var han skattet for sin store Ordenssans og Akkuratesse. Hvad Politiet angaar, er det tilstrækkeligt at nævne et eneste Navn: Ernst Borch. Denne udmærkede Politimand var til uvurderlig Nytte for den nye Politimester og bevarede til sin Død stor Hengivenhed for ham.

I Byraadet gik det ikke saa glat. Længe varede det ikke, før den nye selvstændige og meget myndige Formand tørnede sammen med en af

Borgmesterboligen, Borchs Gaard. Opf. 1595

Byens Matadorer, den ikke mindre myndige Konsul Grau, der forøvrigt hørte til Venstre. Hertil kom, at Borgmesteren jævnlig blev angrebet i Byens konservative Blade, men nøjedes som Regel med et kort, værdigt Svar i Folkebladet, til hvis Redaktør, Enevold Sørensen, han følte sig knyttet. Schjørring var selv i høj Grad en Pennens Mand. Som ung Jurist havde han i en Aarrække, sammen med V. Dahlerup, redigeret Tidsskriftet »Lov og Ret«, og kendt af Fagmænd er endvidere Bogen »De nyeste Undersøgelser om Dødsstraffen«. Ogsaa hans talløse Domme vidner om klart Overblik og betydelig deskriptiv Evne.

Borgmester Schjørring skrev dog ogsaa andet end polemiske Artikler. I »Dannebrog« har han ved mange Lejligheder, nordiske Juristmøder f. Eks., offentliggjort interessante og livlige Breve. Det samme hændte, naar han var paa store Rejser. Saadanne Trip til Udlandet friskede ham altid op, han stiftede nye Bekendtskaber og holdt muntre smaa Taler. To Gange om Aaret fornyede han sig paa en lille 8 Dages Københavner-Sviptur, i Maj og September. Blandt hans Venner her var Borgmester Jacob Marstrand, hvis Hustru havde været Lærerinde i det Schjørringske Hjem. Ogsaa i Kunstner- og Teaterkredse morede det ham at blive indført. Af den strenge Borgmester og Dommer var der bleven en glimrende Selskabsmand.

Der hænger paa Raadhuset i Kolding et Maleri af den gamle Borgmester. Det skyldes den udmærkede Portrætmaler Herman Vedel og blev udført paa Byraadets Bekostning. Om Ligheden er Meningerne delte, men karakteristisk er Billedet. Borgmesteren sidder i Byraadet med Klokkeren foran sig, højre Haand paa nogle Dokumenter og med et bekymret Udtryk i Øjnene som om han vilde udtale sin staaende Replik: – Men hvor vil d’Hrr. have, at Pengene skal komme fra?

Naturligvis skaffede denne gennemførte Sparsommelighed ham Fjender. Bølgerne gik højt til Tider, og Borgmesteren kunde lade sig henrive til bitre Udtalelser. Men lidt efter lidt svandt Modstanden, veg for den absolutte Anerkendelse af denne Mand, som i Virkeligheden vilde alles Vel. Det viste sig bl. a. ved hans Jubilæer. I Sommeren 1894 fejrede Schjørring 25 Aar som Retsbetjent, nærmest som en privat Familiefest. Men i 1902 kom hans »Sølvbryllup med Kolding«. Oppe i Dagligstuen paa 1. Sal i Borchs gamle Gaard stod Byens officielle Deputation, tolkende de hjertelige Følelser, man nærrede, og Borgmesteren hørte paa de smukke Ord med bøjet Hoved. Mest betegnende var dog den Adresse, han paa Jubilæumsdagen modtog fra Byens Arbejdere. Den lød:

»Arbejdernes Fællesorganisation i Kolding beder Dem paa Deres Jubilæumsdag modtage de organiserede Arbejderes ærbødige Hilsen og Lykønskning. For den velvillige Interesse, Imødekommenhed og Tillid, De stedse har skænket Arbejderorganisationerne og deres ledende Mænd, frembærer vi hermed Organisationernes og vor hjertelige Tak.«

I det mægtige Fanetog, som ved Borgmester Schjørrings Tilbage-træden i Marts 1909 bragte ham sin Hyldest, var Arbejderne repræsenteret. Det store Tog drog med Musik omkring Bergs Statue – »Gaa aldrig paa Akkord med Uretten« – og videre ad Jernbanegade til Torvet, hvor Borgmesteren fra sit Vindue bevæget takkede for denne

enestaaende Æresbevisning. Gamle Jens Jensen talte i Spidsen for alle Byens Foreninger: Borgere, Haandværkere, Arbejdere. Og senere, da Toget opløstes, saa man Borgmesteren staa paa Torvet omgivet af Venner, medens han gentog de Ord: Det var en smuk Dag.

Var Borgmester Schjørring en lykkelig Mand? Vistnok. En gammel Koldingenser sagde: Han angler saa vist ikke efter Folkegunst, men af en officiel Person at være er han meget populær. Hans Liv og Gerning her er et Afsnit af Byens Historie. Han er som Menneske saa elskelig og beskeden, kræver saa uhyre lidt for sig selv. Som Privatmenneske var han lykkelig, selv om Sorgen tre Gange bankede paa hans Dør og lod ham miste først en elsket Hustru, derpaa to unge, blomstrende Døtre. Han ofrede sig fra nu af helt for sin Familie. Og som Erstatning for dem, der gik bort, satte Slægten stadig nye Skud. Ved sin Død havde den gamle Borgmester 19 Børnebørn.

En god og retsindig Dommer,
hvis Ord var at lide paa,
en Mand, der af Hjerte og Lommer
selv lindred, hvad Nød han saa.

En Mand med et Frisind ægte,
som sjælden vi finder det her,
det ingen vil kunne nægte,
som kom til at staa ham nær.

Hvor han havde noget at sige,
der blev der gjort Ret og Skel,
thi Urettens hele Rige
han haded med Liv og Sjæl.

Fra Fodsaal og op til Isse
en Tjener i bedste Forstand,
en folkelig Mand tilvisse
med Tillid til Menigmand.

Lidt tavs vel og mut til Tider,
veltalende dog, naar det gjaldt,
en ydmyg og stille Slider,
som tro paa sin Valplads faldt.

Emil Kristian Thyssen

II-1 Min Fader *Emil Kristian Thyssen*

Provst, R. af Dbg., Dbmd. Søn af Møllejer Hans Peter Thyssen og Mathilde Rosine Pontoppidan.

Født 12/3 1857 i Nordby paa Fanø. Elev i Nordby Realskole, Student 1876 fra Mariboës Skole i København. Cand. theol. 21/6 1882 med laud. 1882 Huslærer i Æbeltoft, 1883-85 Lærer ved Æbeltoft Højskole og uordineret Medhjælper hos Sognepræst N. J. Jensen. 3/9 1885 beskikket som Sognepræst for Sønder Omme-Hoven, ordineret 6/11 s. A. i Ribe, 13/7 1894 forflyttet til Ølgod-Strellev, 19/6 1908

Provst for Øster og Vester Horne Herreder, 30/4 1916 udnævnt til Sognepræst ved Sct. Catharinæ Kirke i Ribe. 1920 konstitueret som Provst for Sønderborg Provsti og Præst for den danske Menighed i Sønderborg. Under 15/6 1921 beskikket som Sognepræst i Ulkebøl og 5/4 1923 som Provst for Sønderborg Provsti. Fra Marts 1922 til Efteraaret 1923 tillige konstitueret Biskop for de sønderjydske Landsdele.

Fra 1885 Formand for »De fattiges Kasse«, senere »Hjælpekassen«. Medstifter af og Formand for S. Omme Sogns Sygeplejeforening, fra 1894 for Ølgod Sygeplejeforening. Medstifter af Plejehjemsforeninger i Ringkøbing, Ribe og Vejle Amter, 1890-94 Form. for For. i Vejle Amt, 1894-20 for For. i Ribe Amt, 1935 Æresmedlem. 23/4 1894-08 og 1921-38 Medlem af Repræsentantskabet for Det danske Hedeselskab, 1908-21 Medlem af sammes Bestyrelse. Formand for Ølgod Plantningsforening, 29/9 1902-08 Formand for De samvirkende Plantningsforeninger, 1936 tildelt Samvirksomhedens Sølvbæger. 1895-1917 Formand for Løventhals Missionen og Løventhal Fonden. 1920 Formand for Børnehjemmet »Lyshøj«, 1921-31 for Den nordslesvigske Kvindeforenings Plejehjemsafdeling. 1931-37 Kasserer for Ribe Stifts gejstlige Enkekasse.

Død 7/11 1938 i Ribe og begravet 11 s. M. fra Ribe Domkirke.

Gift 1. Gang 4/6 1889 i Kolding med Valborg Schjørring, se II-2.

2. Gang 2/5 1900 i Ørslev med Anna Catharina Andersen, født 18/3 1863, død 7/12 1938, Datter af Forpagter af Snedinge Hovedgaard Karl Frederik August Andersen og Karen Marie Jensen.

Børn:

1. Aksel Vilhelm Thyssen, Skovrider, født 4/9 1890, gift 13/4 1919 med Emma Agathe Flensborg, født Hansen.
2. Astrid Ingeborg Thyssen, født 29/4 1892, gift 9/7 1920 med Adjunkt ved Ribe Katedralskole Jens Sørensen Maltbæk.
3. Svend Olav Thyssen, Landmand, født 16/5 1894, død 22/1 1958, gift 31/7 1936 med Marie Birgitte Petersen.
4. Peter Schjørring Thyssen, Landsretssagfører, født 10/9 1896, død 22/4 1945, gift 8/9 1923 med Gudrun Braunstein.
5. Valborg Marie Thyssen, født 15/8 1902, død 4/11 1918.

Som Dreng gik Emil Thyssen i Nordby Realskole, men maatte tillige hjælpe til i Møllen og med det dertil hørende Landbrug. Fanø var dengang en Skibsfartsby, og efter Konfirmationen fik han Lov til at sejle til Norge med et norsk Skib, som var kommen med Træløst. Det blev en stor Oplevelse, hvad den omhyggelig førte Dagbog bærer

Vidnesbyrd om. Efter Hjemkomsten fik han Plads som Vikar ved Folkeskolen i Nordby, hvor han – knap 16 Aar gammel – styrede en Klasse paa 68 Børn i Alderen 7-9 Aar.

Vinteren 1873-74 tilbragte han som Elev paa Askov Folkehøjskole og fortsatte Sommeren efter sammen med Jacob Knudsen, den senere Forfatter, til privat Undervisning hos Ludvig Schrøder, i hvis Hjem de fik Ophold. Opmuntrede af Schrøders aandfulde Undervisning drog de begge efter Sommerferien til København for at læse til Artium, og to Aar efter var Emil Thyssen Student fra Mariboers Skole. Denne Skoles Undervisning gaves for en Del af de fra Haderslev i 1864 fordrevne Latinskolelærere. De lærte ham, hvad det vil sige at være dansk, og kort efter Eksamen meldte han sig ind i Akademisk Skyttekorps.

Han tog saa fat paa det theologiske Studium og boede først hos Broderen, Realskolebestyrer A. D. Thyssen i Lyngby (nu Lyngby Gymnasium), hvor han, for at tjene til Opholdet, saa ofte det var muligt, hjalp ved Undervisningen. Det førte med sig, at han maatte læse til ud paa Natten, undertiden saa længe, at han i Stilheden kunde høre Bøndernes Sang, naar de fra Nordsjælland kørte ind til Københavns Torv med deres Varer, mest Brænde og Tørv. Af og til kom han hos Præsten i Lyngby, P. Rørdam, hvor han traf saa kendte Personer som Forfatteren og Politikeren Fr. Barfod og C. F. Tietgen. Under Studiet fik navnlig de to Professorer Fr. Nielsen og Peder Madsen, der begge blev Biskopper, Betydning for ham.

For at tjene til Uddannelsen rejste han et Aar til Holsted som Huslærer hos Herredsfoged Petri, men fik saa Regensen, hvor han i 1878 flyttede ind og delte Stue med Holger Begtrup, den senere Højskoleforstander, og Dør og Dør med Gabriel Koch, der senere blev Biskop i Ribe. Forsinkelserne medførte imidlertid, at han først i Sommeren 1882 kunde indstille sig til theologisk Embedseksamen, som han bestod med laudabilis.

Efter Sommerferien tog han Plads som Huslærer hos Sagfører Bay i Æbeltoft, men blev allerede Aaret efter Lærer ved den derværende Folkehøjskole, som lededes af Præsten N. J. Jensen og hans Hustru Nanna, Datter af den bekendte »Budstikke-Bojesen«. Tillige virkede han som uordineret Medhjælper hos Pastor Jensen og prædikede ofte i Æbeltoft og Draaby Kirker, undertiden ogsaa i Feldballe Kirke, hvortil han naturligtvis gik baade frem og tilbage.

I Sommeren 1885 var han uordineret Medhjælper hos Sognepræst Møller i Marvede-Hyllinge paa Sjælland, men den 3/9 1885 kom Ud nævnelserne til Sognepræst for Sønder Omme og Hoven, hvorefter han

blev ordineret i Ribe Domkirke af Biskop Balslev og indsat i Embedet den 15/11.

Det var en udpræget Hedeegn, den unge Præst kom til, og næppe nogen Steds er der senere sket en større Udvikling. De to Sogne havde en Udstrækning af noget over 4 Kvadratmil, hvilket er omtrent 25.000 ha. Hoven er nu et selvstændigt Sognekald, og fra S. Omme er udskilt Blaa høj og Filskov Sogne. Til Embedet var knyttet et residerende Kapellani, men det stod ofte ledigt, og Sognepræsten maatte da betjene 4 Kirker. Foruden Landevejen Vejle-Tarm var der kun faa og daarlige Biveje. Resten var sandede Hedespor, paa hvilke Præsten færdedes Aaret om, oftest ridende paa sin røde Frederiksborghest, indkøbt hos den kendte Hestehandler Skou i Vejle.

Foruden den egentlige Præstegerning tog han sig af Fattigplejen som Formand for »De fattiges Kasse« og for en Hjælpeforening, som indsamlede frivillige Gaver til Trængende. I Forbindelse hermed oprettede han en Sygeplejeforening, hvis Formand han blev, og senere var han med ved Oprettelse af Plejehjemsforeninger i Vejle, Ringkøbing og Ribe Amter, i hvilke hans Sogne laa. Det blev den sidstnævnte, han fik mest med at gøre, og han sluttede her sit Arbejde som Æresmedlem i 1935.

I sine »Geographiske Billeder fra Heden«, der udkom 1867, omtaler E. M. Dalgas Udsigten fra Sognets højeste Punkt, »Svullibjerg«, hvorfra han saa ud over 15 Kvadratmil, fladt som et Stuegulv, sort og øde. Danmarks sørgeligste Hedeegn. Denne Beskrivelse passede endnu i 1885, og efter at have drøftet Forholdene med nogle af Sognets ledende Mænd skrev Pastor Thyssen til Oberstløjtnanten for om muligt at faa Plantningsarbejder iværksat. Herpaa fik han et venligt Svar med Opfordring til at undersøge, hvad der kunde faas til Købs og til hvilken Pris. Der samledes da et Areal paa 678 Td. Ld. til en Pris af 5 Kr. pr. Td. Ld. Hede og 10 kr. for Agermark. I Efteraaret 1887 kom saa Dalgas, og Handelen gik i Orden.

Dette Besøg førte flere med sig, hvor Dalgas tog Standkvarter i Præstegaarden og blev Familiens gode Ven. Paa denne Maade blev de store Plantager i Skovsende og Grindsted til, ligesom der blev gjort Forberedelse til Indkøb af Jord til Sønder Omme Aktieplantage.

Forbindelsen med Hedeselskabet førte til, at Pastor Thyssen ved Repræsentantskabsmødet i Aarhus den 23/4 1894, samme Dag som Dalgas blev begravet, valgtes ind i Hedeselskabets Repræsentantskab, hvori han blev siddende til sin Død, afbrudt af en Periode fra 1908 til 1921 i hvilken han var Medlem af den 3 Mands store Bestyrelse, som den Gang udgjorde Direktionen. Hvad Smaaplantningssagen angaar,

Ølgod Kirke

da plantede han selv paa Præstegaardernes Jorder, var Formand for Ølgod m. fl. Sognes Plantningsforening, og da De samvirkende Plantningsforeninger blev stiftet ved et Møde i Herning i 1902, valgtes han ogsaa som Formand her indtil 1908, da han som nævnt kom ind i Hedeselskabets Bestyrelse ved Professor Ludvig Schrøders Død.

Som Prædikant og ved en udstrakt Foredragsvirksomhed var Navnet Thyssen blevet kendt i Vestjylland, og da Ølgod-Strellev Sognekald i 1894 blev ledigt, modtog han en Adresse med 400 Navne om at søge Embedet, og han sagde ja.

Af den kommende Tids Begivenheder skal nævnes, at hans Hustru, Valborg Thyssen, afgik ved Døden den 14/2 1898, og at han den 2/5 1900 indgik nyt Ægteskab med Anna Catharina Andersen, født paa Snedinge Hovedgaard ved Skelskør den 18/3 1863. Tillige, at han under 19/6 1908 blev beskikket som Provst for Øster og Vester Horne Herreder, at han i 1913 blev udnævnt til R. af Dbg., hvortil kom Dannebrogskorset i Anledning af Hedeselskabets 50 Aars Jubilæum i 1916.

Iøvrigt vil det føre for vidt at omtale den omfattende Virksomhed, der udgik fra Ølgod Præstegaard, hvor der i Sognene næppe skete noget af Betydning, uden at Provsten var med deri. Alt dette sled dog paa Kræfterne, og da Alderen begyndte at melde sig, fandt han det raadeligt at søge et roligere Embede, mens Tid var.

Efter Opbrud fra Ølgod, hvorunder der blev vist Familien megen Venlighed, og hvor han modtog en Adresse med 1345 Navne, blev han den 14/5 1916 indsat som Præst ved Sct. Catharinæ Kirke i Ribe. Opholdet der blev dog ikke af lang Varighed, idet han fra Kirkeministeriet i 1919 fik Anmodning om at komme til København til Forhandling om en vigtig Sag. Man vidste der, at vi ialt Fald vilde faa en Del af Slesvig tilbage, og han blev da anmodet om at overtage Sønderborg Provsti for at lede Kirkeforholdene ind under danske Former. Han fortæller selv derom:

Den følgende Tid blev meget urolig. I Sommeren 1919 og den paafølgende Vinter var jeg jævnlig i Ministeriet for at forhandle om Ordningen af de sønderjydske Kirkeforhold, og først i Februar 1920 fik jeg udstedt et Generalpas, saa jeg kunde rejse, naar jeg vilde, og den 23. s. M. tog jeg derned for at sætte mig ind i Forholdene. I 1920 kom Genforeningen, og den 9/7 holdt jeg om Formiddagen Genforeningsgudstjeneste i Sønderborg Kirke, og samme Dags Eftermiddag fejrede jeg i Ribe min Datter Astrids Bryllup med daværende Adjunkt J. S. Maltbæk, og Dagen efter var min Hustru og jeg atter i Sønderborg for at deltage i Forberedelserne til den store Kongefest, som blev afholdt paa Dybbøl Banke den 11/7. Jeg holdt da ogsaa i denne Sommer Gudstjenester i Ribe og forrettede kirkelige Handlinger, naar jeg var i Byen.

Den 1. Oktober var Forholdene saa vidt klarede, at jeg kunde flytte ind med min Familie i Sønderborg Præstegaard, og den 12/12 holdt jeg for sidste Gang Gudstjeneste i Domkirken i Ribe. Ved Forhandlinger med Biskoppen og Ministeriet blev det dog ordnet saadan, at jeg ikke skulde forblive som Sognepræst i Sønderborg, men derimod overtage Sognekaldet i Ulkebøl og lede Provstiet derfra. Den 4/9 1921 blev jeg indsat i Ulkebøl Kirke.

Efter at Biskop Koch i Marts 1922 blev udnævnt til Biskop over Fyns Stift, og indtil Professor, Dr. Ammundsen i Efteraaret 1923 tiltraadte som Biskop over Haderslev Stift, var jeg, foruden min Provste- og Præstegerning, konstitueret Biskop over de sønderjydske Landsdele og maatte som saadan mindst en Dag ugentlig holde Kontordag i Haderslev. –

I 1927 fyldte Provst Thyssen 70 Aar, men fik Tilladelse til at fortsætte endnu 4 Aar, hvorfor han først den 25/10 1931 holdt Afskedsprædikenen med overvældende Deltagelse, og han modtog bl. a. en Adresse med 925 Navne.

En af Provstiets Præster ,Ove Gyning, skriver efter hans Død:

Ulkebøl Præstegaard

E. K. Thyssen var en udpræget Personlighed. Det gammelgrundtvigske Syn paa Kristendom og Menneskeliv havde han fuldt ud til-egnet sig. Men Thyssen var ingen Eftersnakker, han var en myndig Mand og kunde være skarp mod dem, han ikke var enig med, men vi, som kendte ham nøjere, elskede ham som den ærlige og trofaste Mand, han var. Det var utroligt, hvad denne Mand kunde byde sig selv af Arbejde, han magtede sin Tid og dens Krav og syntes lykkeligere, jo mere der blev lagt paa hans Skuldre, men aldrig havde han for travlt til at modtage os yngre Præster, naar vi kom til ham med vore Vanskeligheder. Han var for os paa een Gang som en Far og Kammerat, kendte os og vore Kaar ud og ind og delte dem med os. Han skulde dog nok holde dem til Ilden, som var ved at køre træt. Der var baade Salt og Lys i vor gamle Provst.

Efter Afskeden fra den gamle, dejlige Præstegaard paa Als rejste de tilbage til Ribe. Endnu nogle Aar vikarierede Provsten for Præsterne her, og i 1935 holdt han sit 50 Aars Præstejubilæum ved en smuk Fest paa Hotel Dagmar.

I 1938 døde saa de gamle Præstefolk med en Maanedes Mellemrum. Under stor Deltagelse blev de begravede paa Ribe gamle Kirkegaard, og paa deres Mindesten staar de Ord af Grundtvig:

Kommer Nat engang med Døden
kommer Du med Morgenrøden.

II-2 Min Moder *Valborg Schjørring*

Datter af Protokolsekretær i Højesteret, senere Borgmester, Caspar Peter Charles Schjørring og Elvira Teilmann.

Født den 31/7 1865 i Falkoner Alleen paa Frederiksberg og døbt i Vartov Kirke af N. F. S. Grundtvig.

Gift den 4/6 1889 i Kolding med Sognepræst Emil Kristian Thyssen.

Død den 14/2 1898 i Ølgod og begravet 21/2 paa Ølgod Kirkegaard, kun 32 Aar gammel.

Den Dag, hun blev født, skrev hendes Fader i sin Dagbog: Vor Bryllupsdag bragte Elvira mig Aften Kl. 8³/₄ en buttet og sorthaaret Pige i Brudegave, min 4. Datter. Velkommen skal hun være, og Gud ske Tak for hende. Denne Gang havde jeg dog ventet en Søn. Samtidig

er Varmen aftaget og Gudrun i god Bedring, saa jeg i stille Fryd vaagede hele Natten over mine Puslinger og mit hele Hus. Og 14 Dage senere: Elvira kom sig som sædvanlig meget hurtigt og gik med i Frederiksberg Have. Skiftede efter en Del Vrøvl og Graad Amme, da hun ikke havde Mælk nok.

I 1869 rejste hun med sine Forældre til Skelskør, og hun var kun 11 Aar, da hendes Fader blev forflyttet til Kolding, hvor de senere kom til at bo i den gamle Borchs Gaard paa Torvet. Rejsen gik med Skib, og hendes Kærlighed til Dyr kom til Udtryk i et Brev, hvori hun beskriver Rejsen og hendes Ængstelse for Katten og Hønsene, som var med om Bord.

De glade Barndomsdage blev dog allerede 3 Aar efter afbrudt ved Moderens tidlige Død, og hun maatte da sammen med sine Søstre, kun 15 Aar gammel, tage Del i Husets Styrelse, men fik dog Tid til at uddanne sig og deltage i Byens Liv, som det var naturligt for en ung Pige dengang.

Som 22-aarig kom hun paa Vinding Højskole ved Vejle hos Forstander Hans Rosendal, og derved fik hun Lejlighed til gentagne Besøg hos Søsteren Gudrun i Ringgive Præstegaard. Her traf hun Nabopræsten, Emil Thyssen, der som Ungkarl ofte kom paa Besøg efter endt Gudstjeneste i Blaahøj eller Filskov Kirker. Kunde Hesten gaa til Ringgive, kunde den ogsaa gaa til Vinding, og den 9. Juli 1888 blev de forlovede. Brylluppet stod Aaret efter den 4. Juni i Kolding med Middag paa Højskolehjemmet.

Efter en kortvarig Bryllupsrejse til Fyn blev de modtaget med stor Venlighed i S. Omme, hvor der var Glæde over, at der nu kom en Kone i Præstegaarden. Det var dog en stor Overgang for Borgmesterens Datter at komme til at bo i det afsides liggende, fattige Sogn, hvor store Hedeflader gav Egnen og Befolkningen et alvorligt Præg. Den gamle Præstegaard med sit Tag skiftende med Lyng og Straa indeholdt kun de nødvendige Rum, men den unge Præstefrue skabte her et hyggeligt og venligt Sted, hvor alle følte sig velkommen. Den samme Aa, som løb gennem Ringgive Præstegaards Have, fortsatte gennem Haven i Sønder Omme, hvor en Bro førte over til »Mamrelund«. En Glæde for hende var at kunne samle Søstrene Gudrun fra Ringgive og Signe fra Aadum. Moderen var jo død allerede i 1880, men hendes Fader kom af og til paa »Visitats«, som der stod i Sangen: Der gaar et Ord, at Jurister ej med Præster ret kan være Venner, at Lovens tørre og haarde Vej fra Evangelium bortvender, Men vor Borgmester, han er just en Ven af Præsterne og de af ham igen. Se paa en Snor, alle tre bor, og Snoren gaar igennem Jylland.

Valborg Schjørring

Nogle Aar forud, i 1875, var den vestjydske Længdebane aabnet over Ringkøbing til Holstebro, hvilket gav Mulighed for øget materielt og aandeligt Liv. Om »Det vestjydske Jernbanekonvent« har Sognepræst Sandvad i Stavning fortalt: Han mener ikke, Konventet har haft skrevne Love, men nok uskrevne, der var saaledes en Bestemmelse om, at der til Middag aldrig maatte gives mere end to Retter. Dette var vel af Hensyn til de vestjydske Præsters ikke videre store Indtægter og saa for, at de kære Præstekoner ikke skulde fristes til at overbyde hverandre ved Dygtighed i Madlavning.

Sønder Omme Kirke

Han fortæller om et Konventmøde hos Pastor Thyssen i Sønder Omme i Juli 1890, hvor denne Bestemmelse kom til at spille en Rolle, muligvis havde dog den unge Præstefrue ikke hørt derom. Middagen bestod af Oksekødssuppe i rigelig Mængde med paafølgende Suppekød, Kartoffler og Sauce. Men saa skete det frygtelige: Som Efterret kom Stikkelsbægrød med Tilbehør, og over Pastor P. Riemanns Ansigt gik en Trækning af Ubehag. Da Grøden kom til ham, lod han den passere, synlig indigneret over, at andre med Velbehag lod sig denne smage. Værten spurgte, hvorfor han ikke tog en Portion af hans Kones Grød. Herpaa svarede han med hævet Stemme: »For at demonstrere!«

Fru Thyssen søgte at vise, at hun i Grunden ikke havde haft Udgift

Sønder Omme Præstegaard, 1891

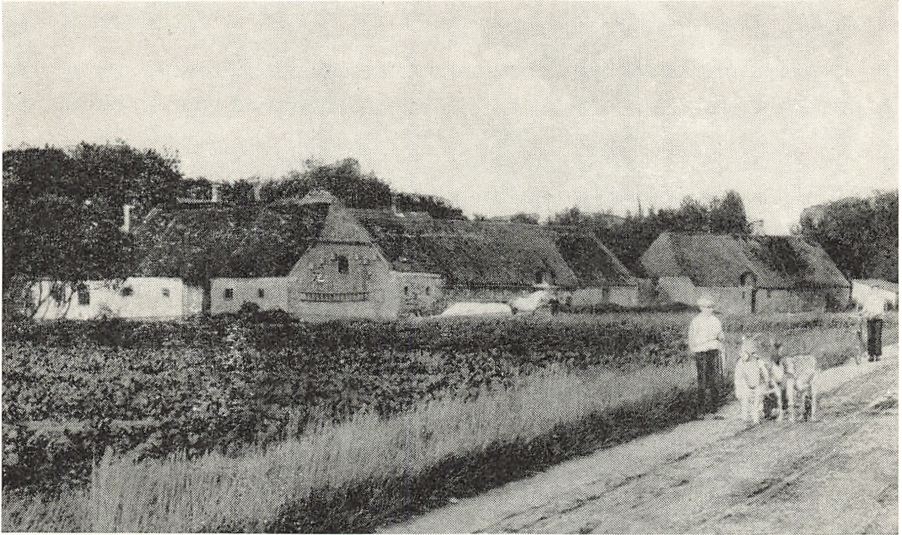
til andet end Sukkeret, thi Mælken havde hun, og Stikkelsbærrene var af egen Avl. Dette forsonede dog ikke Riemann. Lov er Lov og Lov skal holdes. Pastor Olrik fra Ølgod søgte saa at bruge kunstig Lovfortolkning. Han ville paavise, at Kødsuppe egentlig kun var en halv Ret og Suppekødet den anden halve, dermed mente han, at det kunde forsvares at give en lettere Frugtanretning som anden Ret, men selv dette, nærmest i Spøg fremsatte Forsvar, kunde ikke faa Riemann til at røre Stikkelsbærrene.

To Maaneder efter var Tiden inde til, at jeg skulde fødes. Endnu den Gang vedligeholdtes den ældgamle Skik, at Moderen indledtes før Daaben og inden hun traadte ind i Kirken. Den havde overlevet Reformationen om end i noget ændret Skikkelse. Da Mor saa den 14. Oktober kom med sit førstefødte Barn ind i Vaabehuset, mødtes hun der af Præsten, som i en Tale sagde:

Gud bevare din Udgang og din Indgang fra nu og til evig Tid. Det var en hellig Stund, da du fødte vor lille Dreng til Verden, den helligste og mest betydningsfulde, vi endnu har oplevet med hinanden. Disse Timer i Menneskelivet kendes altid derpaa, at vi bliver ydmyge og faar Lyst til at takke, og at vi to dog lærte lidt deraf i hin Stund, vil vi altid mindes deri, at vi selv midt under Smerten kunde sige: Alt staar i Guds Faderhaand. Men var det en hellig Stund, vi oplevede sammen, saa er den dog langt større, den som nu oprinder, da vi skal faa Lov til at føre vor lille Dreng hen til den hellige Daab. Det er ogsaa en Fødsel, men en Fødsel uden Smerte, hvor Glæden uden Braad toner og lyser os i Møde, da Gud Fader i sin Naade vil tage vort lille Barn i sin Favn og sige til ham: Du er mit Barn. Men om vi kan lære at skønne paa denne, den helligste Stund i Menneskelivet, det skal kendes derpaa, om vi kan blive ydmyge deraf, og her, kære Hustru, faar vi da vor store og skønne Opgave at synge for vor lille Dreng om den nye Fødsel af Vand og Aand, indtil han selv skal faa Lov til at blande sin Barnestemme med vor til en klartonende Treklang af Lov og Pris over Gud Faders store Barmhjertighed, saa han ikke blot er vort Barn, men at vi med ham er Gud Faders Børn. Saa hjælp da du os, kære Gud Fader, for Jesu Skyld ved din gode Helligaand, at Lovsangen stadig maa lyde, og vi med større Klarhed kan skue din Barmhjertighed og Naade, indtil vor Takkesang bliver fuldtonende i din Himmel. Amen.

Der fulgte nu en Række gode Aar, saavel i S. Omme som i Ølgod, indtil den Stund kom, da hun skulde bort.

Om de bevægede Dage i Februar 1898 foreligger følgende i et Brev fra Far:

Ølgod Præstegaard, 1907

Det begyndte Onsdag den 9. Februar. Brun Pontoppidan paa Aldersro laa meget syg af Lungebetændelse. Han var den Gang en lille Dreng paa 4-5 Aar, og da din Mor var en stor Børneven, holdt alle Børn til Gengæld af hende. Han laa da i Sengen og sagde gentagne Gange, at »Fruen« skulde komme hen til ham. Det blev meldt hende, og hun var da gaaet derhen, uden at jeg vidste noget derom. Jeg kom gaaende over Gaarden, just som hun kom trippende ind ad Gaardsleddet paa den let frosne Jord. Hun sagde, at da Vejret var saa godt, var hun gaaet hen for at se til Drengen, hun var ellers meget forsigtig, da hun jo ventede et Barn sidst i April.

Torsdag den 10. var der Præstekonvent i Varde, hvor jeg skulde møde som Formand. Mor skulde ogsaa have været med, men hun ville ikke ud i det raakolde Vejr. Jeg ser hende endnu ligge velbehageligt i Sengen, da jeg stod op Kl. 6¹/₂. Jeg kom hjem igen samme Aften med 7-Toget, og vi sad saa hyggeligt sammen den Aften uden at ane, at det var sidste Aften vi sad sammen paa denne Jord. Midt om Natten fik hun med Besvær kaldt paa mig og sagde: Jeg er saa syg. Jeg sprang op i en Fart og fik Lampen tændt, og da jeg saa, at hun var kobberød over hele Ansigtet, kaldte jeg i Hast paa Pigerne og fik en af dem sendt over i Stalden og kalde paa en af Karlene med Besked om, at han skulde hente Doktoren. Jeg maa ogsaa sige, at de var

hurtige i Vendingen alle sammen, for 20 Minutter senere kørte Dr. Philipsen ind i Gaarden. Han kunde dog kun sige, at det var en voldsom Lungebetændelse, Feberen var oppe paa 40 Grader. Han mente, at Fosteret maatte fødes under disse Forhold, da den høje Feber maatte slaa det ihjel. Vi hentede Jordmoderen, saa snart det blev Dag, og Kl. 11 fødtes en dejlig, velskabt Dreng, men han var død. Blodtabet virkede som en Aareladning, thi Feberen faldt straks, og din Mor laa da Fredag Eftermiddag og havde det helt godt. Endnu Lørdag Formiddag var hun klar og forholdsvis vel tilpas, saa jeg fik Haab om hendes Helbredelse. Jeg hentede I fire Børn ind til hende og kunde se, at hun gerne vilde sige noget til Eder, men hun formaaede det ikke, saa blot paa Jer med sit sødeste Smil, der rummede al hendes Kærlighed. Hen imod Middag kunde jeg nok se, at Feberen igen begyndte at stige. Hun var ogsaa mere urolig, og Bevidstheden svandt. Søndag Morgen den 13. kørte jeg til Kirke med min lille Drengs Lig for at begrave ham før Gudstjenesten. Jeg holdt saa en lille, kort Gudstjeneste, men sendte Bud til Strellev, at jeg ikke kom der. Din Moder laa nu hen uden Bevidsthed. Dr. Philipsen kom og saa til os om Eftermiddagen, men han foretog sig intet, for der var intet at gøre. Moster Gudrun var kommen Lørdag Aften, men hun havde slet ikke kunnet tale med hende. Vi sad og talte lidt sammen, græd i vor dybe Bedrøvelse og bad om Hjælp fra den Gud, der alene kan hjælpe. Saadan gik Eftermiddagen og Aftenen. Noget over Midnat syntes jeg, der skete en Forandring. Trækkene i hendes Ansigt slappedes, og Blikket i Øjnene sløvedes. Jeg blev forfærdet ved at se det, men syntes, at jeg i min dybe Afmagt dog maatte gøre noget og sendte Bud ud til en af Karlene om at hente Lægen. Philipsen, elskværdig og god som altid, kom, men her var intet at udrette, og Kl. 2 drog hun sit sidste Suk.

Dagen efter kom Faster Marie fra Fanø og overtog Styrelsen af hele Husholdningen. Der blev meget at gøre. Begravelsen var sat til Mandag den 21. Det var Fastelavns Mandag, og i Ølgod havde de bestemt Fest med Bal, men al den Slags Ting blev aflyst. Allerede tidligt om Eftermiddagen begyndte Folk at komme. Peder Andrup og Niels Harkes havde jeg bedt overtage Hvervet som Skaffere, og de havde faaet ryddet i Konfirmandstuen og Borde og Bænke stillet op. Her spiste saa Folk Frokost med Øl og Kaffe i Hold paa 50, man sagde mig bagefter, at der var blevet bespist 5-600 Mennesker. Ekstra Folk havde jeg lejet til at tage sig af Vogne og Heste, og der blev fuldt i hvert et Rum.

Aksel var den eneste af I Børn, som var med. Vi kørte med Kristian Nielsen fra Vestkær lige efter Ligvognen, og til Kirken og derfra til

Graven gik han foran Ligtoget ved min Haand. Kirken var overmaade smukt pyntet med mange Lys og Grønt og blændede Vinduer. Her talte foruden jeg selv Præsterne John Richter fra Vejen og Carl Schjørring fra Aadum. Der var saa mange Mennesker, at de ikke kunde være i Kirken, 8-900 foruden 18 Præster i Ornat. Bagefter var de tilrejsende og enkelte Naboer til Middag i Præstegaarden, hvor vi var 70. Her talte mange og ogsaa Bedstefader, hvor bedrøvet han end var: Nu er to af mine Døtre døde her i Vestjylland og har faaet en Jordefærd som en Konges. Ikke blot lød der gode Ord om hende, men ogsaa Haabets Ord om Gensyn i Guds Rige, og det har trøstet og styrket mig indtil denne Dag. –

Da jeg i 1897 fyldte 7 Aar, begyndte min Skolegang med Undervisning i Hjemmet. Ogsaa Mor læste med mig den sidste Vinter, hun levede, og i min Erindring staar klart nogle smaa Vers, som jeg siden har holdt saa meget af, fordi de stedse har mindet mig om den største Kærlighed, jeg har mødt. De lød:

Hvem tog mig først i sin kærlige Arm
og lagde mig ømt til sin bløde Barm
og læsked min Tunge og holdt mig varm?
Min Moder.

Hvem sad ved min Vugge med smilende Mund
ved Dag og ved Nat, fra Stund til Stund
og nynnede og lullede mig sødt i Blund?
Min Moder.

Og naar jeg laa søvnløs med brændende Kind,
hvem vaagede hos mig med sorrigfuldt Sind
og sukked i Angst, til jeg slumrede ind?
Min Moder.

Hvem foldede mine Smaahænder i Løn
og lærte mig bede min Aftenbøn
med Tak til Gud Fader og til Guds Søn?
Min Moder.

Hvor er det dejligt at tænke paa,
hvor er det underligt at forstaa,
at du har kunnet elske mig saa,
min Moder.

I - *Aksel Vilhelm Thyssen*

Aksel Vilhelm Thyssen

Skovrider. R. af Dbg. Søn af Provst Emil Kristian Thyssen og Valborg Schjørring.

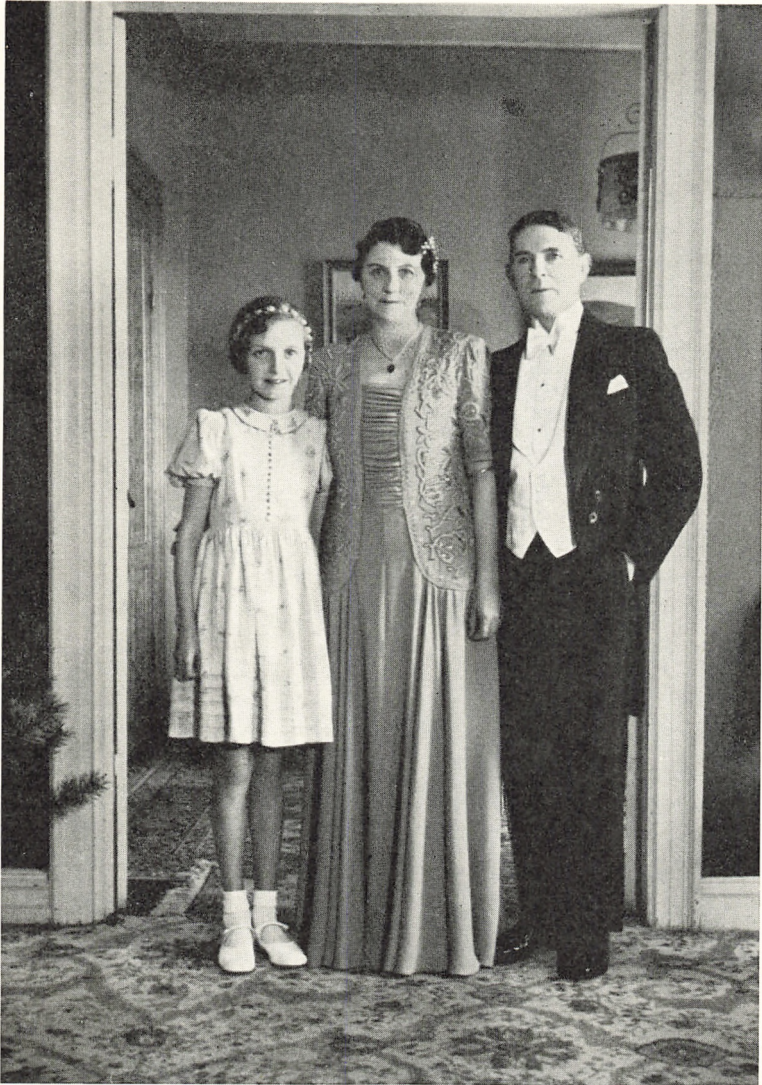
Født 4/9 1890 i Sønder Omme, 1907 Alm. Forberedelseseksamen fra Tarm, 1914 Forstkandidat og samme Aar Rekrut ved Gardehusarregimentet, 1915 Kornet og s. A. Sekondløjtnant ved 3. Dragonregiment, 1918-50 Ordonnansofficer til Raadighed for Jydsk Division.

1/11 1915 løst, 1/1 1916 fast ansat som Forstassistent ved Hedeselskabet med Tjeneste 1916 ved Hovedkontoret, 1918 ved 4. Plantagedistrikt, 1922 ved 2. Plantagedistrikt, 1/11 1924 Skovrider for 2. Plantagedistrikt.

1918-25 Tilsyn med Skanderborg Kommunes Skov, 1923 med Skærsø Skov, 1925 med Æbeltoft Kommunes Skov,

1928 Forretningsfører ved Hedeselskabet, 1938 Formand for Hedeselskabets Skovriderforening, 1958-60 Næstformand for samme, 1947 Redaktør af Tidsskriftet »Skov og Folk«, 1948-57 Medlem af Bestyrelsen for Danske Forstkandidaters Forening.

1920-25 Tropsfører og Kolonnechef i Det danske Spejderkorps, 1920 Medl. af Best. for Lokalafdelingen af Den personlige Friheds Værn, 1944 Formand for samme, 1921-24 Medl. af Best. for Det konservative Folkepartis Vælgerforening for Æbeltoftkredsen, 1924-49 Medl. af Best. for Dansk Røde Kors Æbeltoft Afdeling, 1925-30 Næstform., 1930 Form. for Danmarks Naturfredningsforenings Komité for Djursland, 1937-57 for sammes Komité for Samsø, 1941-44 Medl. af Æbeltoft Erhvervsraad, 1947-49 Form. for Æbeltoft Hjemmeværn, 1948-59 Form. for Djurslands Rytterforening, 1949-53 Medlem af

Fra Sølvbrylluppet i 1944

Fra Valborgs Konfirmation

Æbeltoft Menighedsraad, 1954 Medlem af Partiet De Uafhængiges Hovedbestyrelse.

Gift 13/4 1919 i Viborg med *Emma Agathe Flensborg*, f. Hansen, M. T. Kha., D. r. K. M., Datter af Købmand Laust Peter Hansen og Christiane Christensen. Født 21/12 1892 i Ans, uddannet paa Aarhus

Kvindeseminarium, 1914 Privatlærerinde i Næsborg. Gift 1. Gang 19/11 1916 i Grønbæk med Proprietær Hans Vilhelm Flensborg, Vellinggaard, død 14/12 1917. – 1924-49 Formand for Dansk Røde Kors' Afdeling for Æbeltoft og Omegn. Tropsfører for Pigespejderne.

Barn: *Valborg Birthe Thyssen*, født 14/1 1933. 1950 Præliminær-eksamen, 1951 Eksamen fra Jydsk teknologisk Institut, 1952-59 Laboratorieassistent, afbrudt af Ophold i England og Svejts. Gift 29/11 1958 med Læge Paul Metz, bosat i New York.

Barndom

Jeg blev født i Sønder Omme Præstegaard paa den jydsk Hede mellem Vejle og Tarm, Torsdag den 4. September 1890 Kl. 11,30 og vejede 8 Pund. Jeg var mine Forældres første Barn, og Far har senere sagt, at det var den gladeste Stund i hans Liv, da han om Middagen højste Dannebrog fra Præstegaardens Flagstang til Underretning for hele Byen.

Som Barn

Den Dag fik Valborg sin Aksel, og Mellemlavnet Vilhelm hentyder til Aksels Ven i Oehlenschlägers Tragedie.

Daaben fandt Sted den 14. Oktober i Sønder Omme Kirke, og til Minde herom lod Far det gamle Daabsfad istandsætte og forsyne med min Mors Navn. Som Faddere var til Stede mine to Bedsteforældre, Borgmester C. P. C. Schjørring og fhv. Møller H. P. Thyssen, endvidere min Onkel, Sognepræst John Richter og min Moster, Gudrun Richter, f. Schjørring, min Farbror Møller D. B. Thyssen og endelig Mors Veninde, Dagmar Kristensen, Datter af Højskoleforstander K.

Kristensen fra Hoven. Hun blev senere gift med Sognepræst I. Kars-toft, og netop medens jeg skriver dette, faar jeg Underretning om, at min gamle Gudmoder den 11/2 1960 er død hos sin Datter og Sviger-søn i Højer danske Præstegaard.

Vi flyttede fra S. Omme allerede i 1894, saa det er kun faa Erindringer, jeg har fra den Tid. Jeg husker dog, hvor forskrækket jeg blev, da en af vore Heste, »Jenny«, stak sit Hoved ind i Kalechen paa min

Barnevogn, og min Begejstring, da Far skulde i »en stor Balle Vand«. Det var før Badeværelsernes Tid, og et stort Trækar var derfor baaret ind i Stuen. Ved Bortrejsen saa jeg »Fritz«, min kære Gyngehest, staa paa Toppen af et Flyttelæs og var bekymret for den, men trøstede mig dog snart i Legen med Migge og Hilde, Lærer Balles to Døtre.

Det blev i Ølgod, at jeg sammen med mine Søskende kom til at opleve en dejlig Barndom:

Præstegaard med det røde Tag,
halvt skjult af de grønne Træer,
klart jeg ser dig en Sommerdag,
mens Rugen saa stille dræer.
Kirkestien over Eng,
tusind Blomsters grønne Seng,
Lærketriller foroven.

Forholdene i Ølgod var større i enhver Henseende. Vel laa Præstegaarden et Stykke fra Stationsbyen, men dog mere centralt end hvad vi var vant til. Dertil kom en god og rummelig Bolig, en stor og smuk Have, en lille Lund og veldyrkede Marker paa det, Dalgas kaldte Bakkeø, medens S. Omme laa paa Hedeflade. Ganske vist var der ikke saa lidt Hede tilbage, især i den nordlige og østlige Del af det store Sogn, men ved Præstegaarden var kun en Rest, hvor vi plukkede Revlingebær, hvoraf vi lavede »Vin« til vore Børneselskaber.

Syd for Gaarden og stødende op til Byejeen laa gamle, vandfyldte Grave, hvor vi lærte at løbe paa Skøjter, det er blevet sagt, at det var Rester af en tidligere Befæstning. Gaardens søndre straatækte Længe bar en Storkerede, og vi fulgte Storkenes Liv med udelt Interesse. Hvert Aar, sagdes der, kastede de skiftevis et Æg og en Unge ud. Vi fandt begge Dele, men om nogen Lovbundethed var der næppe Tale.

Haven var Mors Domæne. Den omtales i Dalgas' »Geographiske Billeder fra Heden« 1867 og har vel dengang været den eneste i Sognet, en yndig lille Bæk skilte den fra Engen. Jeg syntes den Gang, at Haven var fuld af Blomster, i Virkeligheden var der slet ikke saa mange, men Paaskeliljer var der. Naar Far sagde: »Det er godt at være Barn i Julen, Præst i Paasken og Føl i Høsten«, troede jeg, at det var Paaskeofferet eller Tienden, han tænkte paa, men da jeg saa senere hørte ham læse Grundtvigs »Paaskeliljen«, forstod jeg, at hans Tanker gik højere:

Nægter man mig med Foragt
Rosenduft og Blomsterpragt.
Ligegodt, naar den jeg fryder,
som har kær, hvad jeg betyder.

Far drev selv Præstegaardens Avling, og vi Drengene færdedes snart hjemmevant i Stalde og Lader. Som 7 aarig var jeg saaledes med 2. Karlen paa Loftet for at kaste Hø ned i Loen. Jeg kom da for langt ud, styrtede ned og besvimed. Karlen vaskede Blodet af i Hestenes Vandtrug og lagde mig, stadig bevidstløs, ind paa Karlekammersengen uden at sige noget. Lidt efter kom Far hjem, og Karlen gik over for at tage mod Hestene, stadig uden at sige noget. Først da der skulde spises til Aften, savnede de mig, og en Pige blev sendt over i Stalden, hvor hun fandt mig, der nu var kommen til Bevidsthed, i Karlens Seng. Jeg blev saa i Hast baaret over i min egen Seng, Doktoren blev hentet, og Karlen fik sig en Omgang.

Efterhaanden som vi blev store nok, deltog vi i Arbejdet med Pløjning, Indkørsel af Hø o. s. v. og lærte at tumle et Spand Heste. Et Stykke fra Gaarden laa Engen »Tranekær«, hvor der holdtes Auktion over Høsletten. »Herfra og til den næste Pæl,« som Kancelliraad Andersen fra Varde altid sagde. Naar Høet var væk, græssede saa vore Køer, og efter Skoletid blev jeg sendt af Sted for at »flytte« og saa blive der, til de skulde hjem. Ventetiden fordrev jeg med at plukke Tranebær eller en Buket af den gule »Volverlej« (Anica montana). Uhr eller Klokke havde jeg ikke, men Karlene havde lært mig en Metode med at tælle, hvormange Fingre der kunde være mellem Solen og Jorden, hver Finger gjaldt et Kvarter. Kunde Solens Nedgang ikke konstateres, fordi Himlen var skyet, kom Halvsekstoget og mindede om Tiden.

Engang imellem maatte jeg malke med. Morgenarbejdet, inden Skoletid, var fordelt, saa at én hjalp i Stalden, én bar Tørv ind o. s. v. Betalingen herfor var 25 Øre om Ugen. Som den ældste var det mig, som i nogle Aar kørte Tørv hjem fra Mosen i Forsomho, jeg maatte af Sted Kl. 5 om Morgenen for at undgaa den varme Tid, hvor Fluerne generede Hestene. Paa tilsvarende Maade hentede jeg Bjergfyrbrende i Paabøl Plantage, men dertil var halvanden Mil ad daarlige Veje, saa det blev en Heldagstur. Engang fik jeg 50 Øre for at trække en Kalv til Østergaard i Lyne Sogn. Det var en Tur paa omtrent 3 Mil hen med en genstridig Kalv og hjem igen, men jeg fik en god Forplejning hos Køberen. Gaardens Mælk blev leveret til Hjedning Mejeri. Dette blev bygget 1882 som det første Andelsmejeri i Danmark. Min Broder Peter (senere Landsretssagfører) havde sin egen Spand med Mælk fra sine Geder, han havde ogsaa sin egen Konto og var stolt, naar der kom Afregning.

Som man vil forstaa, lærte jeg at bestille noget, men blev aldrig presset over Evne. Det Kendskab til Landbruget og Landboerne, som

jeg dengang erhvervede mig, er ofte kommen til Nytte senere hen i Livet. At jeg talte ravjydsk, nævner jeg kun for Fuldstændighedens Skyld. Som Jyde prøvede jeg tidligt at handle, men den Pibe, jeg fik, blev konfiskeret af Far. Cigaretter kendte jeg ikke, men saa fandt jeg en Dag en saadan i en Kasse med Alterlys fra København. Den blev »nydt« i Markens fjerneste Krog bag et Dige og »Skoddet« begravet i et dybt Hul.

Skolegangen foregik i adskillige Aar i Hjemmet, hvortil Fader holdt Lærerinder, senere theologiske Kandidater. I denne Skole optoges ogsaa andre Børn. En Tid gik jeg dog i Folkeskolen, det skyldtes ikke mindst Fars Tillid til den dygtige Degn, P. H. Sindberg, Dbmd., hvis Navn jeg mindes med Taknemmelighed. Hans Kone blev endnu dengang kaldt Madam.

Hjemme fik vi Undervisning i Klaverspil. Min Søster Astrid, nu gift med Lektor Jens Maltbæk ved Statsskolen i Aabenraa, var dygtig og gjorde gode Fremskridt, men jeg mødte ofte daarlig forberedt og var uopmærksom i Timerne. En Dag tabte saa Lærerinden Taalmodigheden og tog mig med op i Studerekammeret, hvor jeg bad om at blive fri for at spille. Far saa lidt paa mig, hørte Lærerindens Forklaring og sagde saa, som den Frihedens og Handlingens Mand han altid var: »Ja, hvis du vil give mig din Haand paa, at du aldrig senere vil bebrejde mig, at jeg lader dig slippe, saa skal du blive fri fra i Dag«. Jeg rakte ham uden Tøven min Haand, maaske lidt for raskt, men jeg holdt mit Løfte og rørte aldrig senere ved denne Sag.

En Vinter gik vi Søskende paa Danseskole i Gæstgivergaardens Sal. Det medførte, at en Deputation af alvorlige Mænd en Aften bankede paa Præstens Dør, vel sagtens for at foreholde ham det formentlig ugudelige heri. De gik imidlertid hurtigt igen. Far sagde ingen Ting, og vi turde naturligvis ikke spørge. Undervisningen fortsattes imidlertid, som om intet var hændt, og vi gættede derfor paa, at han simpelt hen havde vist dem Døren.

Der blev ikke stillet noget Krav om, at jeg skulde gaa i Kirke, naar jeg alligevel ofte gjorde det, var det, fordi det syntes selvfølgelig. Ogsaa til Annekskirken vilde jeg gerne med. Far kunde saa sige: »Aa, tag lige Tømmerne lidt, mens jeg tænker over min Prædiken«. Det var jeg mere end villig til.

Til Budtjeneste blev jeg ofte brugt, men jeg har aldrig kunnet lide at kræve Penge op. Paa et Sommermøde i Lunden hørte jeg Far sige: »Nu vil Aksel stille sig ved Udgangen med en Hat«, da forsvandt jeg, og da jeg lidt senere kom tilbage, havde en anden indtaget den mig tiltænkte Plads.

Julen var den store Fest, hvor vi slagtede Gris, Gæs og Ænder. Den store Bagerovn blev »ildnet«, der kunde være mange Brød paa en gang, men det var ogsaa nødvendigt, thi Mors Gavmildhed over for Fattigfolk var stor. Ogsaa for Dyrene blev der sørget med ekstra Rengøring og Foder. Der maatte ikke skæres Hakkelse i Julen, saa der gik en hel Dag med det. Forkarlen »lagde i«, og fra Svinghjulet gik en lang Stang hen til Muren, og der stod saa Andenkarlen, Hjordrengen og jeg og trak.

Juleaften samledes vi med vore Folk i Spisestuen til Risengrød og Gaasesteg og bagefter til det store Juletræ i Dagligstuen. Far læste Juleevangeliet, og vi sang de kendte Salmer. Juleaftensgudstjeneste brugtes ikke den Gang. Naar Lysene var slukkede, kom Gaverne frem, særligt glædede vi Børn os til »Bedstefaders Kasse«, som indeholdt Godter, det fik vi ellers aldrig. En Jul fik jeg af Far og Mor en Slæde, en anden Gang et Par Træskostøvler, jeg var lykkelig og kunde næsten ikke vente til næste Dag med at faa dem prøvet.

Efter Jul kom Julegildernes Tid. »Julbøjl«, som de kaldtes. Fornøjeligere var dog Bryllupperne, som ogsaa var mere indbringende for Præsten, hvis Frue plejede at pynte Bruden. Som Tak fik de engang 2 Sølvskeer med Indskrifterne »P« og »F« (Provsten og Fruen). I Bryllupsgaarden modtoges Gæsterne med Hornfanfare, og to Skaffere bød paa Vin og Kage, som havde afløst Brændevinen. Naar Tiden var inde, kørtes der i et langt Vogntog til Kirken med Bruden, hendes Far og Mor i den forreste Vogn. Brudgommen og hans Familie kom direkte fra hans Hjem, og de mødtes da ved Kirken. Efter Vielsen ofredes der til Præst og Degn og i ældre Tid ogsaa til Bruden. Det var før Gaverne vandt Indpas. Saa kom det festlige Hjemtog. Brudgommen satte sig op til Bruden og tog Tømmerne (mulig tillige i overført Betydning), derefter kom to Vogne med Forældrene og en Charabanc med Musikken. Som Nr. 5 kom Præstens Vogn fulgt af Følget, undertiden i 20-30 Vogne. Det lange Vogntog kaldte Mand af Huse. Forriderne, der var som Regel fire, skyndte sig til Bryllupsgaarden for at melde Ankomsten og red derefter tilbage mod Vognene. Det var min store Drøm at blive indbudt som Forrider. Mærkelig nok skete det aldrig, ikke engang da jeg senere kom hjem i Husaruniform.

Middagen indtoges i et stort Telt, uden for hvilket Musikken spillede. Traktementet var godt, men beskedent set med Nutidens Øjne. Bayersk Øl kendtes ikke. Naar Dansen begyndte, blev ved Teltindgangen placeret en Mejerispand med godt, hjemmebrygget Øl, og derved en Øse med hvilken man læskede sig. Ved Ettiden blev Gæsterne budt over i Laden til lange Borde med Medisterpølse m. m.

Derefter tog de ældre hjem, medens de unge fortsatte Dansen til den lyse Morgen. Musikerne fik hver en Sæk Hø, hvori de stak Benene af Hensyn til Nattekulden. Jeg mindes med Glæde de gamle Dansemelodier: Vals, Galop, Sekstur, »Den toppede Høne«. Populær var »Æ Lampskjærm«, det vil sige Lumbyes Champagnegalop, hvor Proppens Knald blev erstattet af Hans Peder Larsens Slag paa Petroleumslampens Blikskærm med sin Violinbue. Naar vi efter en saadan Fest kom sent, eller om man vil, tidligt hjem, gjaldt det om at køre forsigtigt ind i Gaarden, at ikke Hestenes Hovslag og Vognens Rumlen skulde vække Far og Mor. De syntes ret naturligt ikke om, at vi blev med de sidste. Saa blev det Hverdag igen. Enhver gik efter Morgensangen til sit Arbejde, og om Vinteren hørtes kun Plejlens monotone Lyd fra Loen.

Minderne fra den gamle Præstegaard følger os Livet igennem. Det kan være i materiel Henseende: Den Pult, hvorved jeg skriver disse Mindeord, kan jeg følge tilbage til Provst M. J. Schjørring i Fruering, som mulig arvede den fra sin Fader. Den tilhørte hans Søn, Præsten og Salmedigteren Jens Schjørring i Ørslev, og kom derfra til Broderen i Kolding, som skrev sine Domme ved den paa Raadhuset. Ved hans Død arvede Far den. Den havde sin Plads i Studerekammeret, og han skrev mange af sine Prædikener ved den. Nu er det altsaa mig, der har den til Laans.

Men der er ogsaa en aandelig Arv. Den kan maaske udtrykkes ved, at man rodfæstes. Naar man som ung forlader Præstegaarden, kan det hænde, at man prøver paa at frigøre sig, men kommer man saa ud for Livets alvorlige Spørgsmaal og Begivenheder, da melder Arven sig, og man ser, hvad der er ret og vrang. De Salmer, som man i sin Tid lærte udenad, de ligger én nu pludselig paa Læben. Om Kirkegang kan jeg sige med J. C. Christensen:

Kirkevej og Kirkesti,
der vandred mine Fædre,
thi gaar jeg den samme Vej,
jeg kender ingen bedre.

Efter Konfirmationen, Palmesøndag 1905, blev jeg indskrevet som Elev i Tarm Kost- og Realskoles 2. Realklasse. Skolen var oprettet i 1887 under beskedne Former. Apotekeren i Tarm skænkede en Byggegrund, og Byens og Omegnens Beboere tegnede sig for Aktier à 25 Kr., Staten bidrog aarligt med 800 Kr. Nu hedder Skolen Vestjydsk Gymnasium, og Forholdene er totalt ændrede.

Far kørte mig til Tarm efter Paaske den 25. April 1905. For mig var det som en Udenlandsrejse, skønt Afstanden kun var to Mil. Jeg kom nu kun hjem i Ferierne, og passede Togene ikke, gik jeg hjem. De første Cykler var den Gang ved at komme frem, men ingen af os Elever havde en saadan.

Skolen lededes fra 1894 af Sofus Madsen-Mygdal, som underviste i Sprog, han gik i Timerne op og ned ad Gulvet og havde for Vane med Foden at støde til alt muligt i Klassen. Vi lavede Spillopper i hans Timer, hvilket gik ud over Opmærksomheden, og særligt Fransk-timerne vilde jeg næppe have kunnet klare, hvis ikke Elisabet (senere gift med Forstander, Dr. Karsten Iversen) havde været flink til at hviske. I Matematik havde vi Steffen Rasmussen, og det var ham, som holdt Orden i Skolen. Det Fag var jeg ikke særlig dygtig til, men vi havde ham ogsaa i Historie, et Fag, hvor jeg følte mig hjemme. Han blev senere Overlærer i Skanderborg, hvor jeg har besøgt ham.

En af Skolens andre Lærere besøgte undertiden en Lærerinde paa hendes Værelse, hvad kun var naturligt, men blev det lidt sent, fandt en Dreng paa at stille en Række tomme Flasker paa tværs i den smalle, mørke Gang, og vi fulgte saa spændt det Øjeblik, da han snublede over dem. Mere skete der ikke. Den aarlige Elevfest var en Begivenhed, hvor Madsen-Mygdal rigtig følte sig i sit Es. Et af de første Aar opførtes »Thor henter sin Hammer« af 29 Elever:

Til Ledingfærd i Østerled
Valhals Guder gange af Gaarde,
Njord hin vise, Tyr og Vingtor
følges af Frej.

En anden Begivenhed, som gjorde et stærkt Indtryk, var, da Budskabet den 29. Januar 1906 kom, at Christian den IX var død. Vi følte det som noget ganske særligt.

Min bedste Kammerat var J. P. Weirum, hvis Fader var Statsplan-tør. Vi fulgtes ad til Landbohøjskolen, hvor vi ogsaa boede sammen, til han blev Dyrslæge og har holdt sammen siden.

Videre Uddannelse

I mit Barndomshjem havde vi ret ofte Besøg af Folk, som var knyttet til Hedeselskabet, ogsaa fordi Far var den, Funktionærerne kom til, naar der ønskedes Forbedringer i Løn- eller Ansættelsesforhold. Foruden Ludvig Schrøder og J. C. Christensen husker jeg Skovriderne Chr. Dalgas, Morville, Johansen, Flensborg, N. Fritz og M. Holt samt

Forststuderende

Forstassistent Fischer, der havde med Ølgod Plantningsforening at gøre. Dalgas foreslog engang, at jeg blev Elev paa Hedeselskabets Elevskole, men Klitplantør Vilh. Pinholt, den senere Klitinspektør, hvis 1. Hustru, f. Rosendal, var Mors Ungdomsveninde, havde ogsaa erklæret sig villig til at tage mig som Elev, hvis jeg vilde til Klitvæsenet. Far traf da den fornuftige Afgørelse, at jeg skulde se en rigtig Bøgeskov, og det blev da Rudeskov under 1. Københavns Skovdistrikt.

Den 4. September 1907, samme Dag som jeg fyldte 17 Aar, blev jeg venligt modtaget i Vildtfogedhus hos kgl. Skovfoged R. Godskesen. Hjemme havde man ment, at jeg nok den første Dag blev sat til at save Brænde. Det skete dog ikke, jeg fik udleveret et Skovkort, og med det i Lommen gik jeg fra Morgenstunden ud for at lære Skoven at kende. Godskesen havde en Søn, Magnus, og sammen med ham tog jeg saa fat paa det for mig uvante Skovarbejde. Fortjenesten var beskeden. I Oktober holdt Skovrider Irminger Jagt, hvor jeg var med som Klapper. Det var Regnvejr, og vi blev godt vaade ved at mase gennem de tætte Ulrichske Bøgekulturer, men jeg var svært tilfreds med Betalingen: 2 Kr.

Skovfogeduddannelsen havde hidtil været af praktisk Art med Opnaelse af Forst- og Jagtlærebrev, men et Aarstid før var udstedt Bekendtgørelse om Indførelse af en Skovfogedprøve, ved hvilken Godskesen var Censor, og han underviste os derfor om Aftenen i de almindelige Skovbrugsfag med Prøven for Øje. Han mærkede vel, at dette laa bedre for mig end det manuelle Arbejde, for han laante mig sin afdøde Søn Kjartans Bøger fra Landbohøjskolens Skovbrugsundervisning, og dermed var min Beslutning taget.

Rudeskov var dengang en landlig Idyl, fjernt fra Hovedstaden. Naar vi skulde til Stationen i Holte, maatte Vognen standse ved Vejbommen for at betale Bompeng, indført af Hensyn til de kørende fra

Frederiksborg Amt. I København standsede Toget ved Holtebane-gaarden, som forlængst er nedlagt, og vi tog derfra til Casino, hvor jeg overværede en af de første Opførelser af »Den glade Enke«, som den-gang blev meget omtalt.

Under mit Ophold i Rudeskov blev jeg forestillet for Overførster, Kammerherre P. E. Müller, en smuk og venlig Mand, og jeg kastede mig med Iver over hans »Studier over Skovjord«, offentliggjort i Tids-skrift for Skovbrug.

Den 2. September 1908 mødte jeg saa paa Landbohøjskolen. Far havde skaffet mig Ophold hos afdøde Folketingsmand Harald Holms Enke, født Høgsbro, hvis Datter Ingrid havde været Huslærerinde i mit Hjem. Senere flyttede jeg til Nylandsvej og i 1912 til H. C. Ør-stedsvej og spiste da i et Pensionat paa Grundtvigsvej for 20 Kr. om Maaneden. Saa kom der noget helt nyt, nemlig Automatcafeer, som stud. med. vetr. Weirum og jeg en Tid besøgte og lavede saa Aften-the paa vore Værelser. Det gjaldt jo om at spare, thi mine Lompepenge var kun 5 Kr. pr. Maaned. Naar vi engang imellem vilde more os, gik Turen til Alleenberg, hvor de studerende havde gratis Adgang, før eller efter fik vi saa en Rom til Theen og røg dertil af vore lange Piber. En Flaske Rom kostede 2 Kr. En sjælden Gang var vi i Folketheatret og benyttede saa Hestesporvognen »Hønen«, saa længe den endnu gik. Da det ny Theater blev bygget, overværede vi »Dollarprinsessen« med Poul Reumert og Else Frølich, det var en Oplevelse, som ikke glemmes.

Professorerne i Skovbrug var C. V. Prytz og A. Oppermann, særlig den sidste kom til at betyde meget for mig. Ikke mindst hans Forelæs-ninger over Skovbrugets Historie interesserede mig levende og skaf-fede mig da ogsaa et ug til Eksamen. I flere af Fagene fandtes ikke Lærebøger, i andre kun autograferede Hæfter, men ogsaa til Supple-ring af dem maatte vi nedskrive Dele af Forelæsningerne. Dette gjaldt ogsaa Fortszoologien, selv om der da fandtes en ældre Udgave af Pro-fessor J. E. V. Boas. Han var en Lærer, som man vil huske hele sit Liv. Han boede i Villa Saperda, opkaldt efter Saperda populnea, hvis Lev-nedsløb han havde udredet, det stod der dog ikke noget om i den gamle Bog, og da jeg til Eksamen trak netop dette Spørgsmaal, kunde det ikke give mere end g.

Til Forelæsningerne hørte Ekskursioner. Disse var baade belæ-rende og fornøjelige. For første Gang arrangerede Professor Oppermann en Stortur til Sverige, hvor vi kom saa langt op som til Falun med Korsnäs Savværk, og vi fik en storslaaet Modtagelse paa de sven-ske Godser. Min Ven og Studiekammerat C. M. Vendelsøe (nu Skov-

rider paa Skjoldenæsholm) holdt jeg sammen med ogsaa paa denne Tur.

Den første Halvdel af mit 2. Distriktsaar tilbragte jeg paa Palsgaard Statsskovdistrikt og boede hos Skovrider A. Holten. Jeg kom med Toget til Horsens og tog saa med Diligencen til Nørre Snede, hvorfra jeg gik til Palsgaard. Det var en lidt besværlig Tur, for Hestene maatte bede flere Gange i de Kroer, vi kom forbi, og Posten skulde ogsaa besørgeres.

Det var et stort Distrikt, dengang paa 13.500 Td. Ld., og der var meget at se og lære. En Dag var jeg med Skovrideren i Nørlund Plantage, og vi traf der en lille Dreng. Skovrideren spurgte ham, om han havde set noget til Uhrfuglene. Jo, det havde han da, for hans Fader havde skudt nogle. Hvad gør I saa ved dem? sagde Skovrideren. Jo, svarede Drengen: De svaat, dem sæller vi, men de braavn, dem æder vi sjæl!

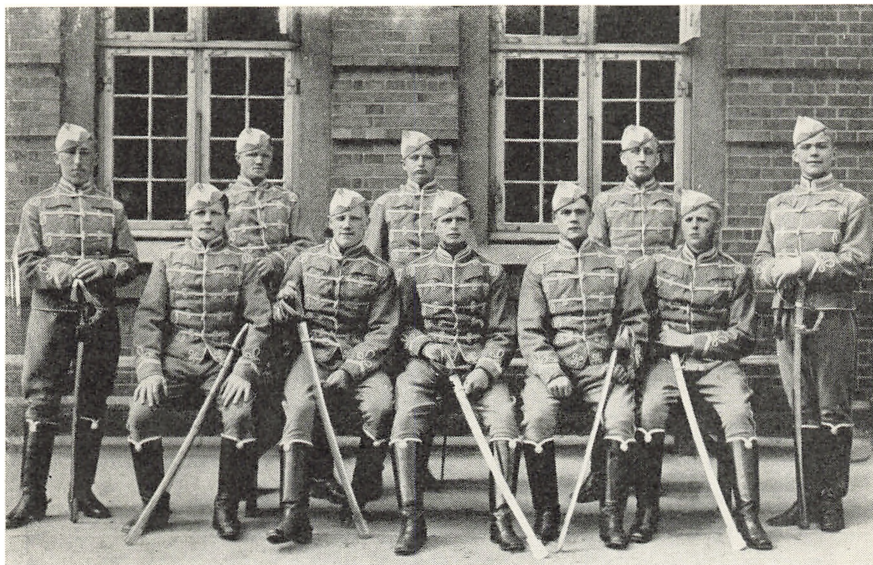
Under Opholdet udførte jeg min Eksamensopmaaling, og derved fremkom adskillige Problemer, men Skovrideren forbød Forstassistent Lindskov Christiansen at tale med mig, saalænge Arbejdet varede. Det var nok korrekt, men alligevel lidt haardt, syntes jeg.

Den anden Halvdel af Aaret var jeg paa Pederstrup og Christiansædes Skovdistrikter. De laa paa Lolland, jeg kom dertil i Roekampagnen og mindes de opblødte Veje, hvad man ikke kendte paa Heden. Jeg boede hos Skovrider O. G. T. Holm i Vesterborg og kom til at sætte stor Pris paa ham. Jeg fik mange selvstændige Opgaver, saaledes med Udvisning i Pederstrups Bøgebevoksninger og Christiansædes Egeskove, var glad ved Opholdet i det hyggelige Hjem og deltog i en Del Selskabelighed paa Omegnens Godser.

Militærtiden

I det afsides liggende Vestjylland saa man i min Barndom meget lidt til Soldater, fordi der ingen Garnisoner var. Heri skete der en Ændring i 1903, da Skydeøvelserne ved Borris begyndte. Senere købte Staten der et stort Hedeareal som Skydeterræn. Dette blev omtalt som en storstilet Hedefredning, men Værdien heraf mindskedes betydeligt, da de automatiske Vaaben fik Indpas, og omfattende Brande foraarsagedes.

Sidst i August 1904 fik vi i Ølgod den første Indkvartering, og det var en stor Begivenhed. Staben boede i Præstegaarden, hvor et Militærorkester spillede i Haven under Tilstrømning fra Omegnen. Mest

Gardehusar

optaget var jeg af Oberstløjtnantens og Adjutantens Heste, som pynkede i Stalden, og vi Børn blev om Aftenen »blæst i Seng« af Retræters Toner.

Mit næste Møde med Militæret kom i København en Dag, da jeg efter endt Undervisning paa Landbohøjskolen gik hen ad Bülowvej. Jeg mødte Gardehusarregimentet i Galla med Musikkorps i Spidsen, det har utvivlsomt været i Anledning af Regimentets 150 Aars Jubilæum i 1912. Synet gjorde et uudsletteligt Indtryk paa mig, og jeg besluttede, at dette Regiment vilde jeg tjene. Men hvordan? Jeg var jo Jyde, og i 1913 opholdt jeg mig paa Palsgaard Skovdistrikt. Pro forma opgav jeg min Ven stud. med. vetr. Weirums Adresse, og da Sessionsdagen kom, mødte jeg paa »Gimle« og bad om at blive Husar. Man kiggede lidt paa mig som ikke Landmand og kun en Splejs. Imidlertid betød den begyndende Indførsel af Magasingeværet en Ændring fra den massive Sabelkraft mod lettere Heste og mindre Folk med større Frihed i Terrænet. Disse Soldater fik Navn efter Oberst Nyholm, og jeg var netop en »Nyholmer«, blev antaget og var lykkelig.

Til Trods for, at jeg endnu ikke var Kandidat, vilde jeg ikke søge Udsættelse og mødte da paa Husarkasernen den 15. April 1914. Rekrutskolen blev en haard Omgang, og det var helt umuligt at læse det

mindste. Tiden gik dog, og jeg blev ogsaa Kandidat, om end kun med 2. Karakter.

»Tonen i Hæren« var jo ikke saa fin den Gang, men man vænnede sig til det. Det skyldtes ikke Regimentchefen, Oberst Engelbrecht Juel, som var en afholdt og kultiveret Mand. Jeg har siden haft den Glæde at modtage hans Besøg i mit Hjem, og hans Billede med Dedikation har siden hængt over mit Skrivebord. Det var nok for en Del de Meniges egen Skyld. Aargang 1913 terroriserede 1914. »De gamle« forlangte at blive hilst paa, naar vi mødte dem i Byen, og en Gang, da en Flok kom forbi Rekrutstaldene, standsede en af dem (Slagteren) og spurgte: Er der nogen af Jer, der skal til 4. Eskadron? Her, svarede jeg og rettede mig op. Resultatet blev en knaldende Lusing under Kammeraternes Munterhed. Den Slags har jeg svært ved at glemme.

Den 30. Juni sluttede Rekrutskolen, og kort efter afgik Regimentet til det aarlige Lejrophold ved Jægerspris. Den 27. Juli ventede man den franske Præsident Poincaré paa officielt Besøg. Det var en herlig Sommer med Sol og blaa Himmel hver Dag. København klædte sig til Fest, og overalt vajede Tricoloren og Dannebrog. En Husareskorte blev udkommanderet. Den skulde fortrinsvis bestaa af ældre Mandskab, men to af de unge var dog kommen med, og den ene det var mig. Hele Aftenen før havde vi pudset det fine Snekkesadeltøj, og om Morgen fik Hestene sig en større Omgang. Vi sadlede op, rykkede ud i Kasernegaarden, klar til Afmarch. Saa holdt vi og ventede og ventede, til vi fik Ordre til at rykke ind igen. Præsidenten havde fra Sct. Petersborg, hvor han havde aflagt Besøg hos Zar Nikolaj, sendt Telegram til Kongen om, at han paa Grund af Verdenssituationen saa sig nødsaget til at tage lige hjem.

Den 1. August brød Krigen ud. Vi var vendt tilbage til Jægerspris og havde som sædvanligt om Formiddagen Øvelser i Ridning, Vaabenbrug og Eksercits. Pludselig blev Øvelserne afbrudt, og Eskadronen kaldt sammen for at høre, at Regimentet havde faaet Ordre til øjeblikkelig at begive sig til København. Der blev en Travlhed uden Lige, og en Time efter var Størstedelen af Regimentet afmarcheret.

Af en eller anden Grund var jeg ikke med straks, og da jeg noget senere paa Vej mod København kom forbi et lille Hus, stod der en gammel Kone med Taarer i Øjnene over den alvorlige Situation, som nu var kendt, og hvor man ventede, at vi skulde i Krig. Hun standsede min Hest og rakte mig 25 Øre. Det bevægede mig dybt, og jeg tænkte paa hin Kone, som kun havde »to Leve«. Iøvrigt var jeg ikke bange for

noget som helst, selv om det gjorde et vist Indtryk, da vi paa Kasernen fik udleveret skarptslebne Sabler og senere skarpe Patroner.

At skildre de kommende Dages Begivenheder formaar jeg næppe. Sikringsstyrken blev formeret, og ind ad Kaserneporten strømmede det indkaldte Mandskab af Aargangene 1907-12 sammen med udstationerede Heste. Alt Sadeltøj, Vaaben og Udrustning blev afleveret til Optælling og Eftersyn, saa da jeg fik Ordre til at tage til Rungsted for at hente nogle Remonter, maatte jeg af Sted paa usadlet Hest. Jeg var ikke i Seng de første to Nætter.

Opholdet i København blev ikke af lang Varighed. Eskadronerne fordeltes til Bevogtning af Nord-, Syd- og Vestfronterne samt til Kystbevogtning. 4. Eskadron, hvortil jeg hørte, fik Standplads i Hørsholm og blev indkvarteret i Omegnen. Ved Imødekommenhed fra min Delingsfører, Løjtnant Gustav Brüel (senere kgl. Jægermester), fik jeg Kvarter hos Skovfoged Godskesen i Rudeskov, hvor jeg havde det godt, og ringere blev det ikke, da jeg senere kom til Sofienberg ved Rungsted hos Komponisten Lange-Müller, hvor Familien gjorde, hvad den kunde, for at lette os den daglige Tilværelse. Til Gengæld gjorde vi Smaatjenester, og jeg var flere Gange paa Rungsted Station for at hente Døtrene, naar de kom hjem fra København. Til min Fødselsdag fik jeg hjemme fra en stegt Høne og af min Veninde en ditto foruden andre gode Sager. Jeg inviterede nogle Kammerater, købte Pilsnere og modne Tomater, som vi nød samtidig med, at vi skar af den ene Høne med vore Lommeknive. Den anden Høne gemte jeg i Hestens Krybbe, som var det eneste Sted, jeg havde for mig selv; men Hønen var ikke helt lydefri, da den senere blev fortæret.

Ved Militæret maa man være forberedt paa pludselige Ordre. En Dag sadlede jeg op og red alene til Gaarden Marielyst i Søborg, hvor jeg meldte mig til Fæstningsartilleriet. Her deltog jeg i en yderst interessant Polititjeneste med saavel Dag- som Natpatruljering langs Nordfronten, hvor Soldater og 10.000 Civilarbejdere udbedrede Københavns Befæstning. Turene gik helt til Lyngby, og jeg modstod ikke min Fætter, Adjunkt Hans Thyssens venlige Indbydelse til et lille Spisehvil, medens »Tafty« fik sin Mulepose og et Stykke Brød bag Villaen.

En Dag fik jeg Ordre til at møde til Lægeundersøgelse med Optagelse i Kornetskolen for Øje. Undersøgelsen var meget grundig, og adskillige faldt fra. Fra 4. Eskadron blev kun antaget to, foruden mig selv, Ludvig Dyrland (senere Politimester i Næstved). I ham havde jeg en udmærket Kammerat, pligttopfyldende og ladet med Energi, som han var. Lærerne paa Skolen var Premierløjtnanterne Holbek og

Lembche, som underviste i de teoretiske Fag og førte Opsyn med de praktiske, herunder Ridning (Oversergent Hansborg) og Gymnastik (Oversergent Hansen), en meget dygtig og tiltalende Underofficer, som jeg Aar efter havde den Fornøjelse tilfældigt at træffe i en Jernbanekupé, hvor jeg sagde ham en Tak.

Det var i det hele en glimrende Skole, haard, men med en god Tone, overvaaget af Oberst Willemoes. Jeg var derfor næsten ked af, at den blev afsluttet før den sædvanlige Tid, fordi man stærkt manglede Befalingsmænd ved Regimenterne.

— — —
Den 15. Marts 1915 om Morgenen nærmede jeg mig paa Dæksplads i Damperen C. P. A. Koch Aarhus Havn, og efter Ankomsten meldte jeg mig paa 3. Dragonregiments Kontor, men blev straks sendt videre til Artillerikasernen, som midlertidigt var overtaget af Regimentets 2. Eskadron, hvis Chef var Ritmester Erik Leschly (den senere Generalmajor).

Paa Kasernen boede paa Grund af de særlige Forhold kun ugifte Befalingsmænd. Næstkommanderende var Premierløjtnant C. F. Lund

Løjtnant ved Dragonerne

Hansen (senere Turistchef), en venlig Foresat og en god Kammerat, efter at jeg 20/7 1915 var udnævnt til Sekondløjtnant. Det var store Beføjelser med tilsvarende Ansvar, som dengang blev en ung Løjtnant til Del, og jeg havde den Fordel frem for mine indkaldte Kammerater, at jeg lige havde gennemgaaet Skolen. Tillige havde jeg et godt Forhold til alle Underofficererne, ikke mindst den solide Stabssergent Sørensen (Eskadronens Moder), saa da jeg fik Tilbud om at indtræde paa et 8 Maaneders Kursus paa Officersskolen til Afhjælpning af Manglen paa faste Officerer, følte jeg mig fristet. Jeg rejste hjem for at drøfte Sagen med mine Forældre, og dertil kom Telegram med Svar betalt. Ja eller Nej. Far sagde Nej, og det takker jeg ham for i Dag.

Jeg befandt mig godt, havde mit eget Værelse, fast Oppasser, 2 Tjenesteheste plus 1 Remont. Søndag Formiddag tog

jeg mig ofte en rask Ridetur i de skønne Marseilisborg Skove, og en Dag, da jeg var ved at lade »Sportsmand« springe over nogle Kævler, holdt en anden Rytter og betragtede dette. Han præsenterede sig som Cirkusdirektør Schumann, vi red sammen og spiste Frokost paa Ørne-reden. Om Aftenen stod saa en Loge klar for mig og Ledsagerinde.

Meget interessante var de langt udgaaende Officerspatruljer, som var dem, der skaffede Oplysninger frem om Fjendens Bevægelser. Under en større Øvelse kom jeg saaledes en tidlig Sommormorgen til Passet ved Vejrum Bro. Fra min skjulte Stilling saa jeg i Disen langt ude nogle Omrids, som mindede om en Skyttekæde. Meldeblokken frem og Ordre til en Melderytter om at gøre sig klar – indtil jeg havde pudset Kikkertglassene og fik konstateret, at de formodede Soldater var – Tørveskruer.

Væddeløb afholdtes af og til indenfor Regimenterne, men jeg vovede mig ogsaa i 1917 ind paa Væddeløbsbanen i Aarhus og deltog i et Officers Steeple-chase paa Ulysses. Det generede mig meget, at jeg paa Grund af min ringe Vægt maatte have Lommerne fyldt med Blyplader.

Under en Orlov besøgte jeg mine Forældre i Ribe og kom en Dag nordøst for Byen ned til den gamle Grænse, hvor Vejspærring var etableret. Da jeg tilsyneladende var alene, gik jeg nærmere for at undersøge Spærringen nøjere, men mener, at jeg forblev paa dansk Grund. Pludselig stod der en tysk Soldat med Geværet i Anslag. Jeg vendte omgaaende og gik, men de første Minutter derefter var ikke behagelige.

Hjemsendelse skete den 15. Januar 1916, men 3 Maaneder efter blev jeg genindkaldt med halv Lønning fra Hedeselskabet, og saadan vedblev dette til Krigens Afslutning i 1918. Det var mit Ønske at gaa ind i Reserven, men det satte Kontorchef Flensborg sig imod. Derimod maatte jeg stille mig »til Raadighed«, og dette førte i de kommende Snes Aar til adskillige Indkaldelser.

I Maj 1921 gjorde jeg saaledes Tjeneste som personel Adjutant hos den kommanderende General, Generalløjtnant I. Lembche. Han var født i Haderslev, saa da der første Gang blev foretaget Inspektion i det genvundne Land, skete dette med Honnør. Hele Staben ledsaget af en Deling Dragoner red ud fra Viborg paa den 150 km lange Tur. Den varede 3 Dage, og da vi kom til Christiansfeldt, fik Dragonerne Hjelme paa, Trompeterne kom foran, og fra Hesteryggen gensaa den gamle General sin Fødeby og tog ind paa Høphners Hotel. I de kommende Dage ledsagede jeg ham overalt, til Visit hos Stiftamtmand Haarløv, til Kongemodtagelse paa Havnen og Sammenkomst med det

nyvalgte Amtsraad. Og saa var vi i Bil rundt i hele Nordslesvig ad yderst slette Veje, og jeg fik Lejlighed til at bese den stærkt befæstede Linie tværs over Landsdelen, vendt mod nord.

I Juni 1936 var jeg atter i Haderslev som Ordonnansofficer ved Jydske Division. En Dag havde jeg en Opgave i Sommersted, hvor jeg oplevede et Skybrud paa 133 mm i Løbet af et Par Timer. Fra den Rejse mindes jeg ogsaa Oberstløjtnant Paludan-Müller, som Chef for Grænsegendarmeriet og hvis Heltemod under den anden Verdenskrig er kendt af alle danske.

I militære Kredse var man klar over, at Hitlers voksende Herredømme kunde blive farligt for Danmark. I saa stor Udstrækning som økonomisk muligt blev der holdt Instruktionskursus og Divisionskommandoøvelser, og jeg deltog i flere af disse, saaledes i Aalborg under Ledelse af Divisionschefen, Generalmajor K. Lassen. I Juli 1939 gjorde jeg Tjeneste ved Jydske Dragonregiments 1. Eskadron under Ritmester Riis Lassen. Pr. Jernbane blev Mandskab og Heste befordret til Sdr. Felding, hvorfra jeg foretog lange Rideture over Borris Hede med et improviseret Aftenbesøg paa Birkebæk Skovridergaard. Samme Aar deltog jeg for sidste Gang i Efteraarsmanøvrerne som Chef for Divisionens Stabskompagni. I 1950 faldt jeg for Aldersgrænsen og modtog en Takkeskrivelse fra Forsvarsministeriet, men Ritmestertitlen udeblev.

At skildre den 9. April 1940, hvor Luften over Æbeltoft var fyldt med tyske Flyvemaskiner, og Tiden derefter, vil føre for vidt. De første Aar gik nogenlunde fredeligt, men i 1944 foretoges Ekspropriationer til Anlæg af Tirstrup Flyveplads, og flere Gange var mit Kontor optaget af tysk Militær, saaledes den usympatiske Oberstløjtnant Eggebrecht, som hele Tiden blev staaende uden at lægge Vaaben eller Kasket. Jeg maatte endda ledsage ham i Bil gennem Plantagerne og finde mig i, at de blev ryddede fra en Ende af. Det var mig en stor Sorg. Anderledes blev det, da jeg ved Krigen Afslutning sammen med Borgmester Aasted under Ledsagelse af bevæbnet Polititog Afsked med Tyskerne paa Flyvepladsen og Flygtningelejrene, det blev en ejendommelig Oplevelse.

Efter 1945, da Hjemmeværnene dannedes, blev jeg Instruktør i Æbeltoft og derefter Formand for Hjemmeværnsforeningen, indtil denne overtoges af Staten.

Forbindelsen med de gamle Dragoner paa Egnen blev vedligeholdt gennem Djurslands Rytteriforening, hvis Formand jeg var indtil 1959. Jeg takker Bestyrelsen for godt Samarbejde, en Tak som jeg retter til Næstformanden, Gaardejer Ejnar Bager.

Hestene vandes

Naturfredning

Min Mor elskede Naturen, dens Fauna og Flora. Naar Tiden var til det, plukkede hun Markblomster eller udsprungen Lyng til Vasen i Dagligstuen. Tidligt lærte jeg den store, brune Hede at kende og kom til at holde af den.

Det, man holder af, vil man gerne bevare, men selvfølgelig kan man ikke frede alting, blot forlange, at dette Spørgsmaal indgaar i Overvejelserne, naar en Ændring af den bestaaende Tilstand paatænkes. Hvad Skovene angaar, fik jeg en god Vejledning i et lille Skrift: Skovene, Skovbruget og det Skønne, som Professor Oppermann brugte ved sine Forelæsnings. Det giver Anvisninger paa, hvordan man med smaa Midler kan gøre vore Skove og Plantager skønnere uden Tilsidesættelse af Hovedformaalet, som er Vedproduktion.

I 1911 stiftedes »Foreningen for Naturfredning«, der i 1925 omdannedes til en Landsforening under Navnet »Danmarks Naturfredningsforening«, og bag den stod en Række af Landets bedste Mænd.

Naar jeg paa et tidligt Tidspunkt kom med i dette Arbejde, saa skyldtes dette Formanden for Naturfredningsnævnet i Randers Amt,

Dommer A. P. Larsen. Han var som jeg Tilhænger af »de smaa Fredninger«, indgaaet efter frivillig Overenskomst med vedkommende Lodsejer, uden eller mod en ringe Erstatning. Paa hans Ture rundt i Landsdelen var jeg ofte med, og det var slet ikke saa lidt, der blev udrettet ad den Vej, hvor vi næsten altid blev venligt modtaget.

Som Forholdene i den sidste Menneskealder har udviklet sig, er det vist almindeligt erkendt, at Foreningens primære Formaal, Fredningen, simpelthen har været en Nødvendighed, hvis ikke uerstattelige, landskabelige Værdier skulde gaa til Grunde. Med Ejendomsretten maa følge et Ansvar, det er ikke nok, at man raaber Hurra for gamle Danmark og synger om, at det skal bestaa, der maa være Handling bag Ordene, og det har jeg kaldt Fædrelandskærlighed i Praksis.

I de seneste Aar synes det, som om Sagen har taget en ny Vending, ialt Fald paa Mols, og man maa spørge, hvordan det er gaaet til, at Ordet Naturfredning nu ofte betegnes som et uartigt Ord, at Lodsejerne slutter sig sammen i Protest og kræver store Erstatningsbeløb, at man siger, Naturfredningen er gaaet over Gevind, og at den er et Led i Landets fremadskridende Socialisering. Alt dette kan nok give Grund til Eftertanke og viser tilbage til Foreningens sekundære Formaalparagraf om Befolkningens Adgang til Naturen. Det maa vel erkendes, at Byernes stærke Vækst og Befordringsmidlernes Udvikling har skabt Problemer, men et er at frede Naturen, et andet Offentlighedens Adgang dertil. Det sidste synes mig at være et Turistspørgsmaal, som burde være Fredningen uvedkommende. Der kan vel endda være Tilfælde, hvor man kan ønske at frede mod Mennesker, som desværre ofte viser sig som Naturens Ødelæggere, særlig naar de optræder i Flok. Det er dog mit Indtryk, at Fredningsnævnene bestaar af besindige Mænd, hvis Kendelser har bevaret store Naturværdier uden at gaa Lodsejernes eller andres berettigede Interesser for nær.

Saa har der ogsaa fra visse Sider rejst sig en stærk Modstand mod Plantning, hvilket kan se noget underligt ud, efter at man nu i Generationer har opfordret Befolkningen til at plante baade til Nytte og til Forskønnelse. Det er saa let her at skyde paa Hedeselskabet. De Plantager og Smaaplantninger, som i den sidste Menneskealder er udført paa Djursland, har dog efter min og andres Mening virket efter deres Formaal ogsaa i skønhedsmæssig Henseende, selv om der vel kan peges paa Undtagelser herfra.

Motorredskabernes Indførelse har saaledes ofte virket brutalt, og det maa erkendes, at Naaletræsplantninger kan være noget ensformige, saa længe de er unge, men det retter sig med Alderen, ældre Plantager er tit af stor Skønhedsværdi, og denne vil yderligere stige,

efterhaanden som nye blandede Kulturer indføres, ikke mindst hvor disse ogsaa kommer til at indeholde Løvtræ.

Det er heller ikke altid, at Ejerne har haft den rette Forstaaelse af disse Forhold, men de har gennemgaaende vist sig modtagelige for Belæring af den Mand, de har Tillid til. Fremtidens Opgave maa da fortsat være denne, ved Samtaler at lære Ejerne ikke alene at tage Hensyn til Nytten, men ogsaa til Skønhedsværdierne.

Politik

Det almindelige i et Menneskes politiske Udvikling er oftest en større eller mindre Forskydning fra venstre mod højre, saaledes at man med Aarene bliver mere konservativ. Det er vel ikke gaaet mig modsat, men jeg har lært, at ønsker man sin egen Overbevisning respekteret, er Vejen den at respektere andres, søge at sætte sig ind i deres afvigende Meninger og Forudsætningerne herfor.

Mit Barndoms Hjem var præget af Det moderate Venstres Politik, som førte til Forliget i 1894, men under min Studietid i København sluttede jeg mig til Det unge Højre. Det gjorde Familien Løjer med, som der stod i Sangen:

O, alle smaa Kusiner, o, glæd Jer en og hver,
paa højre Fløj har Aksel Thyssen Stade.
Han synes radikal, men dog Højremand han er.
O, gyldne Ungdoms sprælske Galopade.
Der nogen er, som siger, men det tror jeg nu'nte mer,
at Provsten for en »Verdens-Aksel« Sønner sin anser.
Dog i »Det unge Højre« er han en af Sagens Bærere,
og at han synes radikal er kun for at gør' det sværere.

Vi var ikke uden Idealisme, og engang indbød vi Socialdemokratisk Ungdom til Møde og Diskussion. Det sidste blev der nu ikke meget af, for efter Indledernes Indlæg var vi klare over, at vi ikke kunde raabe hinanden op. Vores Formand, stud. jur. Poul Jacobsen (den senere Højesteretssagfører) forstod dog Værtens Pligter, og Mødet forløb i Ro.

I min Soldatertid beskæftigede jeg mig ikke med Politik, men efter at jeg i 1918 var blevet bosiddende i Æbeltoft, kom jeg i Bestyrelsen for den lokale konservative Vælgerforening, hvis Formand var Byraadsmedlem, Fru Margrethe Westergaard. Jeg naaede at repræsentere Foreningen paa et konservativt Landsraadmøde, men kunde ikke gaa ind for den Ændring af Partiet, som fuldførtes af Christmas

Møller. Efter et stormende Møde paa Hotel Vigen, hvor jeg ikke kunde trænge igennem med mine Synspunkter, udmeldte jeg mig af Partiet.

I lang Tid fremover deltog jeg ikke i Politik, men nærmede mig iøvrigt Venstres Synspunkter, ialt Fald som de blev fremført af Partiets sympatiske Kandidat i Æbeltoftkredsen, Statsminister Niels Neergaard. Derefter blev jeg Stiller for Generalauditor Victor Pürschel, som var en dygtig og tillige fornøjelig Debattør paa Vælgermøderne. Senere blev det Statsminister Knud Kristensen, som var opstillet i Hornsletkredsen indtil 1949, der fik min Stemme. Sydslesvigsagen bragte mig i personlig Forbindelse med ham, og jeg følte mig saa stærkt tiltalt af hans Hæderlighed, hans besindige og dog faste Politik, at jeg i 1953 fulgte med over i det af ham stiftede Parti »De Uafhængige«. Hovedtanken i dette, en fastere borgerlig Politik, føres nu videre af Dyrslæge Iver Poulsen og Dr. Ing. I. A. Rimstad, begge værdige Arvtagere af Knud Kristensens Tanker.

Det sydslesvigske Spørgsmaal har altid haft min varmeste Interesse, og ingen Sag har jeg økonomisk ofret mere end dette. Det er utvivlsomt en Arv. Som det fremgaar af det foregaaende, stammer min Faders Slægt fra Nordslesvig, og i mit Barndomshjem havde vi ofte Besøg af Foreninger og Enkeltpersoner derfra. Jeg holdt »Illustreret Børneblad for Nordslesvig« og glemmer aldrig, da Far tog mig med paa en Foredragsrejse til det tabte Land. Ved Siden af Talerstolen stod Formanden parat, saa hvis de udstillede Vagtposter meldte, at en Gendarm nærmede sig, indtog han Fars Plads og begyndte at læse op af Medlemsprotokollen. I Flensborg boede vi paa Sommers Hotel, vi var ved Krigergraven, paa Dybbøl Skanser og andre minderige Steder. Bevæget og dæmpet talte Far om vore nationale Minder og om hans Forvisning om, at den Dag vilde komme, da alt dansk igen var vort.

Jeg sender med dette en Hilsen til de sydslesvigske unge Piger, min Kone og jeg har haft her i vort Hjem, og takker dem for deres danske Sindelag.

Dette lille Kapitel kan ikke slutes uden med en Tak til den lokale Dagspresse af alle Partier. Den har altid været velvillig, naar jeg havde noget paa Hjerte. Min Far sagde engang ved et Besøg: Holder I ingen Aviser? Det kunde vel være smaat nok dengang, da Indtægterne var ringe, saa jeg kunde unde ham at se, hvad der nu daglig kommer af Post, alene af Aviser: Flensborg Avis, Jyllands-Posten, Grenaa Folketidende (Ebeltoft Avis), Aarhus Stiftstidende og Randers Amtsavis (Djursland).

Hedeselskabet

Allerede medens jeg var Gardehusar, fik jeg Underretning om, at der vilde blive antaget en Forstkandidat som Assistent ved Hedeselskabets Hovedkontor i Viborg. Kontorchef og Skovrider C. E. Flensborg var overbebyrdet med Arbejde og ønskede en sagkyndig Medhjælp.

Jeg blev ansat i denne Stilling fra 1. November 1915, men kunde først tiltræde i Januar 1916. Lønnen var ikke svimlende, 1500 Kr. om Aaret, og da jeg maanedlig for Kost og Logi maatte give 125 Kr., fik jeg god Brug for en Arv, jeg havde modtaget fra min Bedstefader, for hvilken jeg da sammen med en Bekendt lejede en 4 Værelses Lejlighed paa Sct. Mathiasgade, hvoraf vi fik 2 Værelser hver, medens Kammer og Køkken overlodes en Kone for at gøre rent.

Som eneste unge Kandiat blev jeg saa Sekretær eller nærmere Altmuligmand, journaliserede Posten, besvarede Breve i Haanden og kopierede disse ved Hjælp af vaade Lærredsklude. Iøvrigt rejste jeg en Del, først inden for 4. Plantagedistrikt, Silkeborg-Skanderborg-egnen, senere videre ud med særlige Opgaver eller som Referent til Hedeselskabets Tidsskrift. Rejserne foregik pr. Jernbane og Cykle, og der ydedes Rejsegodtgørelse efter III Kl. foruden 6 Kr. pr. Døgn i Diæter. Bl. a. faldt det i min Lod at optage den første Prøveflade ved Hedeselskabet. Jeg var glad ved mit afvekslende Arbejde og ved at bo i Viborg, hvor jeg blev optaget i Salonselskabet, som ejede Pavillonen paa Borgvold.

Den største Begivenhed fra den Tid blev Hedeselskabets 50 Aars Jubilæum. Det fejredes ikke paa selve Dagen den 28. Marts 1916, men i Juli med Repræsentantskabsmøde den 17. og Kongefest paa Hjortsballehøje Dagen efter. Endvidere ved 2 større samlede Udflugter til Mors og Thy og til det sydlige Jylland, nord for Kongeaaen og Grænsen. For at hjælpe med til alt dette og ved Udgivelsen af et Jubilæumsskrift, opholdt jeg mig en Tid paa Birkebæk hos Bestyrelsens Kommitterede.

Krigen 1914-18 vendte op og ned paa mange Ting og skabte Problemer, som hidtil var ukendt i større Omfang, saaledes Arbejdsløshed. Indenrigsministeriet nedsatte i 1917 et Arbejdsudvalg, som henvendte sig til Hedeselskabet. Paa Finanslovforslaget 1917/18 blev da afsat en Bevilling paa 16.000 Kr. til Oprettelse af et Plantningscentrum paa Mols og paa Tillægsbevillingsloven et Beløb paa 750.000 Kr. til Plantningsarbejder i Hedeselskabets egne og i kommunale Plantager. Dertil kom, at en Kreds af Borgere i Aarhus under Forsæde af

Til Hest

Grosserer Louis Hammerich gav Hedeselskabet 10.000 Kr. til Indkøb af en Plantage paa Mols.

Den 14. Februar 1918 ledsagede jeg et lille Udvalg paa en Rejse til Djursland. Det bestod af Kommitteret Dalgas, Kontorchef Flensborg og Grosserer Hammerich. Vi sejlede fra Aarhus til Knebel og tog derfra videre med Hestekøretøj over Sølballegaard, Toggerbo, Æbeltoft, Ulstrup til Skramsø, hvor vi blev modtaget af Johannes Friis, senior. Efter Forhandling der blev det overdraget Kontorchefen at indhente Tilbud paa de Arealer, der var set paa, og Selskabet rejste derefter hjem fra Kolind Station.

Paa Repræsentantskabsmødet samme Aar blev Jordindkøbene godkendt, det vedtoges at tildele mig et Assistentdistrikt paa Djursland og samtidig at forhøje min Løn til 2000 Kr. om Aaret. Der fulgte nu en travl Tid, hvor jeg foretog Indstillinger om yderligere Køb af Arealer, gennemsnitlig til en Pris af 50 Kr. pr. Td. Ld. Dernæst paa-begyndte jeg en Planlægning med Udarbejdelse af Kort over de nye Plantager og ledede senere Tilplantningen, først ved Hjælp af Arbejdsledige, en Styrke paa ca. 50 Mand, af hvilke en Del blev indkvarterede i den tidligere Ulstrup Kro. Om Sommeren boede jeg paa Skramsø, men flyttede om Vinteren ind paa Hotel Vigen. Jeg overtog Tjenestejord i Ulstrup og anskaffede mig Heste til saavel Køre- som Ridebrug.

Hullegravning i Djursland Plantage 1919

Hedebakker i Djursland Plantage 1919

Gennem Landbohøjskolens Undervisning i Meteorologi og Skovbrugets Driftslære havde jeg faaet et Indblik i Klimaets Betydning for Træartsudvalget og gjorde Brug heraf ved Planlægningerne. Jeg saa, at de fleste af de gennem Hedeselskabet anlagte Plantager bestod af Rødgran, Hvidgran og Bjergfyr, undertiden i rækkevis Blanding, og erfarede hvilke Vanskeligheder dette gav ved Gennemhugning og Foryngelse. Som Fastlandstræ var det tydeligt at se, at Hvidgranen blev ringere jo nærmere den kom Kysterne, og for Rødgranen gjaldt noget lignende. I Konsekvens heraf optog jeg i Planer og paa Budgetter Skovfyr, Østrigsfyr, Birk m. fl. Arter, men oplevede, at meget af dette blev strøget og erstattet med Rødgran. Herover protesterede jeg og anmodede samtidigt om, at der oprettedes meteorologiske Stationer, idet disse med Aarene maatte ventes at kunne give Svar paa vigtige klimatiske Spørgsmaal. Dette blev sanktioneret, og Meteorologisk Institut stillede sig imødekommende overfor Oprettelse af 3 Stationer. Disse er nu ført gennem en lang Aarrække, hvorved der er fremkommen lange Tabeller for Temperatur og Nedbør. Det var min Tanke at bringe de vigtigste Resultater her, og jeg henvendte mig derfor til Statsmeteorolog Ingolf Sestoft, Chef for klimatologisk Afdeling. Statsmeteorologen har derefter venligst sendt mig en længere Redegørelse, som jeg dog ikke her vil kommentere. Efter Aftale vil den fremkomme som en særlig Artikel i »Skov og Folk«, betitlet Djurslands Klima.

I 1924 overtog jeg som Skovrider Hedeselskabets 2. Plantagedistrikt, som da strakte sig til Limfjorden, men i 1935 overgik den nordlige Del med Randers Fjord som Grænse til et særligt Distrikt, ogsaa fordi Plantagernes Antal paa Djursland var forøget.

Det vil føre for vidt at berette om Arbejdet i den siden da forløbne Tid, det har omfattet Ledelse af Hedeselskabets egne Plantager og nogle større private Plantager, Tilsyn med Fredskovsplantager og vejledende Tilsyn med et stort Antal Smaaplantninger under 10 ha samt Hegns- og Læplantninger gennem 6 lokale Plantningsforeninger paa Djursland og Samsø. Det vil ogsaa føre for vidt at komme med ret meget Statistik, jeg skal derfor indskrænke mig til at nævne, at der i det forløbne Tidsrum er oprettet 154 nye Plantager med et Totalareal af

	5468,5 ha
og udvidet 21 ældre Plantager med	577,3 ha
Ialt fredskovspligtigt Areal	<u>6045,8 ha</u>

Samtidigt er der af forskellige Aarsager sket nogen Tilbagegang i Plantagernes Antal og Arealer, herunder maa navnlig henregnes de Rydninger, som fandt Sted i 1944 ved Anlæg af Tirstrup Flyveplads.

Ved Udgangen af 1959 omfattede Distriktet 9273,8 ha, hvoraf var tilplantet 7565,0 ha.

Afslutning

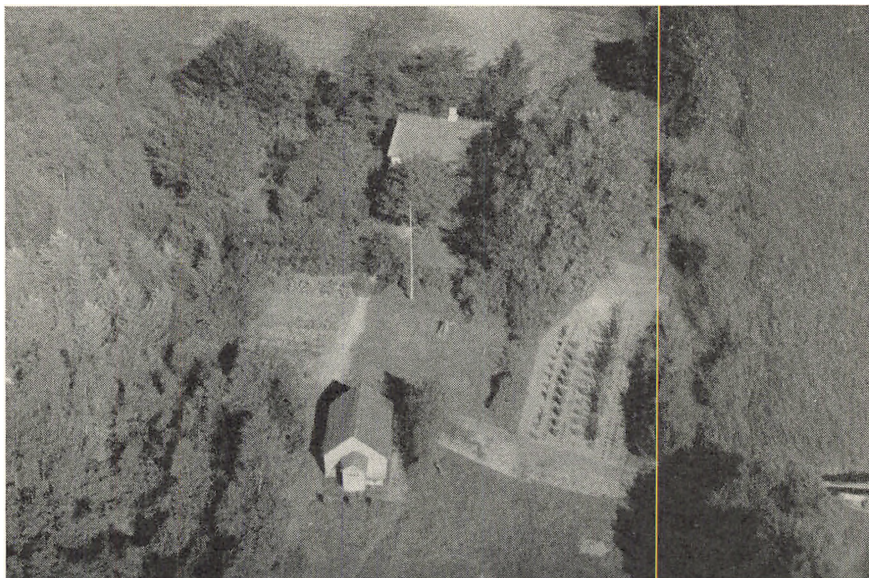
I 1919 indgik jeg Ægteskab og tog dermed fast Ophold i Æbeltoft, i Villa Granly ved det kommunale Anlæg syd for Byen. Den havde dengang hverken Gadenavne eller Husnumre. Saavel i Byen som i Landsdelen har vi haft en lang Række af gode Aar, hvor vi har truffet mange venlige Mennesker. Vi oplevede Genforeningen den 11. Juli 1920 i Dybbøl Skanser, den 9. April 1940, men ogsaa den 5. Maj 1945. I 1940 købte vi en mindre Ejendom nord for Byen ved Stubbesø.

Naar jeg ser tilbage paa de omtrent 45 Aar, i hvilke jeg har staaet i

Hedeselskabets Tjeneste, har jeg Grund til at takke mine Hjælpere, de fleste af de til enhver Tid ansatte Skovfogeder, Plantører og Arbejdere. Ogsaa Distriktets Forstfuldmægtige, nuværende Skovrider Chr. Christensen, skylder jeg Tak for hans Indsats ved Mekanisering af Plantage- og Planteskoledriften, og Skovtaksator G. West-Nielsen for Hjælp ved Erstatningsberegninger ved Arealafstaaelser til Tirstrup Flyveplads. Endvidere til Plantageejerne og Plantningsforeningernes skiftende For-

Villa Granly

Søhuset

mænd, af hvilke Skovejer P. Madsen Pedersen, som Medredaktør af Bladet »Skov og Folk«, blev en personlig Ven.

Til Slut en Tak til Det danske Hedeselskab, til hvilket jeg har følt mig knyttet helt fra Barneaarene. I 1912 blev jeg selvstændigt Medlem og har nu samtlige Aargange af Hedeselskabets Tidsskrift, hvad der næppe er mange, der har. Denne Tak adresserer jeg til Plantningsafdelingens nuværende Chef, Skovrider B. Steenstrup, som siden sin Ansættelse har vist mig Venlighed.

I ældre Tid havde man ofte et Valgsprog, der stod som et Motto for ens Liv og Virke. Det bruges ikke saa meget mere, min Fader havde et og jeg havde da ogsaa mit, det var og er Ordene: Gud, Konge og Fædreland.

Disse slægtshistoriske Optegnelser, som efterfølges af nogle personlige Erindringer, er blevet mere omfattende, end jeg havde tænkt mig, hvilket jeg maa bede Læserne bære over med. – De slutter med nogle Linier af den gamle Dagvise, bearbejdet af Grundtvig:

Om levende blev hvert Træ i Skov,
og var saa hvert Blad en Tunge,
de kunde dog ej Guds Naades Lov
med værdelig Røst udsjunge.

Ahnefortegnelse

<i>Astrup</i> , Poul Jørgensen	VIII	51	<i>Friis</i> , Anna Maria Kirstine	VI	20
<i>Bang</i> , Anna Eleonore	IV	4	- Carsten Hansen	VII	39
- Christian Frederik	V	7	- Christen Nielsen	X	307
- Hans Jørgensen	VII	25	- Hans Mortensen	VIII	77
- Jens Jørgensen	X	193	- Ingeborg		
- Jørgen	XI	385	Christensdatter	IX	154
- Jørgen Hansen	VI	13	- Karen	IX	68
- Jørgen Jensen	IX	97	- Marine	X	194
- Jørgen Jørgensen	VIII	49	<i>Grüsbeck</i> , Niels Hansen	XI	613
Bergeshagen,			<i>Hansdatter</i> , Elin	IX	198
Anna Hansdatter	VIII	38	Hansen, Emma Agathe	I	2
- Hans	IX	75	- Thyge	VI	1
Blangsted, Ane Jacobine	V	6	Hegelund, Anne	IX	200
- Ditlev Mathiesen	VI	11	- Jens	XI	797
- Mathies	VII	21	- Maren Pedersdatter	VIII	48
Bochard, Gjertrud			- Peder Jensen	X	399
Mouritsdatter	VIII	54	Hillerup, Morten Lassen	IX	153
Bonus, Jacob	IX	199	Holst, Maren Jensdatter	VIII	74
- Jacobsdatter	VIII	100	Hosum, Jens Olufsen	VII	37
- Niels Poulsen	X	397	- Oluf Nielsen	VIII	73
Borchenius,			Høeg, Karen	VII	20
Else Johansdatter	VII	36	Høegh, Anna Cathrine	IV	8
- Johan Hansen	VIII	71	- Peter Anton	V	15
Brandt, Maren	IX	138	Høyer, Anna Kirstine	V	8
Budtz, Hans Johansen	VIII	69	- Anna Mouritsdatter	VI	14
- Johan Hansen	VII	35	- Ditlev	VI	15
- Lisbeth Sophie	VIII	70	- Mourits Hansen	VIII	53
- Mette Cecilie			- Mourits Mouritsen	VII	27
Johansdatter	VI	18	<i>Jensdatter</i> , Mette	IX	158
<i>Christensdatter</i> , Edel	IX	134	Jespersen, Laurids	X	131
- Kirsten	XI	614	Johansdatter, Elisabeth	IX	142
- Maren	VI	2	Jørgensdatter, Ingeborg	VIII	50
- Sara	X	132	- Maren	IV	2
Christiansdatter, Else	V	16	- Margrethe	X	400
Cortsen, Albert	IX	157	Jørgensen, Johan	IX	137
<i>Dyhr</i> , Simon Sørensen	VII	33	- Jørgen Peder	V	3
<i>Ferslev</i> , Abelone Christine			- Kirsten Poulsdatter	VII	26
Jensdatter	VII	24	<i>Knudsdatter</i> , Anna	IX	146
- Jens Thøgersen	VIII	47	Knudsen, Erik	IX	65
Flindt, Ane Hansdatter	VI	10	Krabbe, Anna Lauritsdatter	VIII	34
- Hans Bergeshagen	VII	19	- Laurits	IX	67
- Henrich	VIII	37	Kruse, Eleonore	VI	16

<i>Lambertsdatter, Ingeborg</i>	XI	616	Schjerning, Anna Else		
Lauridsdatter, Anne	IX	66	Madsdatter	VI	12
Lauridsen, Jesper	XI	261	– Mads Pedersen	VII	23
Lauritsdatter, Anna	IX	70	Schjørring, Caspar Peter		
– Ingeborg	X	308	Charles	III	3
Lauritsen, Bagge	IX	155	– Jens Kjeldsen	V	9
Lett, Mads Sørensen	VIII	67	– Mads Simonsen	VI	17
– Maren Madsdatter	VII	34	– Mathias Jacob	IV	5
– Niels	XI	529	– Valborg	II	2
– Peder Nielsen	X	265	Skive, Niels Andersen	IX	145
– Søren Pedersen	IX	133	Soelberg, Knud Jensen	X	291
<i>Madsdatter, Karen</i>	X	292	Spend, Christen Simonsen	X	137
Mesing, Margrethe			– Christen Nielsen	VIII	35
Elisabeth	VIII	36	– Else Sophie		
Mette	V	2	Christensdatter	VII	18
<i>Neergaard, Anna</i>			– Niels Christensen	IX	69
Johansdatter	VI	26	– Simon Christensen	XI	273
– Johan Thomsen	VII	51	Svendsen, Jacob	IX	103
– Thomas Madsen	VIII	101	– Jacobsdatter	VIII	52
Nielsdatter, Johanne	VIII	76	Suhr, Else Baggessdatter	VIII	78
Nielsen, Mads	XI	583	Svindt, Caroline Frederikke	V	12
<i>Olufsdatter, Anna</i>	IX	98	Sørensdatter, Ingeborg	X	266
<i>Pedersdatter, Marie</i>	XI	798	Sørensen, Hans	IX	141
Pedersen, Jørgen	XI	799	<i>Teglmænd, Christen</i>	IX	193
Pontoppidan, Christian			– Niels Christensen	VIII	97
Ludvigsen	VI	9	Teilmann, Andreas		
– Ditlev Blangsted	IV	3	Christian	VI	25
– Henrik Eriksen	VIII	33	– Andreas Peter Johan	IV	7
– Ludvig Henriksen	VII	17	– Christen Nielsen	VII	49
– Ludvig Theosofus			– Elvira	III	4
Christiansen	V	5	– Hans	V	13
– Mathilde Rosine	III	2	Thyssen, Aksel Vilhelm	I	1
<i>Ravnsoe, Hans</i>	VIII	99	– Emil Kristian	II	1
– Mette	VII	50	– Hans Pedersen	V	1
– Søren Lambertsen	IX	197	– Hans Peter	III	1
Ring, Nicolai Riise	V	11	– Niels Jensen	IV	1
– Nicoline	IV	6	Thøgersen, Laurits	XI	615
<i>Samsøe, Cathrine</i>			Trap, Anna Mouritsdatter	VII	40
Margrethe	V	14	– Kirsten Lauritsdatter	VIII	80
– Jørgen	VI	27	– Laurits Mouritsen	IX	159
Scharschou, Anna Cathrine			– Mourits Albertsen	VIII	79
Jacobsdatter	VII	38	Tyboren, Anna	VI	28
– Jacob Madsen	VIII	75	<i>Wandal, Hans</i>	VIII	55
– Marie Madsdatter	VIII	72	– Margrethe	VII	22
Schiwe, Jacob Scharschou			– Sophie Dorothea		
Jensen	VI	19	Hansdatter	VII	28
– Maria Elisabeth			Wartberg, Sidsel		
Dorothea Scharschou	V	10	Pedersdatter	VII	52

Ialt 160 Navne, 88 Mænd og 72 Kvinder

Fordeling efter Erhverv

Sognepræster	26		
Herredsprovster	15		
Stiftsprovster	2		
Biskop	1		
		Gejstlige	44
Borgere	2		
Købmænd	5		
Gæstgiver	1		
Møller	1		
Renteskriver	1		
Byfoged	1		
Raadmænd	7		
Borgmestre	5		
		Borgere	23
Fæster	1		
Kronbønder	3		
Gaardmænd	3		
Forvaltere	2		
Forpagtere	4		
Godsejere	4		
		Bønder	17
Skovrider	1		
Kaptain	1		
Postmester	1		
Amtsforvalter	1		
		Andre	4
		Tilsammen	88

XI

X

IX

VIII

VII

VI

Erik Knudsen
1568—1631, ForvalterAnne Lauridsdatter
1579—1670, S. BrobyLaurits Krabbe
RidderKaren Friis
HallandNiels Christensen Spend
1594—1664, ProvstAnna Lauritsdatter
—1689, KøbenhavnHenrik Eriksen
Pontoppidan
1608—1659, ProvstAnna Lauritsdatter
Krabbe
1619—1671, VejleChristen Nielsen
Spend
1633—1678, ProvstMargr. Elisabeth
Mesing
—1672, Vordingbg.Ludvig Henriksen Pontoppidan
1648—1706, StiftsprovstElse Sophie Christensdatter, Spend
1673—1707, AarhusChristian Ludvigsen Pontoppidan
1696—1765, StiftsprovstLaurids Jespersen
1522—1604, Provst
Sara Christensdatter
EspeJesper Lauridsen
o. 1500, Borger, OdenseChristen Simonsen Spend
—1605, Sognepræst
KarupSimon Christensen Spend
—1594, Sognepr. KarupHans Bergeshagen
Købmand

Nykøbing F.

Henrich Flindt
—1689, KøbmandAnna Hansdatter
Bergeshagen
1649—1729, Nvk. F.Hans Bergeshagen Flindt
1678—1723, Købmand, Hospitalsforst.Karen Høeg
Nykøbing F.Ane Hansdatter Flindt
1703—1763, Aarhus

VIII				Jens Thøgersen Ferslev 1653—1735, Provst	Maren Pedersdatt. Hegelund 1651—1735, Højrup
VII	Mathies Blangsted Byfoged	Margrethe Wandal Vejle		Mads Pedersen Schjerner 1669—1729 Sognepræst	Abelone Christine Jensdatter Ferslev 1689—, Højrup
VI		Ditlev Mathiesen Blangsted 1706—1770, Sognepræst		Anna Else Madsdatter Schjerner Rødding	

XI	Jørgen Bang 15. .—1579, Raadmand		Assens					
X	Jens Jørgensen Bang Raadmand		Marine Friis Assens					
IX	Jørgen Jensen Bang 1593—1666, Borgmester		Anna Olufsdatter 1592—1655, Assens		Jacob Svendsen —1654, Sognepræst		Skibet	
VIII	Jørgen Jørgensen Bang, 1628—1676, Sognepræst	Ingeborg Jørgens- datter, 16. .—1681, Sandager	Poul Jørgensen Astrup —1691, Sognepræst	Jacobsdatter Svendsen Skibet	Mourits Hansen Høyer —1722, Godsejer	Gjertrud Mourits- datter Bochard Rask	Hans Wandal Raadmand	Ribe
VII	Hans Jørgensen Bang 1661—1706, Sognepræst		Kirsten Poulsdatter Jørgensen Skibet		Mourits Mouritsen Høyer 1678—1750, Provst		Sophie Dorothea Hansdatter Wandal 1680—1726, Vejle	
VI	Jørgen Hansen Bang 1692—1781, Provst				Anna Mouritsdatter Høyer 1709—1748, Dejbjerg			

XI

Niels Lett
1550—
Kronbonde

X

Peder Nielsen Lett
1580—
Kronbonde
Ingeborg Sørensdat-
ter
Skiby

IX

Søren Pedersen Lett
1610—
Kronbonde

Edel Christensdatter
—1683, Harlevholm

Johan Jørgensen
Borger

Maren Brandt
Aalborg

Hans Sørensen
Forpagter

Elisabeth Johansdatter
—1691, Blidstrup

VIII

Mads Sørensen
Lett
1650—1714, Fæster

Ovstrupgaard

Hans Johansen
Budtz, 1649—1730,
Sognepræst

Lisbet Sophie
Budtz
Dronninglund

Johan Hansen
Borchenius
1669—1726, Sgpr.

Marie Madsdatter
Scharschou
Sal

VII

Simon Sørensen Dyhr
1667—1752, Gaardmand

Maren Madsdatter Lett
1683—1730, Skørring

Johan Hansen Budtz
1690—1731, Sognepræst

Else Johansdatter Borchenius
1702—1734, Sal

VI

Mads Simonsen Schjørring
1720—
Forpagter

Mette Cecilie Johansdatter Budtz
1729—
Egensekloster

VI	Jacob Scharschou Jensen Schiwe 1732—1782, Sognepræst				Anna Maria Kirstine Friis 1733—1806, Astrup				613
VII	Jens Olufsen Hosum 1693—1734, Sognepræst	Anna Cathrine Jacobsd. Scharschou 1703—1786, Thisted		Carsten Hansen Friis 1693—1753, Provst		Anna Mouritsdatter Trap 1709—1779, Astrup		614	
VIII	Oluf Nielsen Hosum 1649—1714, Provst	Maren Jensdatter Holst Hundborg	Jacob Madsen Scharschou 1660—1732, Provst	Johanne Nielsdatter — 1729, Sevel	Hans Mortensen Friis 1650—1708, Provst	Else Baggesdatter Suhr 1657—1716, Vilslev	Mourits Albertsen Trap, 1682—1717 Sognepræst	Kirsten Lauritsdatter Trap 1691—1718, Terslev	615
IX	Niels Andersen Skive 1622—1661, Sognepræst		Knud Jensen Soelberg, —1661, Provst		Morten Lassen Hillerup Borgmester		Christen Nielsen Friis 1584—1653, Sognepræst		Niels Hansen Griisbech 1549—1618, Raadmand
X	Anna Knudsdatter 1615—1703, Haasum		Karen Madsdatter Solbjerg		Ingeborg Christensdatter Friis, Ribe		Ingeborg Lauritsdatter 1592—1631, V. Vedsted		Kirsten Christensdatter Laurits Thøgersen Borgmester
XI	Mads Nielsen —1600, Sognepræst				Bøge Lauritsen Raadmand		Aalborg		Ingeborg Lambertsdatt.

XI

X

IX

VIII

VII

VI

Christen Teglmand
Ribe

Niels Christensen
Teglmand

Christen Nielsen Teilmann
1645—1728, Købmand

Andreas Christian Teilmann
1699—1772, Amtsforvalter

Ribe

Søren Lambertsen
Ravnøe d. 1649, Sognepr.

Hans Ravnøe
16. . . —1670, Sgpr.

Elin Hansdatter
Nykirke

Mette Ravnøe
Hjerting

Jacob Bonus
1574—1649, Sognepræst

. . . Jakobsdatter
Bonus, Darum

Anna Hegelund
1583—
Darum

Thomas Madsen
Neergaard
Forpagter

Johan Thomsen Neergaard
1673—1737, Godsejer

Anna Johansdatter Neergaard
1712—1794, Vordingborg

Svenstrup

Sidsel Pedersdatter Wartberg
1676—1742, Grevensvænge

Niels Poulsen Bonus
Raadmand

Ribe

Peter Jensen Hegelund
1542—1614, Biskop

Margrethe Jørgensdatter
1562—1591, Ribe

Jens Hegelund
Borgmester

Marie Pedersdatter
Ribe

Jørgen Pedersen
Sognepræst

797

798

799

1 Thyge Hansen
1716—1791
Maren Christensdatter
— 1754 Hundegad

Hans Pedersen Thyssen
1750—1832, Gaardmand

Mette
1768—1826, Gjesing

Jørgen Peder Jørgensen
Gaardmand

Øster Vedsted

Niels Jensen
Thyssen
1793—1858, Gæstg.

Maren Jørgens-
datter, 1793—1824,
Skærbæk

Hans Peter Thyssen
1822—1891, Møllejeer

Emil Kristian Thyssen
1857—1938, Provst

Christian Ludvigsen Pontoppidan
1696—1765, Stiftsprovst

Ludvig Theosophus
Pontoppidan
1728—1793, Sognepræst

Ditlev Blangsted
Pontoppidan
1780—1840, Sognep.

Mathilde Rosine Pontoppidan
1817—1877, Nordby, Fanø

Ane Hansdatter Flindt
1703—1763, Aarhus

Ane Jacobine Blangsted
Hygum

Christian Frederik Bang
1742—1829, Sognepræst

Anna Eleonore
Bang, 1787—1869
Hviding

Ditlev Mathiesen Blangsted
1706—1770, Sognepræst

Anna Else Madsdatter Schjærning
Rødding

Anna Kirstine Høyer
1746—1814, Nørre Omme

Aksel Vilhelm
1890, Skovrider

Jørgen Hansen Bang
1692—1781, Provst

Anna Mouritsdatter Høyer
1709—1748, Dejbjerg

Ditlev Høyer
Købmand

Eleonore Kruse
Horsens

Thyssen
Æbeltoft

Mathias Jacob
Schjørring
1797—1858, Provst

Caspar Peter Charles Schjørring
1831—1913, Borgmester

Jens Kjeldsen Schjørring
1762—1845, Provst

Maria Scharschou
Schiwe
1773—1854, Jebjerg

Nicolai Riise Ring
Postmester

Nicoline Ring
1792—1839
Fruring

Valborg Schjørring
1865—1898, Ølgod

Caroline Frederikke
Svindt, Skive

Hans Teilmann
1746—1822, Sognepræst

Andreas Peter
Johan Teilmann
1797—1883, Sgpr.

Cathrine Margrethe
Samsø
1755—1833, Tølløse

Elvira Teilmann
1830—1880, Kolding

Peter Anton Høegh
—1836, Godsejer

Anna Cathrine
Høegh, 1801—1892
Ormslev

Else Christiansdatter
Rysensten

Mads Simonsen Schjørring
1720— Forpagter

Mette Cecilie Johansdatter Budtz
1729—
Egensekloster

Jacob Scharschou Schiwe
1732—1782, Sognepræst

Anna Maria Kirstine Friis
1733—1806, Astrup

17 Mads Simonsen Schjørring
1720— Forpagter

18 Mette Cecilie Johansdatter Budtz
1729—
Egensekloster

19 Jacob Scharschou Schiwe
1732—1782, Sognepræst

20 Anna Maria Kirstine Friis
1733—1806, Astrup

Andreas Christian Teilmann
1699—1772, Amtsforv. lter

Anna Johansdatter Neergaard
1712—1794, Vordingborg

Jørgen Samsø
Koffardikaptajn

Anna Tyboren

25 Andreas Christian Teilmann
1699—1772, Amtsforv. lter

26 Anna Johansdatter Neergaard
1712—1794, Vordingborg

27 Jørgen Samsø
Koffardikaptajn

28 Anna Tyboren